

नेपाल सरकार, संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालयबाट स्वीकृति
मिति: २०७०।०३।३०
पहिलो संशोधन मिति: २०७०।०८।१२
दोस्रो संशोधन मिति: २०७५।०६।१८
तेस्रो संशोधन मिति: २०७५।११।०१

पर्यटन उद्योग सेवा प्रवाह निर्देशिका, २०७०

नेपाल सरकार

संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय

पर्यटन उद्योग महाशाखाबाट प्रवाह गरिने विभिन्न सेवा सम्बन्धी काम कारवाही तथा प्रकृयाहरूलाई छिटोछरितो, व्यवस्थित, पारदर्शी तथा सहज बनाउन पर्यटन ऐन, होटल, लज, रेष्टुराँ, बार तथा पथ प्रदर्शक नियमावली, पर्वतारोहण सम्बन्धी नियमावली, ट्राभल तथा ट्रेकिङ एजेन्सी नियमावली, जलयात्रा नियमावली र विभिन्न मितिमा नेपाल सरकारबाट भएका निर्णयहरूको आधारमा यो सेवा प्रवाह निर्देशिका, २०७० जारी गरिएको छ।

परिच्छेद-१

प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:

- (क) यो निर्देशिकाको नाम “पर्यटन उद्योग सेवा प्रवाह निर्देशिका, २०७०” रहेको छ।
- (ख) यो निर्देशिका तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ।

२. परिभाषा: विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस निर्देशिकामा ,

- (क) “**मन्त्रालय**” भन्नाले संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय सम्झनु पर्छ ।
- (ख) “**ऐन**” भन्नाले पर्यटन ऐन, २०३५ सम्झनु पर्छ ।
- (ग) “**नियमावली**” भन्नाले होटल, लज, रेष्टुराँ, बार तथा पथ प्रदर्शक नियमावली, २०३८ ,पर्वतारोहण सम्बन्धी नियमावली, २०५९ वा ट्राभल तथा ट्रेकिङ एजेन्सी नियमावली, २०६२ वा जलयात्रा नियमावली, २०६३ सम्झनु पर्छ ।

- (घ) **“महाशाखा”** भन्नाले संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय अन्तर्गत पर्यटन उद्योग महाशाखा सम्भन्नु पर्छ ।
- (ङ) **“महाशाखा प्रमुख”** भन्नाले मन्त्रालयको पर्यटन उद्योग महाशाखा प्रमुखलाई जनाउनेछ, र सो शब्दले महाशाखा प्रमुखको हैसियतमा कार्य गर्न तोकिएको अधिकृत स्तरको कर्मचारी समेतलाई जनाउने छ ।
- (च) **“आरोहण योग्य हिमाल”** भन्नाले अनुसूची- १ मा उल्लिखित नेपाल सरकारले आरोहणका लागि खुल्ला गरेका हिमाल सम्भन्नु पर्छ ।
- (छ) **“हिमताल”** भन्नाले नेपाल राज्यभित्र भएका ४००० मीटर भन्दा माथिको उचाईमा अवस्थित ताल, दह, कुण्ड, सरोवर वा जलाशय समेतलाई सम्भन्नु पर्छ ।
- (ज) **“इजाजतपत्र”** भन्नाले ट्राभल तथा ट्रेकिङ एजेन्सीको हकमा ट्राभल तथा ट्रेकिङ एजेन्सी नियमावली, २०६२ को नियम ४ बमोजिम र जलयात्रा व्यवसायको लागि जलयात्रा नियमावली, २०६३ को नियम ५ बमोजिम दिइएको इजाजतपत्र सम्भन्नु पर्छ ।
- (झ) **“ट्राभल एजेन्सी”** भन्नाले जनुसुकै नामबाट संचालन गरिएको भए तापनि पर्यटक वा अन्य व्यक्तिको निमित्त शुल्क लिई भ्रमण, वसोवास तथा आधुनिक सवारीको साधन उपलब्ध भएका स्थानहरुमा दृष्यावलोकन सम्बन्धी प्रबन्ध मिलाउने व्यक्ति, फर्म वा कम्पनी सम्भन्नु पर्छ ।
- (ञ) **“ट्रेकिङ एजेन्सी”** भन्नाले जनुसुकै नामबाट संचालन गरिएको भए तापनि पर्यटक वा अन्य व्यक्तिहरुलाई विविध प्राकृतिक एवं सांस्कृतिक दृष्यावलोकन गराउने उद्देश्यले शुल्क लिई साधारणतया आधुनिक सवारीको साधन उपलब्ध नभएका स्थानहरुमा यात्रा गराउने प्रबन्ध मिलाउने व्यक्ति, फर्म वा कम्पनी सम्भन्नु पर्छ ।
- (ट) **“पर्वतारोहण”** भन्नाले नेपाली हिमश्रृंखलाको कुनै निश्चित चुलीमा पुग्ने उद्देश्य लिई कुनै दलले त्यस्तो चुलीको आरोहण गर्ने कार्य सम्भन्नु पर्छ ।

- (ठ) “**पथदर्शक**” भन्नाले पारिश्रमिक लिई पर्यटकको साथ गई पथ प्रदर्शनको लागि काम गर्ने पर्यटन ऐन, २०३५ को दफा ३९ बमोजिम इजाजत प्राप्त व्यक्ति सम्भन्नु पर्छ ।
- (ड) “**जलयात्रा (याफ्टिङ्ग)**” भन्नाले कायक, क्याटान्याप्ट, डुङ्गा, नाउ वा अन्य यस्तै प्रकृतिका नदीमा तैरिने जलयात्राका साधन प्रयोग गरी मनोरञ्जन, प्राकृतिक वा साँस्कृतिक दृष्यावलोकनको लागि नदीमा गरिने यात्रा सम्भन्नु पर्छ ।
- (ढ) “**जलयात्रा व्यवसायी**” भन्नाले जलयात्रा व्यवसाय गर्नको लागि प्रचलित कानून बमोजिम स्थापना भएको कम्पनी वा फर्म सम्भन्नु पर्छ ।
- (ण) “**जलयात्रा टोली**” भन्नाले एक वा एकभन्दा बढी सदस्य भएको जलयात्रा गर्ने टोली सम्भन्नु पर्छ ।
- (त) “**रिभर गाइड**” भन्नाले जलयात्रा टोलीलाई जलयात्रामा सहयोग गर्ने कामको लागि जलयात्रा नियमावली, २०६३ को नियम १२ बमोजिम अनुमतिपत्र प्राप्त व्यक्ति सम्भन्नु पर्छ ।
- (थ) “**रिभर गाइड अनुमतिपत्र**” भन्नाले रिभर गाइडको काम गर्न जलयात्रा नियमावली, २०६३ को नियम १२ बमोजिम दिइने अनुमतिपत्र सम्भन्नु पर्छ ।
- (द) “**स्कीइङ्ग**” भन्नाले पर्यटकहरूद्वारा हिमाली क्षेत्रको हिउँमा खुट्टामा चिप्लिने साधन (स्की बोर्ड) प्रयोग गरी मनोरञ्जन तथा साहसिक रूपमा गरिने कृयाकलापलाई सम्भन्नु पर्छ ।
- (ध) “**साहसिक गतिविधि**” भन्नाले स्किइङ्ग, हेलि स्किइङ्ग, जीप फ्लायर, बन्जि जम्पिङ्ग, क्यानोनिङ्ग, हेलि ड्राइभिङ्ग लगायत अन्य यस्तै गतिविधि सम्भन्नु पर्छ ।
- (न) “**प्रमाणित प्रतिलिपि**” भन्नाले प्रचलित कानून बमोजिम कागजात प्रमाणित गर्न अधिकार प्राप्त व्यक्तिबाट हस्ताक्षर गरी प्रमाणित कागजात सम्भन्नु पर्छ ।

३. निर्देशिकाको व्याख्या र थपघटः

निर्देशिका कार्यान्वयनको सिलसिलामा कुनै द्विविधा पर्न गएमा सोको व्याख्या मन्त्रालयले निर्णय गरे बमोजिम हुनेछ । निर्देशिकामा रहेका प्रावधानहरूमा आवश्यक संशोधन तथा थपघट मन्त्रालयले गर्न सक्नेछ ।

परिच्छेद-२
पर्वतारोहण सम्बन्धी

४. **आरोहणका लागि हिमाल खुला गर्न सक्ने:**

- (१) नेपाल राज्यभित्र अवस्थित नयाँ हिमालहरू नेपाल सरकारले नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकासन गरी आरोहणका लागि खुला गर्न सक्नेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिम खुला गरिएका हिमालहरू आरोहणका लागि बन्द गर्न आवश्यक भएमा नेपाल सरकारले नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकासन गरी बन्द गर्न सक्ने छ ।
- (३) हाल नेपाल सरकारले आरोहणका लागि खुला गरेका हिमालहरूको नाम अनुसूची-१ बमोजिम हुने छ ।

५. **पर्वतारोहणको लागि अनुमति लिनु पर्ने:**

- (१) नेपाल राज्यभित्र नेपाल सरकारले आरोहणका लागि खुला गरिएका हिमालहरू आरोहण गर्न चाहने कुनै आरोहण दलले इजाजत प्राप्त ट्रेकिङ/एक्सपीडिसन एजेन्सी मार्फत अनुसूची-२ बमोजिमको ढाँचामा पर्यटन उद्योग महाशाखामा निवेदन दिनु पर्नेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिमको निवेदनमा देहाय बमोजिमको विवरण खुलाइएको हुनु पर्नेछ:-
  - (क) आरोहणदलको नेताको अनुसूचि-२ को ढाँचा बमोजिमको निवेदन,
  - (ख) ट्रेकिङ एजेन्सी नवीकरण भएको प्रमाणपत्रको प्रमाणित प्रतिलिपि,
  - (ग) दलका नेता तथा सदस्यहरूको एक/एक प्रति फोटो सहितको छुट्टाछुट्टै वायोडाटा,
  - (घ) दलका नेता तथा सदस्यहरूको एक/एक प्रति पासपोर्टको फोटोकपि,

- (ड) आरोहण गर्न खोजेको हिमालको आरोहण मार्ग, यात्रा मार्ग स्पष्ट अंकित भएको नक्सा र फोटो एक/एक प्रति,
- (च) सम्पर्क अधिकृत लगायत आरोहण दलसँग सम्बद्ध कामदारहरूको देहाय बमोजिमको व्यक्तिगत दुर्घटना बीमा गराएको कागजात:-
- (१) सम्पर्क अधिकृत - रु.८,००००००/- आठ लाख,
  - (२) सरदार र पर्वतीय पथ प्रदर्शक - रु.१०,००००००/- दश लाख,
  - (३) उचाइमा जाने कामदार - रु.१०,००००००/- दश लाख,
  - (४) आधार शिविरका कामदार - रु.८,००००००/- आठ लाख,
  - (५) स्थानीय कामदार - रु.५,००००००/- पाँच लाख ,
  - (६) Search & Rescue Insurance of Repatriation of Remains in Nepal (मृत शरीरको उद्धार) लाई समेत समेट्ने गरी अमेरिकी डलर 10000 बराबरको Search & Rescue बीमा,
- (छ) हिमाली भेगमा जाने सम्पर्क अधिकृत, सरदार, पर्वतीय पथ प्रदर्शक, उचाइमा जाने कामदार, आधार शिविरका कामदार र स्थानीय कामदारहरू प्रत्येकको औषधोपचार वापत तीन लाख रुपैयाको बीमा गराएको कागजात ।
- (ज) दलका सदस्यहरूको संख्या र ऋतु अनुसार लाग्ने तोकिए बमोजिमको सलामी रकम मन्त्रालयले तोकेको बैंकको खातामा बुझाएको बैंक भौचर ।
- (झ) अन्य कुराका अतिरिक्त सगरमाथा हिमालको हकमा सलामी रकमको ५ (पाँच) प्रतिशत र अन्य हिमालको हकमा सलामी रकमको १० (दश) प्रतिशत रकम जम्मा गरे पछि हिमाल आरोहणको प्रारम्भिक अनुमति दिईने छ ।

- (ज) मध्यपश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्र र सुदूरपश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्रमा अवस्थित सम्पूर्ण हिमालहरूको सलामी दस्तुर वि.सं २०६५/०४/०१ देखि वि.सं २०७५/३/३२ (सन् २००८, १६ जुलाई देखि २०१८ जुलाई १५) सम्म पूर्ण रुपमा छुट दिईएको छ ।
- (ट) हिमाल आरोहणको लागि देहाय बमोजिमको अग्रेजी क्यालेण्डर अनुसारको महिना बमोजिमको ऋतु (Season) मानिने छ :-

सि.नं	ऋतुको नाम	महिनाहरूको नाम
१	वसन्त ऋतु (Spring Season)	मार्च, अप्रिल र मे
२	वर्षा ऋतु (Summer Season)	जुन, जुलाई र अगस्ट
३	शरद ऋतु (Autumn Season)	सेप्टेम्बर, अक्टुबर र नोभेम्बर
४	शिशिर ऋतु (Winter Season)	डिसेम्बर, जनवरी र फेब्रुवरी

- (ठ) फोहरमैला व्यवस्थापनका लागि नेपाल राष्ट्र बैंकमा रहेको मन्त्रालयले तोकेको धरौटी खातामा तोकिए अनुसारको लाग्ने रकम जम्मा गरेको भौचर पेश गर्नु पर्नेछ ।
- (ड) प्रारम्भिक अनुमति लिईसकेको भए सो मितिले १ वर्ष भित्र बाँकी सलामी दस्तुर बुझाएको नेपाल राष्ट्र बैंकको भौचर,
- (ढ) हिमाली भेगसम्म जाने सम्पर्क अधिकृत लगायत प्रत्येक कामदारको ईच्छापत्र,
- (ण) हिमाली भेगसम्म जाने सरदार लगायत प्रत्येक कामदारसँग गरेको करारपत्र,
- (त) आरोहण अनुमति प्राप्त गर्ने समयमा निम्न विषयमा आवश्यक जानकारी (Briefing) लिने र विवरण पेश गर्ने कार्यका लागि दलका नेता अनिवार्य रुपमा र सम्भव भएसम्म अन्य सदस्य समेत दलको सरदार सहित उपस्थित हुनु पर्नेछ:-

- (१) आरोहण गतिविधि (आधार शिविर देखि माथि खडा गरिने शिविरको संख्या र तिनको उचाई, दलले प्रयोग गर्ने जनशक्ति, ईन्धन र संचारका साधन) सम्बन्धी विवरण,
- (२) पर्वतारोही दल र दलका नेताले पालना गर्नुपर्ने शर्तहरू,
- (३) सम्पर्क अधिकृतसँग परिचय र निजको काम, कर्तव्य र अधिकार,
- (४) नेपाली रीतिरिवाज र रहनसहनको सामान्य जानकारी र तत् सन्दर्भमा दल र दलका सदस्यहरूबाट ध्यान पुऱ्याउनु पर्ने कुराहरू,
- (५) लस्करमार्ग, आधार शिविर र सोभन्दा माथि दलबाट प्रयोग गरिएको सामानबाट निस्कने फोहरमैला व्यवस्थापन तथा वातावरण संरक्षण सम्बन्धमा अपनाउनु पर्ने कदमहरू र सो सम्बन्धी दलका नेताको लिखित प्रतिबद्धता ।
- (६) अनुमती बेगर कुनै किसिमको विज्ञापनजन्य वा व्यापारिक व्यवसाय गर्न, कुनै समाचार प्रशारण गर्न,
- (७) पर्वतारोहणलाई सहयोग नपुग्ने अन्य कुनै पनि कार्य गर्न ।
- (३) उपदफा (२) को खण्ड (त) बमोजिमका कुनै पनि गतिविधि गरिने छैन भनी दलको नेताको लिखित प्रतिबद्धता पेश गरेको हुनु पर्नेछ ।

६. पर्वतारोहण अनुमतिका लागि विद्युतिय संचार माध्यम मार्फत आवेदन दिन सकिने:

- (१) हिमाल आरोहणको अनुमति प्राप्त गर्न विद्युतीय संचार माध्यमबाटै मन्त्रालयको website www.tourism.gov.np मा गै सोमा तोकिए बमोजिम आवेदन गर्न सकिने छ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिमको आरोहण अनुमतिको स्विकृतीको जानकारी विद्युतीय संचार माध्यमबाटै दिइने छ ।

७. आरोहण अनुमति प्राप्त दलका सदस्यहरूको भिसा सिफारिस गर्ने:

- (१) पर्वतारोहणको अनुमति प्राप्त कुनै विदेशी पर्यटकको पर्वतारोहणको क्रममा भिसाको म्याद समाप्त हुने भएमा अध्यागमन विभागमा भिसाका लागि सिफारिस गरि पठाईने छ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिम भिसा सिफारिसको लागि निवेदन दिदा देहायका कागजात समेत पेश गर्नु पर्ने छ :-
  - (क) सम्बद्ध दलले आरोहण अनुमति प्राप्त गरेको प्रमाण पत्रको प्रमाणित प्रतिलिपि,
  - (ख) सम्बन्धित ट्रेकिङ एजेन्सीको भिसा सिफारिस सम्बन्धी पत्र,
  - (ग) सम्बन्धित व्यक्तिको भिसा थप सम्बन्धी निवेदन,
  - (घ) सम्बन्धित व्यक्तिको सक्कल पासपोर्ट र सोको प्रमाणित प्रतिलिपि ।

८. नियन्त्रित/निर्देशित क्षेत्रहरूमा पदयात्रा अनुमतिको लागि सिफारिस गर्ने :

- (१) हिमाल आरोहणको अनुमतिपत्र प्राप्त गरी तोकिएको निर्देशित पदयात्रा क्षेत्रहरूको पदयात्रा गरेर जानुपर्ने आरोहीहरूले नेपाल सरकार, अध्यागमन विभागको अनुमति लिनु पर्ने छ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिम नेपाल सरकार, अध्यागमन विभागमा अनुमतिको लागि देहायका कागजात सहित महाशाखामा निवेदन दिनु पर्ने छ :-
  - (क) आरोहण अनुमतिको प्रमाणित प्रतिलिपि ,
  - (ख) सम्बन्धित ट्रेकिङ एजेन्सीको सिफारिस पत्र,
  - (ग) दलका सदस्यहरूको सक्कल पासपोर्ट र सोको प्रमाणित प्रतिलिपि ।

९. पर्वतारोहण दललाई हिमाल आरोहणमा सञ्चार साधन लैजान सिफारिस गर्ने:

- (१) हिमाल आरोहणको अनुमतिपत्र माग गर्ने दलले आरोहण कार्यमा प्रयोग गर्नका लागि सञ्चार साधन लैजान सूचना तथा सञ्चार मन्त्रालयको अनुमति लिनु पर्ने छ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिम नेपाल सरकार, सूचना तथा सञ्चार मन्त्रालयमा अनुमति माग गर्नको लागि देहायका कागजात सहित महाशाखामा निवेदन दिनु पर्नेछः-
  - (क) सम्बन्धित दलका नेताको निवेदन,
  - (ख) संचार सेटको पूर्ण विवरण सहितको क्याटलग,
  - (ग) सम्बन्धित ट्रेकिङ एजेन्सीको सिफारिस पत्र ।

१०. ट्रान्जिट सुविधा सिफारिस गर्ने:

- (१) कुनै पर्वतारोही दलले नेपालमा इजाजतपत्र प्राप्त ट्रेकिङ एजेन्सी मार्फत चीनको स्वशासित क्षेत्र तिब्बत तर्फबाट हिमाल आरोहणका लागि ट्रान्जिट सुविधा लिन चाहेमा देहायका कागजातहरु सहित महाशाखामा निवेदन दिनु पर्ने छ :-
  - (क) सम्बन्धित दलको नेताको निवेदन,
  - (ख) चीनको स्वशासित क्षेत्र तिब्बत तर्फबाट हिमाल आरोहण गर्न जारी भएको अनुमतिपत्रको प्रतिलिपि,
  - (ग) सम्बन्धित ट्रेकिङ एजेन्सी पूर्ण रूपमा जिम्मेवार रहने प्रतिबद्धता सहित खपत हुने तथा पुनः फिर्ता लैजाने सामग्रीहरुको इन्भ्वाइस, परिमाण, मूल्य विवरण, एअर वे विल ।

११. पर्वतारोहण दलसँग जाने सम्पर्क अधिकृत खटाउने सम्बन्धी:

- (१) हिमाल आरोहणको लागि आवश्यकता अनुसार मन्त्रालय र अन्य निकायबाट उपलब्ध जनशक्तिको आधारमा क्रमशः प्रत्येक आरोहण दलका साथ एक/ एक जनाका दरले सम्पर्क अधिकृत खटाउन सकिनेछ ।

तर एक आधार शिविर कायम रहेको एक भन्दा बढी टोलीलाई एउटै सम्पर्क अधिकृतबाट कार्य गर्ने गरी खटाउन यस दफाले बाधा पुर्याएको मानिने छैन ।

- (२) उपदफा (१) बमोजिम मन्त्रालय र मन्त्रालय अन्तर्गत बाहेक अन्य निकायबाट सम्पर्क अधिकृत खटाउनु पर्दा सम्बन्धित मन्त्रालयको सिफारिसपत्रमा प्राथमिकता खुलेकोमा सोही अनुसार र नखुलेकोमा उपलब्ध जनशक्ति मध्ये महिला, जनजाति, आदिवासी, मधेशी, दलितलाई प्राथमिकतामा राखी सम्पर्क अधिकृतमा खटाइनेछ ।
- (३) सम्पर्क अधिकृत खटाउँदा एउटा कर्मचारीलाई वर्षको एकपटक भन्दा बढी पटक जान नपाउने गरी खटाइने छ ।
- (४) सम्पर्क अधिकृतका रुपमा खटिई जाने व्यक्तिले नेपाल पर्यटन तथा होटल व्यवस्थापन प्रतिष्ठान मार्फत सम्पर्क अधिकृत अनुस्थापन तालीम प्राप्त गरेको हुनु पर्नेछ ।
- (५) सम्पर्क अधिकृतमा खटिई जाने कर्मचारीले देहायका कागजात पेश गर्नु पर्नेछ :-
  - (क) पर्वतारोहणका लागि सम्पर्क अधिकृत अनुस्थापन तालिम लिएको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि,
  - (ख) तोकिएको अस्पताल वा चिकित्सकद्वारा स्वास्थ्य परीक्षणबाट स्वस्थ रहेको सक्कल प्रमाणपत्र,
  - (ग) शैक्षिक योग्यताको प्रमाणपत्र,
  - (घ) सगरमाथा हिमाल आरोहण गरेकाको हकमा आरोहण गरेको प्रमाणपत्र ।
  - (ङ) कार्यरत कार्यालयको सिफारिसपत्र,
  - (च) सगरमाथा हिमालचुलीको सफल आरोहण गरेका नेपाली आरोहीहरुको हकमा सगरमाथा आरोही संघको सिफारिसमा नेपाल पर्वतारोहण संघको सिफारिसपत्र ।
  - (छ) सम्पर्क अधिकृत सम्बन्धी अन्य व्यवस्था “पर्वतारोहण दलसँग जाने सम्पर्क अधिकृत खटाउने निर्देशिका, २०६५” बमोजिम हुने छ ।

१२. सम्पर्क अधिकृत खटाउने हिमाल र सम्पर्क अधिकृतले पाउने सुविधा:

- (१) अनुसूची- १ मा उल्लेख भएका मध्ये ६५०० मिटर भन्दा अग्ला हिमाल आरोहण गर्न जाने प्रत्येक पर्वतारोही दलका साथ नेपाल सरकारले एक जना सम्पर्क अधिकृत खटाउने छ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिम खटाइएको सम्पर्क अधिकृतलाई पर्वतारोही दलले साथै लिई जानु पर्नेछ, र पर्वतारोहण अभियान समाप्त नभए सम्म वेसक्याम्पमा खाने बस्ने समेतको व्यवस्था मिलाउनु पर्ने छ ।
- (३) पर्वतारोहण अभियान समाप्त भए पछि सम्पर्क अधिकृतलाई पर्वतारोही दलले साथै लिई फर्किनु पर्ने छ ।
- (४) उपदफा (१) बमोजिम खटाइएको सम्पर्क अधिकृतको काम, कर्तव्य, अधिकार र पाउने सुविधा अनुसूची- ५ बमोजिम हुनेछ ।

१३ . कीर्तिमान कायम गर्ने र सो सम्बन्धी सिफारिश प्राप्त गर्ने:

- (१) पर्वतारोहणको क्षेत्रमा कीर्तिमान कायम गर्न चाहने स्वदेशी वा विदेशी पर्वतारोहीहरु तथा सम्बन्धित पक्षले देहाय बमोजिमको प्रक्रिया पूरा गरेको हुनु पर्नेछ :-
  - (क) महाशाखामा निर्देशिकाको दफा ५ को खण्ड (त) को प्रतिकुल नहुने गरी आफ्नो भावी योजनाको लिखितरूपमा पूर्व जानकारी दिएको ।
  - (ख) उक्त भावी योजनाका सम्बन्धमा महाशाखाबाट पूर्व स्वीकृति लिएर मात्र आरोहण गतिविधिमा संलग्न भएको,
  - (ग) सम्बन्धित पर्वतारोहण दलको नेता वा सदस्य एवं अन्य उचाईका कामदार (आरोहण सहयोगी) हरूसँग समन्वय गरी सकभर निजहरुसँगै आरोहण कार्यक्रम बनाएको र त्यस्ता व्यक्तिहरुको नामावली पेश भएको,
  - (घ) कीर्तिमान कायम गर्नका लागि आवश्यक पर्ने ठोस प्रमाण जस्तै मिति र समय खुल्ने वा देखिने

तस्वीर/भिडियो, आरोहणको क्रममा बाटोमा पर्ने मुख्य मुख्य स्थानको विवरण खुलाई संचार उपकरणबाट सम्पर्क अधिकृतलाई जानकारी गराउने व्यहोरा पेश भएको,

(ड) आरोहणको क्रममा प्रयोग गर्ने सामान र शिखरमा पुग्दा आफुले चिनोको रूपमा राख्ने सामानको विवरण पेश गरेको र सो सामानको बारेमा सम्पर्क अधिकृत, दलका सदस्य एवं आरोहण सहयोगी र पर्वतारोहणसँग सम्बन्धित संघसंस्थाका एक/एक जना प्रतिनिधि समेतको रोहवरमा अग्रिम जानकारी दिने प्रतिबद्धता व्यक्त गरेको,

(च) सम्भव भएसम्म उचाई नाप्ने यन्त्र Global Positioning System जडान भएको र सन्चारका साधन थप प्रमाणको रूपमा प्रयोग गर्ने भएमा सो को विवरण ।

(२) पर्वतारोहणको क्षेत्रमा कायम गरेको कीर्तिमानका सम्बन्धमा महाशाखाको सिफारिस प्राप्त गर्न उपदफा (१) मा उल्लेख भए बमोजिमको प्रकृया पूरा गरिएको कागज, प्रमाणका अतिरिक्त देहायका कागज, प्रमाण संलग्न गरी महाशाखामा निवेदन पेश गरेको हुनु पर्नेछ :-

(क) आरोहणको क्रममा शिखरमा र बाटोमा भेटिएका अन्य आरोहीहरूसँग खिचिएको तस्वीर र प्राप्त गरेको लिखत,

(ख) शिखरमा आफु पुगेको चिनो आउने गरी चारै दिशाबाट खिचिएको तस्वीर,

(ग) आधार शिविरबाट प्रस्थान गरेदेखि फर्कदा सम्मको सम्पर्क अधिकृतसँग गरेको फोन सम्पर्क लगायत अन्य गतिविधि, देखेको, भेटेको मानिस, मौसम सम्बन्धी विवरण समेत खुलाइएको प्रतिवेदन

१४. **किर्तिमान कायम गर्न निषेध गरेका विषय:** दफा १३ मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि पर्वतारोहणलाई सहयोग पुऱ्याउने कार्य बाहेक मन्त्रालयको पूर्व स्वीकृति नलिई प्राकृतिक सम्पदाको रूपमा रहेका हिमाल आरोहणलाई असान्दर्भिक विषयका कृयाकलापको

माध्यमबाट किर्तिमान कायम गर्ने जस्ता अस्वस्थ प्रतिस्पर्धाको विषय बनाउन र त्यस्ता कृत्याकलाप गर्न निषेध गरिएको छ ।

१५. **प्रतिवेदन र प्रकाशन पेश गर्नु पर्ने:** पर्वतारोहण सम्बन्धी अभियान समाप्त भएपछि निम्नानुसारको प्रतिवेदन महाशाखामा पेश गर्नु पर्नेछ:-

- (१) सम्पर्क अधिकृतले पर्वतारोहण सम्बन्धी अभियान समाप्त भएको मितिले पन्ध्र दिनभित्र अनुसूची-३ को ढाँचामा,
- (२) पर्वतारोहण दलको नेताले स्वदेश फर्कनु अघि डिजिटलफाइलका लागि महाशाखामा आफै उपस्थित भई अनुसूची-४ को ढाँचामा प्रतिवेदन पेश गर्नु पर्नेछ ।
- (३) उपदफा (२) बमोजिम पर्वतारोहण दलको नेता आफू उपस्थित हुन नसकेमा उपस्थित हुन नसक्नाको कारण खुलाई मञ्जुरीनामाको कागजात सहित उपनेता भएमा नीजलाई र नभएमा दलका कुनै सदस्यलाई मञ्जुरीनामा दिई पठाउन सक्ने छ ।
- (४) पर्वतारोहण सम्बन्धी अभियान समाप्त भएको पाँच महिनाभित्र आरोहण मार्गको नक्सा सहितको प्रतिवेदन, आरोहण गरेको हिमालचुलीको तस्वीर, आधार शिविर र अन्य शिविरको तस्वीर तथा आरोही सदस्यले तस्वीर लिएको भए सो समेतको एक/एक प्रति,
- (५) कुनै पर्वतारोही दलले पर्वतारोहणबाट फर्के पछि आफ्नो पर्वतारोहण सम्बन्धी कुनै पुस्तक वा पुस्तिका प्रकाशित गरेमा सोको दुई प्रति र वृत्त चित्र तयार पारेमा एक प्रति महाशाखामा पेश गर्नु पर्नेछ ।

१६. **हिमाल आरोहणको प्रमाण पत्र प्राप्त गर्ने:**

- (१) कुनै आरोहीले आफूले हिमाल आरोहण गरेको प्रमाणपत्र प्राप्त गर्न चाहेमा महाशाखामा निवेदन दिनु पर्नेछ ।
- (२) महाशाखाले सम्पर्क अधिकृत खटिएको भए निजको र दलको नेताको तथा सम्पर्क अधिकृत नखटिएकोमा दलको नेताले पेश

गरेको प्रतिवेदनले पुष्टी गरेको आधारमा आरोहणको प्रमाणपत्र उपलब्ध गराउनेछ।

- (२) उपदफा (१) बमोजिम प्रमाणपत्र प्राप्त गर्न दिइने निवेदन देहायका कागजात संलग्न गरी महाशाखामा दिनु पर्नेछ :-
- (क) हिमाल आरोहण गर्ने व्यक्तिको पासपोर्ट साईजको २ प्रति फोटो,
- (ख) हिमाल आरोहण गरेको पुष्ट हुने फोटो,
- (ग) हिमाल आरोहण गरेको व्यहोराको सम्बन्धित एजेन्सीले लेखिदिएको सिफारिस ।

१७. **फोहरमैला (Garbage) व्यवस्थापन वापत राखेको धरौटी फिर्ता लिने:**

- (१) हिमाल आरोहणमा जाने दलले दफा ५ को खण्ड (ठ) बमोजिम बुझाएको फोहरमैला व्यवस्थापन वापतको धरौटी हिमाल आरोहणको कार्य सम्पन्न गरी काठमाडौं फर्किएर डिब्रिफिड लिए पछि फिर्ता हुनेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिम धरौटी फिर्ता लिन देहायका कागजात संलग्न गरी महाशाखामा निवेदन दिनु पर्नेछ :-
- (क) सम्बन्धित दलको नेताको फोहरमैला (Garbage) व्यवस्थापन सम्बन्धी प्रतिवेदन,
- (ख) सम्बन्धित ट्रेकिङ एजेन्सीको फोहरमैला व्यवस्थापन वापत राखेको धरौटी फिर्ता माग गरेको पत्र,
- (ग) दलको नेताले लेखेको धरौटी फिर्ताको निवेदन (अरुलाई इच्छाएको भए पासपोर्टमा भएको दस्तखतसँग मिल्ने गरी सही गरेको मञ्जुरी पत्र),
- (घ) सम्बन्धित दलको नेताको पासपोर्टको फोटोकपि,
- (ङ) स्थानीय स्तरमा नष्ट गर्न सकिने फोहर व्यवस्थापन बारे खुम्बु क्षेत्रमा भए सगरमाथा प्रदूषण नियन्त्रण समिति (Sagarmatha Pollution Control Committee) को पत्र । अन्य क्षेत्रका

लागि मन्त्रालयले तोकेको संस्था वा सहकार्यमा रहेको संस्था र सो नभएको स्थानको हकमा दलको नेता, सम्पर्क अधिकृत र सरदारको फोहरमैला व्यवस्थापन गरिएको व्यहोराको संयुक्त प्रतिवेदन। स्थानीय गा.वि.स. को रोहवरमा व्यवस्थापन गरेको भए सो गा.वि.स.को सिफारिस पत्र।

(च) पुनः प्रशोधन गर्ने वस्तुको हकमा काठमाण्डौ महानगरपालिकामा बुझाएको प्रमाण पेश गर्नु पर्नेछ। अन्य प्रशोधन नहुने निकासी गर्नु पर्ने वस्तु जस्तै ब्याट्री, इ.पी.आई ग्याँस र अक्सिजन बोतल लगायतका वस्तुको हकमा नेपालमा नै खरीद गरेको भए सो को प्रमाण र बाह्य मुलुकबाट आयात गरेको भए सामान पैठारी गरेको प्रमाण पेश गर्नु पर्नेछ। आरोहण पश्चात नेपालमा खरीद गरेको वस्तुको हकमा महानगरपालिकामा बुझाएको प्रमाण वा अक्सिजन सिलिण्डरको हकमा उचित रूपमा व्यवस्थापन गरेको प्रमाण र बाह्य मुलुकमा खरीद गरेको वस्तुको हकमा आफ्नो मुलुकमा फिर्ता लैजाने भनी सम्बन्धित दलको नेताले गरेको प्रतिवद्धता पत्र पेश गर्नु पर्नेछ।

(छ) यस दफा बमोजिम फिर्ता लिनु पर्ने धरौटी प्रचलित कानून बमोजिमको म्याद भित्र फिर्ता नलिएमा धरौटी रकम राजश्व खातामा दाखिला गरिने छ।

१८. हराएको तथा मृत्यु प्रमाणित सम्बन्धी:

(१) हिमाल आरोहणको क्रममा हराएको तथा मृत्यु भएको अवस्थामा आरोहण दलको सदस्यको टोली नेता, सम्पर्क अधिकृत तथा सम्बद्ध एजेन्सीले सो तथ्य प्रमाणित गरिदिएमा मन्त्रालयले सम्बद्ध व्यक्ति वा मुलुकलाई अनुसूची-५ बमोजिमको ढाँचमा हराएको वा मृत्यु भएको व्यहोराको जानकारी दिइनेछ। तर टोली नेताको मृत्यु भएको अवस्थामा टोलीको अन्य सदस्य वा टोलीमा संलग्न अन्य व्यक्तिको

प्रतिवेदनको आधारमा मन्त्रालयले त्यस्तो व्यहोरा प्रमाणित गरिदिनेछ ।

- (२) उपदफा (१) बमोजिम प्रमाणित गर्नु अगावै हराएको वा मृत्यु भएको विषयमा खोजी दलले फेला नपरेको व्यहोरा समेत प्रमाणित गरेको हुनु पर्नेछ । तर मृत्यु भएको अवस्थामा लास निकाल्न नसक्ने अवस्था प्रमाणित भई आएमा खोजी दल पठाउन आवश्यक पर्ने छैन ।

परिच्छेद- ३

स्कीइङ्ग सम्बन्धी

१९. स्कीइङ्ग गर्न अनुमति लिनुपर्ने

नेपाल राज्यको कुनै पनि हिमाली क्षेत्रमा स्कीइङ्ग गर्न चाहने दलले अनुमतिका लागि निम्न बमोजिमका कागजात संलग्न गरी इजाजत प्राप्त ट्रेकिङ्ग एजेन्सी मार्फत रु. दशको टिकट टाँसी अनुसूची- ६ को ढाँचामा महाशाखामा दरखास्त दिनु पर्नेछ :-

- (१) ट्रेकिङ्ग एजेन्सीको अवधि कायम रहेको ईजाजतपत्रको प्रमाणित प्रतिलिपि,
- (२) स्कीइङ्ग गर्ने हिमाली क्षेत्रको नाम, अवधि, नक्सा सहितको विवरण,
- (३) स्कीइङ्ग दलमा सम्मिलित हुने नेता तथा सदस्यहरुको एक/एक प्रति फोटो सहित व्यक्तिगत विवरण, पासपोर्ट र भिसाको प्रतिलिपि,
- (४) सलामी वापत लाग्ने दस्तुर दश जनासम्म सदस्य भए एकहजार अमेरिकी डलर र सो भन्दा बढी सदस्यहरु भएमा प्रति थप सदस्य एकसय अमेरिकी डलरका दरले मन्त्रालयले तोकेको खातामा बुझाएको बैंक भौचर,
- (५) स्कीइङ्गमा हेलिकप्टरको प्रयोग गर्नु पर्ने भए सो को लागि नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरणको स्वीकृति प्राप्त गरेको पत्र,

- (६) निर्देशित क्षेत्रमा उडान गर्नु पर्ने भए गृह मन्त्रालयको स्वीकृति पत्र,
- (७) सम्पर्क अधिकृत लगायत कामदारहरुको नेपाल सरकारबाट मान्यता प्राप्त कुनै वीमा कम्पनीसँग व्यक्तिगत दुर्घटना तथा औषधोपचारको लागि वीमा गराएको कागजात ।

२०. स्कीइङ्ग गर्न अनुमति दिइने समय र समावेश हुन सक्ने सदस्य संख्या:

- (१) स्कीइङ्गको अनुमति दिने प्रयोजनका लागि बढीमा १० दिनसम्मको लागि मात्र अनुमति दिइने छ ।
- (२) एउटा दलमा समावेश हुन सक्ने अधिकतम सदस्य संख्या २० जनासम्म मात्र हुने ।
- (३) अनुमति प्राप्त दलले स्कीइङ्ग अभियानमा प्रस्थान गर्नु पूर्व महाशाखामा उपस्थित भै आवश्यक विषयको जानकारी (ब्रिफिङ) लिनु पर्नेछ ।

२१. स्कीइङ्ग दलसँग जाने सम्पर्क अधिकृत सम्बन्धी:

- (१) स्कीइङ्ग गर्ने अनुमति प्राप्त दलले मन्त्रालयका कम्तीमा एस.एल.सी. उत्तीर्ण निजामती कर्मचारी मध्येबाट महाशाखाले खटाएको एक जना कर्मचारीलाई सम्पर्क अधिकृतको रूपमा लैजानु पर्नेछ ।
- (२) सम्पर्क अधिकृतको काम, कर्तव्य, अधिकार र सुविधा अनुसूची-७ मा उल्लेख भए बमोजिम हुनेछ ।

२२. व्यक्तिगत दुर्घटना तथा औषधोपचार बीमा गराउनु पर्ने:

- (१) स्कीइङ्ग गर्नको लागि अनुमति माग गर्ने दलले आफ्नो साथमा जाने सम्पर्क अधिकृत तथा कामदारको स्कीइङ्ग अभियान कार्य समाप्त गरी नफर्कुन्जेलसम्मको लागि नेपाल सरकारबाट मान्यता प्राप्त कुनै वीमा कम्पनीसित देहायको रकममा नघट्ने गरी व्यक्तिगत दुर्घटना वीमा गराउनु पर्नेछ ।
- (क) सम्पर्क अधिकृत तथा अन्य कामदारको लागि रु. आठ लाख,

(ख) सम्पर्क अधिकृत तथा कामदारको दुर्घटनामा परी सामान्य चोटपटक लाग्दा गर्नुपर्ने औषधोपचारको लागि प्रति व्यक्ति कम्तीमा तीन लाख रुपैयाँको बीमा ।

२३. फोहर व्यवस्थापन वापत धरौटी राख्ने र फिर्ता लिने:

- (१) स्कीइङ्गको अनुमति माग गर्ने दलले फोहरमैला व्यवस्थापनको लागि नेपाल राष्ट्र बैंकमा रहेको मन्त्रालयले तोकेको धरौटी खातामा पांचसय अमेरिकी डलर जम्मा गरी सो को भौचर महाशाखामा पेश गर्नु पर्नेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिम राखिएको धरौटी रकम फिर्ता प्राप्त गर्न देहायका कागजात संलग्न गरी महाशाखमा निवेदन दिनु पर्नेछ :-
- (क) सम्बन्धित ट्रेकिङ्ग एजेन्सीको फोहरमैला व्यवस्थापन वापत राखेको धरौटी फिर्ता माग गरेको पत्र,
- (ख) फोहर व्यवस्थापन सम्बन्धी दलको नेता र सम्पर्क अधिकृतको संयुक्त प्रतिवेदन,
- (ग) पुनः प्रशोधन गर्ने वस्तुको हकमा काठमाण्डौ महानगरपालिकामा बुझाएको प्रमाण,
- (घ) अन्य प्रशोधन नहुने निकासी गर्नु पर्ने वस्तु जस्तै व्याट्री, इ.पी. आई ग्याँस र अक्सिजन बोटल लगायतका वस्तुको हकमा नेपालमा नै खरीद गरेको भए सो को प्रमाण र बाह्य मुलुकबाट आयात गरेको भए सामान पैठारी गरेको प्रमाण,
- (ङ) स्कीइङ्ग अभियान पश्चात नेपालमा खरीद गरेको वस्तुको हकमा महानगरपालिकामा बुझाएको प्रमाण वा अक्सिजन सिलिण्डरको हकमा उचित रूपमा व्यवस्थापन गरेको प्रमाण र बाह्य मुलुकमा खरीद गरेको वस्तुको हकमा आफ्नो मुलुकमा फिर्ता लैजाने भनी सम्बन्धित दलको नेताले गरेको प्रतिबद्धता पत्र पेश गर्नु पर्नेछ ।

२४. प्रतिवेदन पेश गर्नु पर्ने :

स्कीइङ्ग सम्बन्धी अभियान समाप्त भएपछि निम्नानुसारको प्रतिवेदन महाशाखामा पेश गर्नु पर्नेछ :-

- (१) सम्पर्क अधिकृतले स्कीइङ्ग सम्बन्धी अभियान समाप्त भएको मितिले १५ दिनभित्र अनुसूची- ८ बमोजिमको ढाँचामा,
- (२) स्कीइङ्ग दलको नेताले स्वदेश फर्कनु अघि डिब्रिफिङका लागि महाशाखामा आफै उपस्थित भई अनुसूची-९ को ढाँचामा,
- (३) उपदफा (२) बमोजिम स्कीइङ्ग दलको नेता आफू उपस्थित हुन नसकेमा उपस्थित हुन नसक्नाको कारण खुलाई मञ्जुरीनामाको कागजात सहित उपनेता भएमा निजलाई र नभएमा दलका कुनै सदस्यलाई मञ्जुरीनामा दिई पठाउन सक्ने छ ।

परिच्छेद- ४

हिमतालमा डाइभिङ्ग सम्बन्धी:

२५. अनुमति लिनुपर्ने:

- (१) निर्देशित पदयात्रा क्षेत्र बाहेक नेपाल राज्यभित्र रहेका कुनैपनि हिमतालमा डाइभिङ्ग गर्न चाहने दलले अनुमतिका लागि महाशाखामा निवेदन दिनु पर्नेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिम दिइने निवेदनको ढाँचा अनुसूची-१० बमोजिम हुने छ ।
- (३) उपदफा (१) बमोजिमको निवेदन इजाजत प्राप्त ट्रेकिङ एजेन्सी मार्फत रु. १०१-दशको टिकट टाँसी देहायका कागजात संलग्न गरी दिनु पर्ने छ :-
  - (क) ट्रेकिङ एजेन्सीको अवधि कायम रहेको ईजाजतपत्रको प्रमाणित प्रतिलिपि,
  - (ख) डाइभिङ्ग गर्ने हिमतालको नाम, अवधि र नक्सा सहितको विवरण,

- (ग) डाइभिङ्ग दलमा सम्मिलित हुने नेता तथा सदस्यहरुको एक/एक प्रति फोटो सहित व्यक्तिगत विवरण, पासपोर्ट र भिसाको प्रमाणित प्रतिलिपि,
- (घ) सलामी वापत लाग्ने दस्तुर पांचसय अमेरिकी डलर मन्त्रालयले तोकेको खातामा बुझाएको बैंक भौचर,
- (ङ) फोहर व्यवस्थापन धरौटी वापत दुई सय पचास अमेरिकी डलर मन्त्रालयले तोकेको धरौटी खातामा जम्मा गरेको बैंक भौचर ।

२६. डाइभिङ्गको लागि अनुमति दिइने समय र समावेश हुन सक्ने सदस्य संख्या:

- (१) डाइभिङ्गको अनुमति बढीमा तीस दिन सम्मको लागि मात्र दिइने छ ।
- (२) एउटा दलमा समावेश हुन सक्ने अधिकतम सदस्य संख्या बीस जनासम्म मात्र हुनेछ ।

२७. सम्पर्क अधिकृत खटाइने:

- (१) डाइभिङ्ग गर्ने अनुमति प्राप्त दलले मन्त्रालयका कम्तीमा एस.एल.सी. उत्तीर्ण निजामती कर्मचारी मध्येबाट महाशाखाले खटाएको एक जना कर्मचारीलाई सम्पर्क अधिकृतको रूपमा लैजानु पर्नेछ ।
- (२) सम्पर्क अधिकृतको काम, कर्तव्य, अधिकार र सुविधा अनुसूची-११ मा उल्लेख भए बमोजिम हुनेछ ।

२८. व्यक्तिगत दुर्घटना तथा औषधोपचार बीमा गराउनु पर्ने:

- (१) हिमतालमा डाइभिङ्ग गर्न अनुमति प्राप्त दलले हिमतालमा डाइभिङ्गको लागि प्रस्थान गर्नु अघि आफ्नो साथमा जाने सम्पर्क अधिकृत तथा कामदारलाई हिमतालमा डाइभिङ्ग कार्य समाप्त गरी नफर्कुन्जेलसम्मको लागि नेपाल सरकारबाट मान्यता प्राप्त कुनै बीमा कम्पनीसित देहायको रकममा नघट्ने गरी व्यक्तिगत दुर्घटना बीमा गराउनु पर्नेछ :-

- (क) सम्पर्क अधिकृत अन्य कामदारको लागि रु. आठ लाख,
- (२) सम्पर्क अधिकृत तथा कामदारको दुर्घटनामा परी सामान्य चोटपटक लाग्दा गर्नुपर्ने औषधोपचारको लागि प्रति व्यक्ति कम्तीमा तीन लाख रुपैयाँको वीमा ।

२९. **फोहर व्यवस्थापन वापत धरौटी राख्ने र फिर्ता लिने:**

- (१) हिमतालमा डाइभिङ्ग गर्न अनुमति माग गर्ने दलले फोहरमैला व्यवस्थापनको लागि नेपाल राष्ट्र बैंकमा रहेको मन्त्रालयले तोकेको धरौटी खातामा पांचसय अमेरिकी डलर जम्मा गरी सो को भौचर महाशाखामा पेश गर्नु पर्नेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिम राखिएको धरौटी रकम फिर्ता प्राप्त गर्न देहायका कागजात संलग्न गरी महाशाखामा निवेदन दिनु पर्नेछ :-
  - (क) सम्बन्धित ट्रेकिङ्ग एजेन्सीको फोहरमैला व्यवस्थापन वापत राखेको धरौटी फिर्ता माग गरेको पत्र,
  - (ख) फोहर व्यवस्थापन सम्बन्धी दलको नेता र सम्पर्क अधिकृतको संयुक्त प्रतिवेदन,
  - (ग) पुनः प्रशोधन गर्ने वस्तुको हकमा काठमाण्डौ महानगरपालिकामा बुझाएको प्रमाण,
  - (घ) अन्य प्रशोधन नहुने निकासी गर्नु पर्ने वस्तु जस्तै ब्याट्री, इ.पी. आई ग्याँस र अक्सिजन बोटल लगायतका वस्तुको हकमा नेपालमा नै खरीद गरेको भए सो को प्रमाण र बाह्य मुलुकबाट आयात गरेको भए सामान पैठारी गरेको प्रमाण,
  - (ङ) डाइभिङ्ग सम्बन्धी अभियान पश्चात नेपालमा खरीद गरेको वस्तुको हकमा महानगरपालिकामा बुझाएको प्रमाण वा अक्सिजन सिलिण्डरको हकमा उचित रुपमा व्यवस्थापन गरेको प्रमाण र बाह्य मुलुकमा खरीद गरेको वस्तुको हकमा आफ्नो मुलुकमा फिर्ता लैजाने भनी सम्बन्धित दलको नेताले गरेको प्रतिवद्धता पत्र पेश गर्नु पर्नेछ ।

३०. प्रतिवेदन पेश गर्नु पर्ने:

डाइभिङ्ग सम्बन्धी अभियान समाप्त भएपछि निम्नानुसारको प्रतिवेदन महाशाखामा पेश गर्नु पर्नेछ :-

- (१) सम्पर्क अधिकृतले डाइभिङ्ग सम्बन्धी अभियान समाप्त भएको मितिले १५ दिनभित्र अनुसूची-१२ को ढांचामा,
- (२) दलको नेताले स्वदेश फर्कनु अघि डिब्रीफिङका लागि महाशाखामा आफै उपस्थित भई अनुसूची-१३ को ढांचामा,
- (३) उपदफा (२) बमोजिम डाइभिङ्ग दलको नेता आफू उपस्थित हुन नसकेमा उपस्थित हुन नसक्नाको कारण खुलाई मञ्जुरीनामाको कागजात सहित उपनेता भएमा नीजलाई र नभएमा दलका कुनै सदस्यलाई मञ्जुरीनामा दिई पठाउन सक्ने छ ।

परिच्छेद -५

अन्य साहसिक पर्यटकीय क्रियाकलाप सम्बन्धी

३१. अन्य साहसिक पर्यटकीय क्रियाकलापको अनुमति लिने सम्बन्धमा:

- (१) माथि परिच्छेद ३ र ४ मा उल्लेख भए बाहेकका अन्य साहसिक पर्यटकीय कृयाकलाप संचालन गर्न अनुमतिको लागि महाशाखामा निवेदन दिनु पर्नेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिमको निवेदन इजाजत प्राप्त ट्रेकिङ एजेन्सी मार्फत रु.१००- दशको टिकट टाँसी देहायका कागजात संलग्न गरी दिनु पर्ने छ :-
  - (क) साहसिक क्रियाकलापको विवरण, संचालन हुने स्थान, अवधि र सम्भव भएसम्म नक्सा,
  - (ख) कृयाकलापमा सम्मिलित हुने दलका नेता तथा सदस्यहरुको एक/एक प्रति फोटो सहित व्यक्तिगत विवरण, पासपोर्ट र भिसाको प्रमाणित प्रतिलिपि,
  - (ग) सम्बद्ध ट्रेकिङ एजेन्सीको अवधि कायम रहेको ईजाजतपत्रको प्रमाणित प्रतिलिपि,

- (घ) प्रति दलका लागि अनुमति शुल्क (सलामी) वापत दुईहजार अमेरिकी डलर मन्त्रालयले तोकेको खातामा बुझाएको बैंक भौचर,
- (ङ) प्रति दलका लागि फोहर व्यवस्थापन धरौटी वापत पाँचसय अमेरिकी डलर (फोहर व्यवस्थापनको प्रमाण पेश गरेपछि फिर्ता हुने मन्त्रालयले तोकेको धरौटी खातामा जम्मा गरेको बैंक भौचर,
- (च) अनुमति प्राप्त दलले त्यस्तो साहसिक पर्यटकीय क्रियाकलाप समाप्त भएको मितिले पन्ध्र दिनभित्र सम्पूर्ण विवरणसहितको प्रतिवेदन महाशाखामा पेश गर्नु पर्ने,
- (छ) यस सम्बन्धी अन्य कार्यविधि मन्त्रालयबाट निर्णय भए बमोजिम हुने ।

३२. अन्य साहसिक पर्यटकीय क्रियाकलापको अनुमति दिइने समय र समावेश हुन सक्ने सदस्य संख्या:

- (१) अन्य साहसिक पर्यटकीय कृयाकलापको अनुमति दिने प्रयोजनका लागि अनुमतिको अवधि क्रियाकलापको प्रकृति हेरी बढीमा तीस दिनसम्मको हुन सक्ने छ ।
- (२) एउटा दलमा समावेश हुन सक्ने अधिकतम सदस्य संख्या २० जनासम्म मात्र हुनेछ ।

३३. ब्रिफिङ लिनु पर्ने: अनुमति प्राप्त दलले अन्य साहसिक पर्यटकीय कृयाकलाप अभियानमा प्रस्थान गर्नु पूर्व महाशाखामा उपस्थित भै आवश्यक विषयको जानकारी (ब्रिफिङ) लिनु पर्नेछ ।

३४. फोहर व्यवस्थापन वापत धरौटी राख्ने र फिर्ता लिने:

- (१) अन्य साहसिक पर्यटकीय क्रियाकलापको अनुमति माग गर्ने दलले फोहरमैला व्यवस्थापनको लागि नेपाल राष्ट्र बैंकमा रहेको मन्त्रालयले तोकेको धरौटी खातामा पाँचसय अमेरिकी डलर जम्मा गरी सोको भौचर महाशाखामा पेश गर्नु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम राखिएको धरौटी रकम फिर्ता प्राप्त गर्न देहायका कागजात संलग्न गरी महाशाखामा निवेदन दिनु पर्नेछ :-

- (क) सम्बन्धित ट्रेकिङ एजेन्सीको फोहरमैला व्यवस्थापन वापत राखेको धरौटी फिर्ता माग गरेको पत्र,
- (ख) फोहर व्यवस्थापन सम्बन्धी दलको नेताको प्रतिवेदन,
- (ग) पुनः प्रशोधन गर्ने वस्तुको हकमा काठमाडौं महानगरपालिकामा बुझाएको प्रमाण,
- (घ) अन्य प्रशोधन नहुने निकासी गर्नु पर्ने वस्तु जस्तै ब्याट्री, इ.पी. आई ग्याँस र अक्सिजन बोटल लगायतका वस्तुको हकमा नेपालमा नै खरीद गरेको भए सोको प्रमाण र बाह्य मुलुकबाट आयात गरेको भए सामान पैठारी गरेको प्रमाण,
- (ङ) अन्य साहसिक पर्यटकीय क्रियाकलाप अभियान पश्चात नेपालमा खरीद गरेको वस्तुको हकमा महानगरपालिकामा बुझाएको प्रमाण वा अक्सिजन सिलिण्डरको हकमा उचित रूपमा व्यवस्थापन गरेको प्रमाण र बाह्य मुलुकमा खरीद गरेको वस्तुको हकमा आफ्नो मुलुकमा फिर्ता लैजाने भनी सम्बन्धित दलको नेताले गरेको प्रतिवद्धता पत्र पेश गर्नु पर्नेछ ।

परिच्छेद -६

ट्राभल तथा ट्रेकिङ एजेन्सी सम्बन्धी व्यवस्था

३५. ट्राभल तथा ट्रेकिङ एजेन्सी दर्ता सिफारिश गर्ने :

- (१) ट्राभल वा ट्रेकिङ एजेन्सीको उद्योग दर्ता गर्न उद्योग विभाग वा घरेलु तथा साना उद्योग विभाग वा घरेलु तथा साना उद्योग कार्यालय वा समितिबाट महाशाखाको राय/ प्रतिक्रिया माग गर्न सक्ने छ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिम राय/प्रतिक्रिया माग भएमा सम्बन्धित सञ्चालक/प्रोपाईटरले अनुसूची- १४ बमोजिमको ढाँचामा

देहाय बमोजिमका कागजात सहित रु.१० दशको टिकट टाँसी
महाशाखामा निवेदन दिनु पर्नेछः-

(क) प्रचलित कानून बमोजिमको कबुलियतनामा,

* (ख) .....

(ग) कम्पनी (प्रा.लि.) को हकमा कम्पनी रजिष्ट्रारको कार्यालयमा दर्ता भएको ट्राभल एजेन्सीको लागि कम्तिमा दश लाख रुपैयाँ र ट्रेकिङ्ग एजेन्सीको लागि कम्तिमा ६ लाख रुपैयाँ चुक्ता पूँजी खुलेको प्रमाणपत्र, शेयर लगत, प्रबन्धपत्र र नियमावलीको प्रतिलिपी ,

(घ) प्रोपाईटर/शेयरधनीहरूको व्यक्तिगत विवरण (Bio Data),

(ङ) प्रोपाईटर/शेयरधनीहरूको नागरिकताको प्रमाणित प्रतिलिपि,

(च) प्रोपाईटर/शेयरधनीहरूको २/२ प्रति फोटो,

(छ) प्रोपाईटर/शेयरधनीहरू महाशाखामा उपस्थित भई गरेको शर्त सम्बन्धी सनाखत,

(ज) एक भन्दा बढी प्रोपाईटर/संचालकहरू भएको अवस्थामा ती मध्ये कुनै एकजनालाई प्रोपाईटर/शेयरधनीहरूको निर्णयानुसार अख्तियारी दिएको भए त्यस्तो कागजातको प्रतिलिपि,

(झ) घर भाडा संभौताको प्रमाणित प्रतिलिपी वा आफ्नै घरमा संचालन गर्ने भएमा घरको नक्सा र जग्गा धनी प्रमाणपूजाको प्रमाणित प्रतिलिपी र लोकेशन म्याप,

(ञ) स्थायी लेखा नं. (PAN) दर्ता प्रमाणपत्रको प्रमाणित प्रतिलिपी,

(ट) कम्पनी/फर्म दर्ता गरेको एक आ.व. भुक्तान भएको भए प्रत्येक वर्षको लेखा परीक्षण प्रतिवेदन र आय विवरण बुझाएको प्रमाण वा कर चुक्ता प्रमाणपत्रको प्रमाणित प्रतिलिपी,

---

* तेश्रो संशोधनद्वारा भिकिएको ।

- (ठ) कम्पनी/फर्म दर्ता गरेको एक आ.ब. भुक्तान भएको ट्राभल/ट्रेकिङ एजेन्सीको हकमा ट्राभल/ट्रेकिङ सम्बन्धि कारोवार नगरेको व्यहोरा उल्लेख भएको कम्पनी वा फर्म प्रमुखको प्रतिवद्धता पत्र वा कारोवार गरेको भए जरीवाना तिर्न बुझाउन मञ्जुर गरेको प्रतिवद्धता पत्र,
- (ड) नेपाल राष्ट्र बैंकबाट मान्यता प्राप्त “ख” वर्गसम्मको बैंक वा वित्तीय संस्थाबाट मन्त्रालयको नाममा पाँच वर्षको लागि जारी भएको रू ३ (तीन) लाख वराबरको सक्कल बैंक ग्यारेण्टी पत्र ।

३६. ट्राभल वा ट्रेकिङ एजेन्सीको इजाजतपत्र प्राप्त गर्ने :

- (१) उद्योग विभाग/घरेलु तथा साना उद्योग विभाग/ कार्यालय/समितिमा उद्योगको रूपमा दर्ता भएका ट्राभल वा ट्रेकिङ एजेन्सीलाई कारोवार गर्न इजाजतपत्र प्रदान गरिनेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिम इजाजत प्राप्त गर्न सम्बन्धित सञ्चालक/प्रोपाईटरले देहाय बमोजिमका कागजात सहित रू.१० (दश) को टिकट टाँसी महाशाखामा निवेदन दिनु पर्ने छ:-
  - (क) उद्योग दर्ता भएको प्रमाणपत्र र बोधार्थ पत्रको प्रमाणित प्रतिलिपि,
  - (ख) फर्मको रूपमा उद्योग विभाग/घरेलु तथा साना उद्योग विभाग/ कार्यालय/ समितिमा दर्ता भएको ट्राभल एजेन्सीको लागि कम्तिमा ५ लाख रुपैयाँ र ट्रेकिङ एजेन्सीको लागि कम्तिमा ३ लाख रुपैयाँ चालु पूँजी खुलेको प्रमाणपत्रहरुको प्रमाणित प्रतिलिपि,
  - (ग) इजाजात दस्तुर वापत रू.१५,०००/- (पन्ध्रहजार) बुझाएको बैंक भौचर/ सक्कल रसिद ।

३७. ट्राभल वा ट्रेकिङ एजेन्सीको इजाजतपत्रका शर्तहरू :

- (१) इजाजतपत्रको नवीकरण गराउन चाहेमा म्याद समाप्त हुन अगावै इजाजतपत्र नवीकरण गराइसक्नु पर्ने छ ।

- (२) नेपाल सरकारले तोकिएको क्षेत्रमा मात्र ट्राभल/ट्रेकिङ्ग गराउनु पर्ने छ ।
- (३) ट्राभल/ट्रेकिङ्ग गर्दा, गराउँदा सम्बन्धित कामको लागि नियुक्त कामदारको मात्र सेवा लिनु पर्ने छ ।
- (४) पर्यटकसंग जाने कामदारहरूलाई करार गराएर मात्र काममा लगाउनु पर्ने छ ।
- (५) पर्यटकसंग जाने कामदारहरूको नेपाल सरकारद्वारा मान्यता प्राप्त विमा कम्पनी सित विमा गराउनु पर्ने छ ।
- (६) इजाजत अवधिको प्रत्येक वर्षका लागि ६/६ महिनामा (श्रावण १ गतेदेखि पौष मसान्तसम्म र माघ १ गतेदेखि आषाढ मसान्तसम्म) आवधिक प्रतिवेदन अख्तियार प्राप्त व्यक्तिबाट पेश गर्नु पर्ने छ ।
- (७) आफूले पाएको इजाजतपत्र कार्यालयमा सबैले देख्ने ठाउँमा राख्नु पर्ने छ ।
- (८) ट्राभल/ट्रेकिङ्ग गर्दा, गराउँदा एजेन्सी वा पर्यटकले पालना गर्नुपर्ने वातावरणीय सरसफाई तथा फोहोरमैला व्यवस्थापन सम्बन्धी र अन्य प्रचलित ऐन, नियमले तोकेको अन्य व्यवस्थाहरूको पूर्ण पालना गर्नु पर्नेछ ।
- (९) प्रबन्धपत्रमा जुनसुकै उद्देश्य समावेश भएता पनि ट्राभल/ट्रेकिङ्ग एजेन्सीले गर्न पाउने कार्य मात्र गर्नु पर्नेछ ।
- (१०) इजाजत लिदाका बखत पेश गरेको विवरणमा कुनै हेरफेर वा संशोधन भएमा संशोधन भएको मितिले १५ दिन भित्र सूचना दिनु पर्नेछ ।
- (११) व्यवसाय बन्द गर्नु परेमा बन्द गरेको मितिले १५ दिन भित्र सूचना दिनु पर्नेछ ।
- (१२) आफ्नो सेवा वापत पर्यटकबाट लिईने शुल्कको दरको सूचना नेपाल सरकारलाई दिनु पर्नेछ ।
- (१३) पर्यटन ऐन, ट्राभल तथा ट्रेकिङ्ग एजेन्सी नियमावली र नेपाल सरकारले दिएको आदेश निर्देशनको पालना गर्नु पर्नेछ ।

३८. ट्राभल वा ट्रेकिङ्ग एजेन्सीको इजाजतपत्र नवीकरण:

- (१) ट्राभल वा ट्रेकिङ्ग एजेन्सीको इजाजतपत्र नवीकरण महाशाखाबाट हुनेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिम इजाजतपत्रको नवीकरण बैंक ग्यारेण्टीको अवधि ननाघ्ने गरी बढीमा पाँच वर्षको लागि गरिनेछ ।
- (३) उपदफा (१) बमोजिम इजाजतपत्र नवीकरण गर्न सम्बन्धित सञ्चालक/प्रोपाईटरले देहाय बमोजिमका कागजात सहित रु.१० (दश) को टिकट टाँसी महाशाखामा निवेदन दिनु पर्नेछ:-
  - (क) इजाजतपत्रको अवधि समाप्त हुनु अगावै भए नवीकरण दस्तुर वापत रु.१०,०००/- (दशहजार) बुझाएको बैंक भौचर/सक्कल रसीद ,
  - (ख) इजाजतपत्रको म्याद समाप्त भएको भए देहाय बमोजिम थप दस्तुर लाग्नेछ :-
    - (१) म्याद समाप्त भएको मितिले पहिलो ३ महिनासम्म नवीकरण दस्तुरको २५ प्रतिशत अर्थात रु.२,५००/- (दुई हजार पाँचसय) बुझाएको बैंक भौचर / सक्कल रसीद,
    - (२) म्याद समाप्त भएको मितिले पहिलो ६ महिनासम्म नवीकरण दस्तुरको ५० प्रतिशत अर्थात रु.५,०००/- (पाँच हजार) बुझाएको बैंक भौचर / सक्कल रसीद ।
  - (ग) गत आर्थिक वर्षको आय विवरण बुझाएको प्रमाण वा कर चुक्ता प्रमाणपत्रको प्रमाणित प्रतिलिपी,
  - (घ) गत आर्थिक वर्षको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन,
  - (ङ) इजाजतपत्र नवीकरण हुनुपर्ने मितिदेखि पाँच वर्ष अवधिको लागि ट्राभल एजेन्सीको हकमा कम्तिमा रु. ३,००,०००/- (तीन लाख रुपैयाँ) र ट्रेकिङ्ग एजेन्सीको हकमा रु.२,००,०००/- (दुई लाख रुपैयाँ) वरावरको नेपाल राष्ट्र बैंकबाट मान्यता प्राप्त “ख” वर्गसम्मको

बैंक वा वित्तीय संस्थाबाट यस मन्त्रालयको नाममा जारी भएको अधिल्लो बैंक ग्यारेण्टीको अवधिसँग नटुटी निरन्तरता कायम भएको बैंक ग्यारेण्टी पत्र ।

(च) विगत ५ वर्षको प्रत्येक पौष र आषाढमसान्त (छ/छ महिने अवधि) सम्मको आवधिक प्रतिवेदनहरु अवधि भुक्तान भएको मितिले ३५ दिन भित्र बुझाएको हुनु पर्नेछ । तोकिएको म्याद भित्र प्रतिवेदन नबुझाएमा म्याद समाप्त भएको मितिले साठी दिन भित्र भए रु. १०००।- (एकहजार) र त्यसपछि भए रु.२०००।- (दुईहजार) का दरले जरिवाना बुझाएको भौचर/रसिद,

(छ) फर्मको रुपमा दर्ता भएको ट्राभल एजेन्सी भए कम्तिमा ५,००,०००। (पाँच लाख रुपैयाँ) र ट्रेकिङ्ग एजेन्सी भए कम्तिमा ३,००,०००। (तीन लाख रुपैयाँ) चालु पूँजी कायम गरेको उद्योग विभाग/घरेलु तथा साना उद्योग विभाग वा कार्यालयको प्रमाणपत्रको प्रमाणित प्रतिलिपि र फर्म अध्यावधिक रहेको पत्र ।

प्रा.लि.को रुपमा दर्ता भएको ट्राभल एजेन्सीको भए कम्तिमा १०,००,०००। (दश लाख रुपैयाँ) र ट्रेकिङ्ग एजेन्सीको लागि कम्तिमा ६,००,०००। (छ लाख रुपैयाँ) चुक्ता पूँजी खुलेको कम्पनी रजिष्ट्रारको कार्यालयको शेयर लगत कितावको प्रमाणित प्रतिलिपी र प्रा.लि अध्यावधि रहेको पत्र ।

(ज) नेपाल राष्ट्र बैंकबाट विदेशी मुद्रा कारोवार गर्न अनुमति लिएको भए सो अनुमतिपत्रको प्रमाणित प्रतिलिपी ।

स्पष्टिकरण:- यस अधि इजाजत लिएका एजेन्सीहरुले इजाजत लिदाका बखत जुनसुकै वर्गका बैंक तथा वित्तीय संस्थाको बैंक ग्यारेण्टी पेश गरेको भएता पनि यो कार्यविधि लागु भएपछि ईजाजतपत्र नवीकरण गराउदा ख वर्ग सम्मका बैंक तथा वित्तीय संस्थाको बैंक ग्यारेण्टी पेश गर्नु पर्नेछ ।

३९. विदेशी मुद्रा कारोवार सम्बन्धी सिफारिस गर्ने:

- (१) इजाजत प्राप्त ट्राभल वा ट्रेकिङ एजेन्सीलाई विदेशी मुद्राको कारोवार गर्ने प्रयोजनको लागि नेपाल राष्ट्र बैकलाई महाशाखाबाट सिफारिस गर्न सकिनेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिम सिफारिस माग गर्ने सम्बन्धित ट्राभल वा ट्रेकिङ एजेन्सीले देहाय बमोजिमका कागजात सहित महाशाखामा निवेदन दिनु पर्नेछ:-
  - (क) इजाजतपत्रको प्रमाणित प्रतिलिपी,
  - (ख) इजाजतपत्र लिएको आर्थिक वर्ष भुक्तान भएको भए लेखा परीक्षण प्रतिवेदन,
  - (ग) इजाजतपत्र लिएको आर्थिक वर्ष भुक्तान भएको भए गत आर्थिक वर्षको आय विवरण बुझाएको प्रमाण वा कर चुक्ता प्रमाणपत्रको प्रमाणित प्रतिलिपी,
  - (घ) आवधिक प्रतिवेदनहरु तोकिएको म्याद भित्र बुझाएको हुनु पर्नेछ । तोकिएको म्याद भित्र प्रतिवेदन नबुझाएमा म्याद समाप्त भएको मितिले साठी दिन भित्र भए रु. १०००।- (एकहजार) र त्यसपछि भए रु.२०००।- (दुईहजार) का दरले जरिवाना बुझाएको भौचर/रसिद ।

४०. ट्राभल वा ट्रेकिङ एजेन्सीको नाम वा ठेगाना परिवर्तन गर्ने :

- (१) इजाजत प्राप्त ट्राभल वा ट्रेकिङ एजेन्सीको साविकको नाम वा ठेगाना परिवर्तन भएमा परिवर्तन भएको मितिले १५ दिन भित्र हाल साविकको लागि महाशाखामा निवेदन दिनु पर्नेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिम स्वीकृत माग गर्ने सम्बन्धित ट्राभल वा ट्रेकिङ एजेन्सीले देहाय बमोजिमका कागजात सहित महाशाखामा निवेदन दिनु पर्नेछ :-
  - (क) गत आर्थिक वर्ष सम्मको लेखा परीक्षण प्रतिवेदन,
  - (ख) गत आर्थिक वर्षको आय विवरण बुझाएको प्रमाण वा कर चुक्ता प्रमाणपत्रको प्रमाणित प्रतिलिपी,

- (ग) प्रतिवेदनहरु तोकिएको म्याद भित्र बुझाएको हुनु पर्नेछ । तोकिएको म्याद भित्र नबुझाएमा तोकिएको म्याद समाप्त भएको मितिले साठी दिनभित्र रु. १०००१- (एकहजार) र त्यसपछि भए रु.२०००१- (दुईहजार) का दरले जरिवाना बुझाएको भौचर/रसिद,
  - (घ) कंपनी रजिष्टारको कार्यालयबाट नाम वा ठेगाना परिवर्तन गर्न स्वीकृति लिएको पत्र,
  - (ङ) संशोधित प्रबन्धपत्र र नियमावलीको प्रमाणित प्रतिलिपी,
  - (च) नाम वा ठेगाना परिवर्तन दस्तुर वापत लेखा शाखामा रु १००१- (एक सय) बुझाएको भौचर/रसिद,
  - (छ) ठेगाना परिवर्तन भए पछि लिएको घर वहाल संभौताको प्रमाणित प्रतिलिपी र लोकेशन म्याप,
  - (ज) म्याद नाघि निवेदन दिएमा पर्यटन ऐनको दफा ४९ बमोजिम रु २०००१- (दुई हजार) जरिवाना बुझाएको सक्कल बैक भौचर/रसिद ।
- (३) उपदफा (२) बमोजिमका कागजात सहित निवेदन प्राप्त भएपछि नाम वा ठेगाना परिवर्तनको स्वीकृती दिई अभिलेखमा जनाउनु पर्नेछ ।

४१. ट्राभल वा ट्रेकिङ एजेन्सीको शेयरधनी परिवर्तन गर्ने :

- (१) इजाजत प्राप्त ट्राभल वा ट्रेकिङ एजेन्सीको साविकको शेयरधनी परिवर्तन भएमा परिवर्तन भएको मितिले १५ दिन भित्र हाल साविकको लागि महाशाखामा निवेदन दिनु पर्ने छ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिम स्वीकृत माग गर्ने सम्बन्धित ट्राभल वा ट्रेकिङ एजेन्सीले देहाय बमोजिमका कागजात सहित महाशाखामा निवेदन दिनु पर्नेछ :-
  - (क) गत आर्थिक वर्ष सम्मको लेखा परीक्षण प्रतिवेदन ,
  - (ख) गत आर्थिक वर्षको आय विवरण बुझाएको प्रमाण वा कर चुक्ता प्रमाणपत्रको प्रमाणित प्रतिलिपी,

- (ग) आवधिक प्रतिवेदनहरू तोकिएको म्याद भित्र बुझाएको हुनु पर्नेछ। तोकिएको म्याद भित्र नबुझाएमा तोकिएको म्याद समाप्त भएको मितिले साठी दिनभित्र रु. १०००१-(एकहजार) र त्यसपछि भए रु.२०००१- (दुईहजार) का दरले जरिवाना बुझाएको भौचर/रसिद,
- (घ) कम्पनी रजिष्टारको कार्यालयबाट शेयरधनी परिवर्तन गरी हाल कायम गरेको शेयर लगत किताबको प्रमाणित प्रतिलिपी,
- (ङ) स्थायी लेखा नं.(PAN) प्रमाणपत्रमा उल्लेखित व्यक्ति समेत परिवर्तन भएको भए संबन्धित आन्तरिक राजश्व कार्यालयबाट संशोधन गरेको प्रमाणपत्रको प्रमाणित प्रतिलिपी ।
- (च) शेयरधनी परिवर्तन दस्तुर वापत लेखा शाखामा रु १००१-(सय सय) बुझाएको भौचर/रसिद ,
- (छ) नयाँ शेयरधनी थप गरीएको भए देहाय अनुसारको थप प्रमाण पेश गर्नु पर्नेछ :-
- (१) नयाँ शेयरधनीको नागरिकताको प्रमाणपत्रको प्रमाणित प्रतिलिपी,
- (२) नयाँ शेयरधनीको व्यक्तिगत विवरण (Bio Data) ,
- (३) नयाँ शेयरधनीहरूको फोटो दुई/दुई प्रति ,
- (४) नयाँ शेयरधनी महाशाखामा उपस्थित भई गरेको शर्त सम्बन्धी सनाखत ।
- (ज) म्याद नाघि निवेदन दिएमा पर्यटन ऐनको दफा ४९ बमोजिम रु २०००१ (दुई हजार) जरिवाना बुझाएको सम्कल बैक भौचर/ रसिद ।
- (३) उपदफा (२) बमोजिमका कागजात सहित निवेदन प्राप्त भएपछि शेयरधनी परिवर्तनको स्वीकृती दिई अभिलेखमा जनाउनु पर्नेछ ।

४२. शाखा कार्यालय खोल अनुमति माग गर्ने:

- (१) इजाजत प्राप्त ट्राभल वा ट्रेकिङ एजेन्सीले मूख्य कार्यालय सञ्चालन भएको स्थान बाहेकको अन्य स्थानमा शाखा सञ्चालन गर्न पाउने छ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिम अनुमति माग गर्ने सम्बन्धित ट्राभल वा ट्रेकिङ एजेन्सीले देहाय बमोजिमका कागजात सहित महाशाखामा निवेदन दिनु पर्नेछ:-
  - (क) गत आर्थिक वर्ष सम्मको लेखा परीक्षण प्रतिवेदन,
  - (ख) गत आर्थिक वर्षको आय विवरण बुझाएको प्रमाण वा कर चुक्ता प्रमाणपत्रको प्रमाणित प्रतिलिपी,
  - (ग) आवधिक प्रतिवेदनहरु तोकिएको म्याद भित्र बुझाएको हुनु पर्नेछ । तोकिएको म्याद भित्र प्रतिवेदन नबुझाएमा म्याद समाप्त भएको मितिले साठी दिनभित्र रु. १०००१- (एकहजार) र त्यसपछि भए रु.२०००१- (दुईहजार) का दरले जरिवाना बुझाएको भौचर/रसिद,
  - (घ) कम्पनी रजिष्टारको कार्यालयबाट शाखा सञ्चालन गर्न दिएको अनुमतिपत्र,
  - (ङ) प्रबन्धपत्र र नियमावलीको प्रमाणित प्रतिलिपी ।
  - (च) शाखा विस्तार सम्बन्धी कम्पनीको संक्षिप्त Business Plan.

४३. ट्राभल वा ट्रेकिङ एजेन्सीको शाखा कार्यालयको शर्तहरु:

- (१) आयकर दर्ता प्रमाणपत्रमा शाखा कार्यालय खोलेको उल्लेख हुनु पर्ने ।
- (२) शाखा कार्यालयको छुट्टै प्रतिवेदन पेश गर्नु पर्नेछ ।
- (३) नेपाल सरकारलाई बुझाउनु पर्ने राजश्व मूख्य कार्यालयबाट बुझाउनु पर्नेछ ।
- (४) कम्पनीको नाम तथा शाखा कार्यालय समेत उल्लेख गरी साईनबोर्ड राख्नु पर्नेछ ।

- (५) अन्य सम्बन्धित निकायबाट स्वीकृति लिनु पर्ने भए स्वीकृति लिएर मात्र शाखा कार्यालय संचालन गर्नु पर्नेछ ।
- (६) शाखा कार्यालय खोल्दा/स्थान चयन गर्दा स्थानिय तहमा संबन्धित निकायको स्वीकृत लिनु पर्नेमा लिई शाखा कार्यालय स्थापना/संचालन गर्नु पर्नेछ ।

४४. **शाखा सञ्चालन अनुमतिको नवीकरण गर्ने:**

- (१) इजाजत प्राप्त ट्राभल वा ट्रेकिङ एजेन्सीले शाखा सञ्चालनको लागि लिएको अनुमति पत्रको अवधि समाप्त भएमा सोको नवीकरण गराउनु पर्नेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिम अनुमति माग गर्ने सम्बन्धित ट्राभल वा ट्रेकिङ एजेन्सीले देहाय बमोजिमका कागजात सहित महाशाखामा निवेदन दिनु पर्नेछ :-
  - (क) गत आर्थिक वर्ष सम्मको लेखा परीक्षण प्रतिवेदन,
  - (ख) गत आर्थिक वर्षको आय विवरण बुझाएको प्रमाण वा कर चुक्ता प्रमाणपत्रको प्रमाणित प्रतिलिपी,
  - (ग) मुख्य कार्यालयको आवधिक प्रतिवेदनहरु तोकिएको म्याद भित्र बुझाएको हुनु पर्ने छ । तोकिएको म्याद भित्र प्रतिवेदन नबुझाएमा म्याद समाप्त भएको मितिले साठी दिन भित्र बुझाएमा रु. १०००।- (एकहजार) र त्यसपछि भए रु. २०००।- (दुईहजार) का दरले जरिवाना बुझाएको भौचर/रसिद,
  - (घ) शाखा कार्यालयहरुको छुट्टाछुट्टै आवधिक प्रतिवेदनहरु तोकिएको म्याद भित्र बुझाएको हुनु पर्नेछ । तोकिएको म्यादभित्र प्रतिवेदन नबुझाएमा म्याद समाप्त भएका मितिले साठी दिन भित्र बुझाएमा रु. १०००।- (एकहजार) र त्यसपछि भए रु. २०००।-(दुईहजार)का दरले जरिवाना बुझाएको भौचर/ रसिद,
  - (ङ) आयकर प्रमाणपत्रमा शाखा कार्यालय उल्लेख गरेको प्रमाणपत्रको प्रमाणित प्रतिलिपि,

- (३) उपदफा (२) बमोजिमका कागजात सहित निवेदन प्राप्त भएपछि शाखा सञ्चालन अनुमतिको नवीकरणको स्वीकृती दिई अभिलेखमा जनाउनु पर्नेछ ।

४५. व्यवसाय वा कारोवार बन्द गर्नु पर्दा सूचना दिनु पर्ने:

- (१) इजाजत प्राप्त ट्राभल वा ट्रेकिङ एजेन्सीले कुनै कारणले व्यवसाय तथा कारोवार बन्द गर्नु परेमा कारण खोली त्यस्तो व्यवसाय बन्द गरेको मितिले १५ दिन भित्र सूचना दिनु पर्नेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिमको सूचना दिदा देहाय बमोजिमका कागजात सहित महाशाखामा दिनु पर्नेछ:-
- (क) व्यवसाय तथा कारोवार बन्द गर्नु परेको कारण सहितको निवेदन,
- (ख) चालु आ.व .सम्मको लेखा परीक्षण प्रतिवेदनहरु,
- (ग) चालु आ.व. सम्मको कर चुक्ता प्रमाणपत्रको प्रमाणित प्रतिलिपी,
- (४) आवधिक प्रतिवेदनहरु तोकिएको म्याद भित्र बुझाएको हुनुपर्नेछ । तोकिएको म्याद भित्र प्रतिवेदन नबुझाएमा तोकिएको म्याद समाप्त भएको मितिले साठी दिन भित्र रु. १०००।- (एकहजार) र त्यसपछि भए रु.२०००।- (दुईहजार) का दरले जरिवाना बुझाएको भौचर/रसिद,
- (५) व्यवसाय तथा कारोवार बन्द गरेमा १५ दिन भित्र सूचना दिनु पर्नेमा म्याद नाघि सूचना दिएमा ऐनको दफा ४९ बमोजिम रु २०००।- (दुई हजार) जरिवाना बुझाएको सक्कल बैक भौचर/ रसिद ।
- (६) उपदफा (२) बमोजिमका कागजात सहित निवेदन प्राप्त भएपछि व्यवसाय वा कारोवार बन्द भएको व्यहोरा अभिलेखमा जनाउनु पर्नेछ ।

४६. शाखा कार्यालय बन्द गर्नु पर्दा सूचना दिनु पर्ने:

- (१) इजाजत प्राप्त ट्राभल वा ट्रेकिङ एजेन्सीले कुनै कारणले शाखा कार्यालय बन्द गर्नु परेमा कारण खोली बन्द गरेको मितिले १५ दिन भित्र सूचना दिनु पर्नेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिमको सूचना सम्बन्धित ट्राभल वा ट्रेकिङ एजेन्सीले देहाय बमोजिमका कागजात सहित महाशाखामा निवेदन दिनु पर्नेछ :-
  - (क) चालु आ.व. सम्मको लेखा परीक्षण प्रतिवेदनहरु,
  - (ख) चालु आ.व. सम्मको कर चुक्ता प्रमाणपत्रको प्रमाणित प्रतिलिपी ,
  - (ग) मुख्य कार्यालय र शाखा कार्यालयको छुट्टाछुट्टै आवधिक प्रतिवेदनहरु । आवधिक प्रतिवेदनहरु तोकिएको म्याद भित्र बुझाएको हुनुपर्नेछ । तोकिएको म्याद भित्र प्रतिवेदन नबुझाएमा म्याद समाप्त भएको मितिले साठी दिन भित्र बुझाएमा रु. १०००।- (एकहजार) र त्यसपछि भए रु. २०००। (दुईहजार) का दरले जरिवाना बुझाएको भौचर/रसिद,
- (३) उपदफा (२) बमोजिमका कागजात सहित निवेदन प्राप्त भएपछि शाखा कार्यालय बन्द भएको व्यहोरा अभिलेखमा जनाउनु पर्नेछ ।

४७. स्वच्छाले इजाजतपत्र खारेज गर्न निवेदन दिन सक्ने:

- (१) इजाजत प्राप्त ट्राभल वा ट्रेकिङ एजेन्सीले स्वच्छाले ट्राभल वा ट्रेकिङ एजेन्सीको ईजाजत खारेज गर्न निवेदन दिन सकिने छ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिमको अनुमति माग गर्ने सम्बन्धित ट्राभल वा ट्रेकिङ एजेन्सीले देहाय बमोजिमका कागजात सहित महाशाखामा निवेदन दिनु पर्नेछ:-
  - (क) चालु आ.व. सम्मको लेखा परीक्षण प्रतिवेदनहरु,
  - (ख) चालु आ.व. सम्मको कर चुक्ता प्रमाणपत्रको प्रमाणित प्रतिलिपी,

- (ग) आवधिक प्रतिवेदनहरु तोकिएको म्याद भित्र बुझाएको हुनुपर्नेछ। तोकिएको म्याद भित्र प्रतिवेदन नबुझाएमा म्याद समाप्त भएको मितिले साठी दिन भित्र रु. १०००।- (एकहजार) र त्यसपछि भए रु. २०००।- (दुईहजार) का दरले जरिवाना बुझाएको भौचर/ रसिद,
- (घ) प्रा.लि भए कम्पनी रजिष्ट्रार कार्यालय र फर्म भए सम्बन्धित घरेलु तथा साना उद्योग कार्यालयबाट एजेन्सी दर्ता खारेज भएको प्रमाणको प्रमाणित प्रतिलिपी वा साविकको ट्राभल वा ट्रेकिङ्ग व्यवसाय गर्ने उद्देश्य हटाई उद्देश्य परिवर्तन गरिएको प्रबन्धपत्र, नियमावली र संबन्धित कार्यालयको संशोधित प्रमाणपत्रको प्रमाणित प्रतिलिपी ,
- (ङ) स्थायी लेखा नं. (PAN) दर्ता प्रमाणपत्रको स्थगन वा खारेज गरेको पत्र ।
- (३) उपदफा (२) बमोजिमका कागजात सहित निवेदन प्राप्त भएपछि स्वच्छाले ईजाजत खारेज भएको व्यहोरा अभिलेखमा जनाउनु पर्नेछ ।

४८. बैंक ग्यारेण्टी परिवर्तन/फुकुवा गर्ने:

- (१) इजाजत प्राप्त ट्राभल वा ट्रेकिङ्ग एजेन्सीले राखेको बैंक ग्यारेण्टी परिवर्तन र फुकुवा गर्नु पर्ने भएमा कारण खोली निवेदन दिनु पर्नेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिमको अनुमति माग गर्ने सम्बन्धित ट्राभल वा ट्रेकिङ्ग एजेन्सीले देहाय बमोजिमका कागजात सहित महाशाखामा निवेदन दिनु पर्नेछ:-
- (क) पुरानो बैंक ग्यारेन्टीसँग निरन्तरता रहेको नयाँ बैंक ग्यारेन्टीको सक्कल
- (ख) गत आ.व. को लेखापरीक्षण प्रतिवेदन,
- (ग) गत आर्थिक वर्षको आय विवरण बुझाएको प्रमाण वा कर चुक्ता प्रमाणपत्रको प्रमाणित प्रतिलिपी,

- (घ) आवधिक प्रतिवेदनहरु तोकिएको म्याद भित्र बुझाएको हुनु पर्ने छ। तोकिएको म्याद भित्र प्रतिवेदन नबुझाएमा म्याद समाप्त भएको मितिले साठी दिन भित्र रु. १०००।- (एकहजार) र त्यसपछि भए रु. २०००।- (दुईहजार) का दरले जरिवाना बुझाएको भौचर/रसिद,
- (ङ) इजाजतपत्र रद्द वा खारेज भएमा वा कम्पनी वा फर्म दर्ता खारेज गरेमा सम्बन्धित निकायले दर्ता खारेजी गरेको पत्रको प्रमाणित प्रतिलिपी र स्थायी लेखा नं. PAN प्रमाणपत्र खारेज वा स्थगन गरेको प्रमाणपत्रको प्रमाणित प्रतिलिपी,
- (च) ट्राभल/ट्रेकिङ व्यवसाय सञ्चालन गर्ने उद्देश्य परिवर्तन वा खारेज भएमा सम्बन्धित निकायको उद्देश्य परिवर्तन वा खारेज गर्न स्वीकृति दिएको पत्रको प्रमाणित प्रतिलिपी, स्थायी लेखा नं. PAN प्रमाणपत्रमा उद्देश्य परिवर्तन गरेको प्रमाणपत्रको प्रमाणित प्रतिलिपी,
- (छ) शेयरधनी परिवर्तन भई एजेन्सीको दायित्व र शेयरमा परिवर्तन भएमा सम्बन्धित निकायको दायित्व र शेयरमा परिवर्तन गर्न स्वीकृत दिएको पत्र,
- (ज) शेयर अभिलेख, संशोधित प्रबन्धपत्र र नियमावलीको प्रमाणित प्रतिलिपी ।
- (३) उपदफा (२) बमोजिमका कागजात सहित निवेदन प्राप्त भएपछि बैंक ग्यारेण्टी परिवर्तन वा फुकुवा भएको व्यहोरा अभिलेखमा जनाउनु पर्नेछ ।

४९. बैंक ग्यारेण्टी परिवर्तन र फुकुवा गर्न अनुमति दिईने:

देहायको अवस्थामा बाहेक अन्य अवस्थामा ईजाजत लिदाँ वखत पेश गरेको बैंक ग्यारेण्टी परिवर्तन र फुकुवा गर्न अनुमति दिईने छैन :-

- (१) इजाजतपत्र खारेज वा रद्द वा ट्राभल तथा ट्रेकिङ्ग नियमावली २०६२ को नियम ७(४) बमोजिम इजाजतपत्र स्वतः रद्द भएमा वा,
- (२) कम्पनी वा फर्मको दर्ता खारेज भएमा वा,
- (३) ट्राभल/ट्रेकिङ्ग व्यवसाय सञ्चालन गर्ने उद्देश्य परिवर्तन वा खारेज भएमा वा,
- (४) शेयरधनी परिवर्तन भई एजेन्सीको दायित्व र शेयरमा परिवर्तन भएमा वा,
- (५) बैंक ग्यारेन्टीको म्याद समाप्त भएमा ,
- (६) जमानत राखेको बैंक कुनै कारणले असुरक्षित भई जमानत असुल उपर हुन कठिन हुने अवस्था भएमा वा,
- (७) मन्त्रालयले आवश्यक ठहर्‍याएको अन्य कारण भएमा ।

५०. सवारी साधन पर्यटक नंबर प्लेटमा परिवर्तन गर्न सिफारिस गर्ने:

- (१) ट्राभल/ट्रेकिङ्ग व्यवसाय सञ्चालन गर्न इजाजत लिएका एजेन्सीहरुले “पर्यटक यातायात सेवा व्यवसाय दर्ता तथा संचालन कार्य विधि २०६८” ले तोकेको निम्नानुसारको मापदण्ड पुरा गरेका सवारी साधनलाई पर्यटक नंबर प्लेटमा परिवर्तन गर्न सिफारिस माग गर्न सक्नेछः-
  - (क) सवारी साधनमा चालक सहित सिट संख्या कम्तिमा ५ वा सोभन्दा बढी हुनु पर्नेछ ।
  - (ख) सवारी साधन कम्तिमा १००० सि.सि. भन्दा माथिको हुनु पर्नेछ ।
  - (ग) साना सवारी साधन (कार, जीप, भ्यान १००० सि.सि भन्दा माथि २४९९ सि.सि. सम्मको) पेट्रोल, विद्युत, ग्याँसबाट चल्ने हुनु पर्नेछ ।
  - (घ). साना सवारी साधनमा Air Bag/ Collapsible Steering जडान गरेको हुनु पर्ने छ ।
  - (ङ) सवारी साधनमा Air Condition जडान गरेको हुनुपर्ने छ ।

- (च). सवारी साधनमा First Aid Box, Fire Extinguisher, Seat Belt, Radio, Music Player जडान गरेको हुनुपर्ने छ ।
- (छ) सिट आरामदायी र सुविधाजनक हुनु पर्नेछ ।
- (ज) सवारी साधन युरो मापदण्ड अनुसार भएको हुनु पर्नेछ ।
- (झ) सवारी साधन बनेको मितिबाट ५ वर्ष अवधि ननाघेको हुनु पर्नेछ ।
- (ञ) सवारी साधन ट्राभल/ट्रेकिङ व्यवसाय संचालन गर्न इजाजत लिएको एजेन्सीको नाउँमा दर्ता भएको हुनु पर्नेछ ।
- (२) उपदफा(१) बमोजिमको मापदण्ड पुरा गरेका सवारी साधनलाई पर्यटक नं. प्लेटमा परिवर्तन गर्न सिफारिस माग गर्दा देहायका प्रमाण पेश गर्नु पर्नेछ :-
- (क) गत आ.व .सम्मको लेखा परीक्षण प्रतिवेदन ,
- (ख) गत आर्थिक वर्षको आय विवरण बुझाएको प्रमाण वा कर चुक्ता प्रमाणपत्रको प्रमाणित प्रतिलिपी,
- (ग) आवधिक प्रतिवेदनहरू तोकिएको म्याद भित्र बुझाएको हुनु पर्ने छ। तोकिएको म्याद भित्र प्रतिवेदन नबुझाएमा म्याद समाप्त भएको मितिले साठी दिन भित्र रु. १०००।- (एकहजार) र त्यसपछि भए रु.२०००।- (दुईहजार) का दरले जरिवाना बुझाएको भौचर/रसिद,
- (घ) सवारी साधनको ब्लु बुकको प्रमाणित प्रतिलिपी ।
- (क) सवारी साधनको प्रदुषण जाँच गराई म्याद समाप्त नभएको निस्सा,
- (ख) सवारी साधन नविकरण गराई म्याद समाप्त नभएको निस्सा ,
- (ग) पछिल्लो आ.व. मा सवारी साधनको कर तिरेको निस्सा
- (ङ) सवारी साधन, यात्रु र तेश्रो पक्ष विमा गरेको प्रमाणपत्रको प्रमाणित प्रतिलिपी ,

- (च) सवारी साधनको धनी कुनै वित्तीय संस्था भई ऋणी ट्राभल व्यवसाय संचालन गर्न इजाजत लिएको एजेन्सी भएको सवारी साधन भए पर्यटक नंबर प्लेटमा परिवर्तन गर्न उक्त वित्तीय संस्थाले सिफारिस गरेको सम्कल पत्र ,
- (छ) सवारी चालकको सवारी चालक अनुमतीपत्र र नागरिकताको प्रमाणित प्रतिलिपी,
- (ज) सवारी चालकको एस.एल.सी उत्तीर्ण गरेको प्रमाणपत्र वा ३ महिना अग्रेजी भाषा सिकेको प्रमाणपत्रको प्रमाणित प्रतिलिपी ।

५१. **सवारी साधनमा भन्सार सुविधाको लागि सिफारिस गर्ने:**

- (१) प्रत्येक आर्थिक वर्षको बजेट वक्तव्य तथा आर्थिक ऐनमा उल्लेख भए अनुसार इजाजतप्राप्त ट्राभल, ट्रेकिङ एजेन्सीहरूले उल्लेखित बजेट वक्तव्य तथा ऐनले तोके बमोजिमका सवारी साधनमा भन्सार सुविधाको लागि सिफारिस प्राप्त गर्न निवेदन दिनु पर्नेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिमको अनुमति माग गर्ने सम्बन्धित ट्राभल वा ट्रेकिङ एजेन्सीले देहाय बमोजिमका कागजात सहित रु.१०।- (दश) को टिकट टाँसी महाशाखामा निवेदन दिनु पर्नेछ:-
  - (क) प्रोफर्मा इन्भ्वाईस र तोकिएको सवारी साधनको क्याटलग,
  - (ख) गत आर्थिक वर्षको आय विवरण बुझाएको प्रमाण वा कर चुक्ता प्रमाणपत्रको प्रमाणित प्रतिलिपी,
  - (ग) आवधिक प्रतिवेदनहरू तोकिएको म्याद भित्र बुझाएको हुनु पर्ने छ । तोकिएको म्याद भित्र प्रतिवेदन नबुझाएमा म्याद समाप्त भएको मितिले साठी दिन भित्र रु. १०००।-(एक हजार) र त्यसपछि भए रु.२०००।- (दुईहजार)का दरले जरीवाना बुझाएको भौचर/रसिद,

- (घ) लिन लागिएको सुविधा अनुसार कम्पनी रजिष्ट्रारको कार्यालयबाट अधिकृत पूंजी तथा चुक्ता पूंजी वृद्धि गरेको शेयर लगत,
- (ङ) निवेदन दिएको मिति भन्दा अघिल्लो ३ आर्थिक वर्षमा आर्जन गरेको विदेशी मुद्राको अङ्क खुलेको बैक स्टेटमेण्ट वा श्रोत खुलेको प्रमाण,
- (३) उपदफा (१) बमोजिमको सुविधा प्राप्त गर्न देहायको मापदण्ड पूरा गरेको हुनु पर्नेछ :-
  - (क) इजाजत लिएको तीन वर्ष भुक्तान भएको हुनुपर्ने,
  - (ख) उजुरी परी कारवाहीमा नपरेको हुनुपर्ने,
  - (ग) तीन आर्थिक वर्षमा आर्जन गरेको विदेशी मुद्राको कुल अङ्कको ५० प्रतिशतले हुन आउने रकम बराबरले आर्थिक ऐनमा तोके बमोजिमका सवारी साधन भन्सार सुविधामा आयत गर्न सक्नेछ,
  - (घ) यस अघि भन्सार सुविधामा सवारी साधन भिकाएको भए आर्थिक ऐनले तोके बमोजिमको अवधि व्यतित भैसकेको हुनु पर्नेछ ।
  - (ङ) भन्सार सुविधामा भिकाइएको सवारी साधनको बाहिर पट्टी सम्बन्धित एजेन्सीको नाम लेखिएको हुनुपर्ने ।
  - (च) उक्त सवारी साधन प्रचलित आर्थिक ऐनले तोकेको अवधिसम्म निजि सवारीको रूपमा दर्ता गर्न वा नामसारी गर्न नपाइने ।
- (४) उपदफा (३) को खण्ड (घ) बमोजिमको अवधि भुक्तान नभई नामसारी गरेमा नियमानुसार पूरै भन्सार महशुल लाग्नेछ ।

५२. वाकीटकी तथा अन्य रेडियो यन्त्रको सिफारिस गर्ने:

- (१) ट्राभल तथा ट्रेकिङ्ग व्यवसाय संचालन गर्न इजाजत लिएका एजेन्सीहरुले आफ्नो आन्तरिक प्रयोजनको लागि वाकीटकी वा

अन्य रेडियो यन्त्र खरीद तथा प्रयोग गर्नको लागि लाइसेन्स प्राप्त गर्न सम्बन्धित निकायमा सिफारिस प्राप्त गर्न निवेदन दिनु पर्नेछ ।

- (२) उपदफा (१) बमोजिमको सिफारिस माग गर्ने सम्बन्धित ट्राभल वा ट्रेकिङ एजेन्सीले देहाय बमोजिमका कागजात सहित रु.१०।- (दश) को टिकट टाँसी महाशाखामा निवेदन दिनु पर्नेछ :-
- (क) रेडियो यन्त्र आवश्यकता पुष्ट्याईको व्यहोरा सहितको निवेदन,
- (ख) अघिल्लो आर्थिक वर्षको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन,
- (ग) मूल्य अभिवृद्धि कर र आय विवरण बुझाएको प्रमाण वा करचुक्ता प्रमाणपत्रको प्रमाण,
- (घ) आवधिक प्रतिवेदनहरू तोकिएको म्याद भित्र बुझाएको हुनुपर्ने छ । तोकिएको म्यादभित्र प्रतिवेदन नबुझाएमा म्याद समाप्त भएको मितिले साठी दिनभित्र रु. १०००।- (एक हजार) र त्यसपछि भए रु. २०००।- (दुईहजार) का दरले जरिवाना बुझाएको भौचर/ रसिद,
- (ङ) इजाजतपत्रको प्रमाणित प्रतिलिपि,
- (च) वाकीटकी वा अन्य रेडियो यन्त्र प्रयोग सम्बन्धी स्टिमेट/नक्सा (नेपाल इन्जिनियरिङ काउन्सिलमा दर्ता भएका इलेक्ट्रोनिक एण्ड टेलीकम्युनिकेशन इन्जिनियरबाट तयार गराई सम्बन्धित एजेन्सीको संचालक वा प्रमुख कार्यकारी अधिकृतबाट प्रमाणित गरिएको कागजातको प्रमाणित प्रतिलिपि,
- (छ) रेडियो यन्त्रको प्रोफर्मा इन्भ्वाईस,
- (ज) रेडियो यन्त्र विक्री गर्ने कम्पनीको सूचना तथा सञ्चार मन्त्रालयबाट जारी गरिएको लाईसेन्सको प्रमाणित प्रतिलिपि ।
- (३) उपदफा (२) बमोजिमका कागजात सहित निवेदन प्राप्त भएपछि वाकीटकी वा अन्य रेडियो यन्त्र खरीद तथा प्रयोग

गर्नको लागि लाइसेन्स प्राप्त गर्न सम्बन्धित निकायमा सिफारिस गरी पठाइने छ ।

५३. गैह्र पर्यटक भिषा सिफारिस गर्ने :

- (१) ट्राभल तथा ट्रेकिङ्ग व्यवसाय संचालन गर्न इजाजत लिएका एजेन्सीहरुले विदेशी नागरिकलाई नेपालमा टोली नेताको रूपमा कार्य गर्नको लागि गैरपर्यटक भिषा सिफारिसको लागि अनुरोध गरी निवेदन दिन सक्नेछन् ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिमको सिफारिस माग गर्ने सम्बन्धित ट्राभल वा ट्रेकिङ्ग एजेन्सीले देहाय बमोजिमका कागजात सहित रु.१०१- (दश) को टिकट टाँसी महाशाखामा निवेदन दिनु पर्नेछ:-
  - (क) टोली नेता नेपालमा रहने सम्बन्धमा सम्बन्धित स्वदेशी तथा विदेशी ट्राभल/ट्रेकिङ्ग एजेन्सी बीच भएको सम्झौताको प्रमाणित प्रतिलिपि,
  - (ख) गत आर्थिक वर्षको आय विवरण बुझाएको प्रमाण वा कर चुक्ता प्रमाणपत्रको प्रमाणित प्रतिलिपि
  - (ग) आवधिक प्रतिवेदनहरु तोकिएको म्याद भित्र बुझाएको हुनुपर्ने छ । तोकिएको म्याद भित्र प्रतिवेदन नबुझाएमा म्याद समाप्त भएको मितिले साठी दिन भित्र रु. १०००१-(एक हजार) र त्यसपछि भए रु.२०००१-(दुईहजार) का दरले जरिवाना बुझाएको भौचर/ रसिद ,
  - (घ) टोली नेताको व्यवस्थावाट व्यवसाय वृद्धि हुन सक्ने Future Plan पेश भएको हुनु पर्नेछ ।
  - (ङ) टोली नेताको व्यक्तिगत विवरण, योग्यता र अनुभव पर्यटन क्षेत्रसँग मिल्दोजुल्दो भएको,
  - (च) तोकिएको विदेशी मुद्रा आर्जन भएको,
  - (छ) भिसा माग गरिएको समयभन्दा सामान्यतया एक महिना अगाडि नै रितपूर्वकको निवेदन पेश भएको,

(३) उपदफा (२) बमोजिमका कागजात सहित निवेदन प्राप्त भएपछि, देहायको अवस्था पुरा भएको अवस्थामा त्यस्तो टोली नेतालाई गैरपर्यटक भिषाको लागि गृह मन्त्रालय/ अध्यागमन विभागमा सिफारिस गरी पठाइनेछः-

(क) एजेन्सीले कारोवार गरेको कम्तिमा एक वर्ष पुगेको हुनु पर्नेछ,

(ख) टोली नेताको व्यक्तिगत विवरण, योग्यता र अनुभव पर्यटन क्षेत्रसँग मिल्दोजुल्दो भएको,

५४. **ट्राभल वा ट्रेकिङ्ग एजेन्सीको इजाजतपत्र हराएमा नयाँ इजाजतपत्र प्रदान गर्ने:**

(१) ट्राभल वा ट्रेकिङ्ग एजेन्सीको इजाजतपत्र कुनै कारणले हराएमा प्रतिलिपी लिनको लागि निवेदन दिन सकिने छ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको प्रतिलिपि माग गर्ने सम्बन्धित ट्राभल वा ट्रेकिङ्ग एजेन्सीले रु.१० (दश) को टिकट टाँसी रु. २००।- (दुई सय) दस्तुर सहित महाशाखामा निवेदन दिनु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (१) बमोजिम प्राप्त निवेदन उपर अभिलेख भिडाई सही ठहरे इजाजतपत्रको प्रतिलिपी दिइनेछ ।

५५. **पथ प्रदर्शक (Trekkng Guide/Tour Guide) को इजाजतपत्र एवं परिचयपत्र जारी गर्ने :**

(१) पथ प्रदर्शकको काम गर्न चाहने व्यक्तिले पथ पदर्शक इजाजत एवं परिचयपत्रको लागि अनुसूची- १५ बमोजिमको ढाँचामा निवेदन दिनु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको इजाजतपत्र माग गर्ने सम्बन्धित व्यक्तिले देहाय बमोजिमका कागजात सहित रु.१०।- (दश) को टिकट टाँसी महाशाखामा निवेदन दिनु पर्नेछ :-

(क) नेपाल पर्यटन तथा होटल व्यवस्थापन प्रतिष्ठानद्वारा प्रदान गरिएको तालीमको प्रमाण पत्र,

- (ख) नागरिकताको प्रमाणपत्रको प्रमाणित प्रतिलिपि र फोटो तीन प्रति,
  - (ग) रु. १३५ (एकसय पैतीस) दस्तुर बुझाएको रसिद,
  - (घ) टुर गाइडको लागि कम्तिमा स्नातक तह उत्तिर्ण भएको प्रमाणपत्रको प्रमाणित प्रतिलिपि,
  - ★(घ१) माथि खण्ड (घ) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि भरिया पथ प्रदर्शक (Trekking Porter Guide) को हकमा साधारण लेखपढ गर्न जान्ने नेपाली नागरिक,
  - (ङ) अंग्रेजी बाहेक अन्य भाषा उल्लेख गर्नुपर्ने अवस्थामा सो को प्रमाणपत्रको प्रमाणित प्रतिलिपि ।
- (३) उपदफा (१) बमोजिम प्राप्त निवेदन तथा उपदफा (२)बमोजिमका कागजातहरूको आवश्यक जाँचबुझगरी अभिलेख भिडाई सही ठहरे इजाजतपत्र एवं परिचयपत्र प्रदान गरिने छ ।

५६. पथ प्रदर्शक (Trekking Guide/Tour Guide) को इजाजतपत्र र परिचयपत्र नवीकरण:

- (१) पथ प्रदर्शकको इजाजतपत्र प्राप्त व्यक्तिले इजाजतपत्रको नवीकरण गर्नका लागि म्याद समाप्त भएको पैतीस दिनभित्र निवेदन दिनु पर्नेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिमको निवेदन देहाय बमोजिमका कागजात सहित रु.१०१- (दश) को टिकट टाँसी महाशाखामा दिनु पर्नेछ :-
- (३) उपदफा (१) बमोजिम प्राप्त निवेदन तथा उपदफा (२)बमोजिमका कागजातहरूको आवश्यक जाँचबुझगरी अभिलेख भिडाई सही ठहरे इजाजतपत्र एवं परिचयपत्र प्रदान गरिने छ ।
- (क) अनुसूची- १६ बमोजिमको प्रगति प्रतिवेदन, फोटो १ प्रति, पुरानो इजाजतपत्र र परिचयपत्र,
- (ख) नवीकरण दस्तुर रु. ५०१- (पचास) बुझाएको रसीद,

★ दोश्रो संशोधनद्वारा थप ।

- (ग) इजाजतपत्रको नवीकरण गर्ने म्याद नाघेपछि नवीकरण गर्न आएमा थप दस्तुर वापत दुई महिनासम्म रु. २५ (पच्चिस), चार महिनासम्म रु. ६० (साठी), छ महिनासम्म रु. १०० (एकसय) र एक वर्ष सम्मको भए रु.२५० (दुईसय पचास) र एक वर्ष भन्दा बढी अवधि भूक्तान भएको भए प्रत्येक वर्षको लागि रु. २५० (दुई सय पचास) का दरले थप दस्तुर तिरेको रसिद,
- (घ) स्थायी लेखा नं.(PAN) दर्ता प्रमाणपत्रको प्रमाणित प्रतिलिपी,
- (ङ) इजाजतपत्रको नवीकरण गर्ने म्याद एक वर्षभन्दा कम बाँकी रहेको अवस्थामा नवीकरण गर्न सकिनेछ ।

५७. पथ प्रदर्शक (Trekking /Tour Guide) को इजाजतपत्र हराएमा नयाँ इजाजतपत्र प्रदान गर्ने:

- (१) पथ प्रदर्शकको इजाजतपत्र/ परिचयपत्र कुनै कारणले हराएमा निवेदन दिनु पर्नेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिमको निवेदन देहाय बमोजिमका कागजात सहित रु. १०१-(दश) को टिकट टाँसी महाशाखामा दिनु पर्नेछ:-
  - (क) पथ प्रदर्शक इजाजतपत्र/परिचयपत्र हराएको स्थानको प्रहरी कार्यालयको सिफारिसपत्र,
  - (ख) इजाजतपत्र/परिचयपत्रको प्रतिलिपि वापत रु. २५१- (पच्चिस) दस्तुर बुझाएको रसिद,
  - (ग) फोटो १ (एक) प्रति ।
- (३) उपदफा (१) बमोजिम प्राप्त निवेदन तथा उपदफा(२) बमोजिमका कागजातहरुको आवश्यक जाँचबुझगरी अभिलेख भिडाई सही ठहरे नयाँ इजाजतपत्र एवं परिचयपत्र प्रदान गरिने छ ।

+५७क. पर्वतीय पथ प्रदर्शक (Mountain Guide) को इजाजत जारी गर्ने:

- (१) पर्वतीय पथ प्रदर्शकको काम गर्न चाहने व्यक्तिले पर्वतीय पथ प्रदर्शक इजाजतको लागि अनुसूची -१६ बमोजिमको

+ तेश्रो संशोधनद्वारा थप ।

ढाँचामा देहाय बमोजिमका कागजात सहित रु १०१-
(दश) को टिकट टाँसी महाशाखामा निवेदन दिनु पर्नेछः-

- (क) विदेशी मुलुकबाट जारी गरिएको पर्वतीय पथ प्रदर्शकको इजाजतपत्र,
  - (ख) नेपाल पर्वतारोहण संघबाट पर्वतीय पथ प्रदर्शकको इजाजतपत्र जारी गर्ने बारेको सिफारिस,
  - (ग) नेपाली नागरिकताको प्रमाणपत्रको प्रमाणित प्रतिलिपि र फोटो तीन प्रति,
  - (ग) दुई हजार रुपैया दस्तुर बुझाएको रसिद,
  - (घ) अंग्रेजी बाहेक अन्य भाषा उल्लेख गर्नुपर्ने अवस्थामा सो को प्रमाणपत्रको प्रमाणित प्रतिलिपि,
  - (ङ) स्थायी लेखा नं. (PAN) दर्ता प्रमाणपत्रको प्रमाणित प्रतिलिपि,
- (२) उपदफा (१) बमोजिम प्राप्त निवेदन तथा कागजातहरूको आवश्यक जाँचबुझ गरी अभिलेख भिडाई सही ठहरे इजाजतपत्र प्रदान गरिनेछ ।

+५७ख. पर्वतीय पथ प्रदर्शक (Mountain Guide) को इजाजतपत्र नवीकरणः

- (१) पर्वतीय पथ प्रदर्शकको इजाजत प्राप्त व्यक्तिले त्यस्तो इजाजतपत्रको म्याद समाप्त भएको पैतीस दिनभित्र नवीकरण गर्नका लागि देहाय बमोजिमका कागजात सहित रु१०१- (दश) को टिकट टाँसी महाशाखामा दिनु पर्नेछः-
- (क) अनुसूची- १७ बमोजिमको प्रगति प्रतिवेदन, फोटो १ प्रति, पुरानो इजाजतपत्र र परिचयपत्र,
  - (ख) नवीकरण दस्तुर वापत एकहजार रुपैया बुझाएको रसिद,

- (ग) इजाजतपत्रको नवीकरण गर्ने म्याद नाघेपछि नवीकरण गर्न आएमा थप दस्तुर वापत दुई महिनासम्म पाँच सय रुपैया, एक वर्ष सम्मको भए एक हजार रुपैयाँ र एक वर्ष भन्दा बढी अवधि भूक्तान भएको भए प्रत्येक वर्षको लागि थप एक हजार रुपैयाँका दरले दस्तुर तिरेको रसिद,
  - (घ) स्थायी लेखा नं. (PAN) दर्ता प्रमाणपत्रको प्रमाणित प्रतिलिपि,
  - (ङ) इजाजतपत्रको नवीकरण गर्ने म्याद एक वर्षभन्दा कम बाँकी रहेको अवस्थामा नवीकरण गर्न सकिनेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिम प्राप्त निवेदन तथा कागजातहरूको आवश्यक जाँचबुझगरी अभिलेख भिडाई सही ठहरे इजाजतपत्र प्रदान गरिनेछ ।

५७ग. पर्वतीय पथ प्रदर्शक (Mountain Guide) को इजाजतपत्र हराएमा नयाँ इजाजतपत्र प्रदान गर्ने:

- (१) पर्वतीय पथ प्रदर्शकको इजाजतपत्र हराएमा निवेदनमा रु १०।- (दश) को टिकट टाँसी देहाय बमोजिमका कागजात संलग्न गरी महाशाखामा निवेदन दिनु पर्नेछ:-
  - (क) पथ प्रदर्शक इजाजतपत्र । परिचयपत्र हराएको स्थानको प्रहरी कार्यालयको सिफारिसपत्र,
  - (ख) इजाजतपत्र । परिचयपत्रको प्रतिलिपि वापत पाँच सय रुपैया दस्तुर बुझाएको रसिद,
  - (ग) फोटो १ (एक) प्रति,
  - (घ) स्थायी लेखा नं. (PAN) दर्ता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि ।

---

† तेश्रो संशोधनद्वारा थप ।

- (२) उपदफा (१) बमोजिम प्राप्त निवेदन तथा कागजातहरूको आवश्यक जाँचबुझगरी अभिलेख भिडाई सही ठहरे नयाँ इजाजतपत्र एवम परिचयपत्र प्रदान गरिने छ ।

परिच्छेद- ७

जलयात्रा व्यवसाय सम्बन्धी

५८. जलयात्रा व्यवसायको दर्ता सिफारिश गर्ने:

- (१) जलयात्रा व्यवसाय संचालन गर्न चाहने जलयात्रा व्यवसायीले घरेलु तथा साना उद्योग विभाग वा कार्यालयमा दर्ता सिफारिशका लागि र महाशाखाबाट इजाजतपत्र प्राप्त गर्नको लागि रु.१०१- (दश) को टिकट टाँसी महाशाखामा दरखास्त दिनु पर्नेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिमको दर्खास्त देहाय बमोजिमका कागजातहरू संलग्न गरी अनुसूची- १७ बमोजिमको ढाँचामा दिनु पर्नेछ :-
- (क) दरखास्त फाराम वापत रु.१००१- एकसय तिरेको रसिद,
- (ख) कम्पनी रजिष्ट्रारको कार्यालयबाट कम्पनीको हकमा कम्तिमा दुई लाख रुपैयां चुक्ता पुंजी भएको र फर्मको हकमा कम्तिमा दुई लाख रुपैयां जायजेथा हुने उल्लेख गरि दर्ता भएको प्रमाणपत्र, प्रवन्धपत्र र नियमावली,
तर फर्मको हकमा कम्पनी रजिष्ट्रारको कार्यालयमा दर्ता नभै घरेलु तथा साना उद्योग विभाग वा कार्यालयमा मात्र दर्ता भएकोमा कम्पनी रजिष्ट्रार कार्यालयको प्रमाणपत्र आवश्यक पर्ने छैन ।
- (ग) संचालकहरूको व्यक्तिगत विवरण र नागरिकताको प्रमाणित प्रतिलिपि,
- (घ) संचालकहरूको दुई/दुई प्रति फोटो,
- (ङ) संचालकहरू उपस्थित भै गरेको शर्त सम्बन्धी कागजात र एक भन्दा बढी संचालकहरू भएको अवस्थामा ती मध्ये कुनै एकजना संचालकलाई शेयरधनीको निर्णयानुसार अख्तियारी दिएको भए त्यस्तो कागजातको प्रतिलिपि,

- (च) न्यूनतम सामाग्रीको रुपमा दुई वटा जलयात्राका साधन (डुङ्गा), लाइफ ज्याकेट, हेलमेट र महाशाखावाट अनुमतिपत्र प्राप्त रिभर गाइड रहेको,
- (छ) घर भाडा संभौताको प्रमाणित प्रतिलिपी वा आफ्नै घरमा संचालन गर्ने भएमा घरको नक्सा र जग्गा धनी प्रमाणपूजाको प्रमाणित प्रतिलिपी र लोकेशन म्याप,
- (ज) सुरक्षात्मक उपकरण तथा सामग्रीहरु मन्त्रालयले तोकेको गुणस्तर बमोजिम भए नभएको वारे देहाय बमोजिमको जाँच समितिबाट प्रयोगात्मक परीक्षण गराएको प्रतिवेदन ।

उपसचिव, ट्रेकिङ तथा पर्वतारोहण शाखा .....
संयोजक

प्रतिनिधि, पर्यटक प्रहरी ..... सदस्य

प्रतिनिधि, Nepal Association of Rafting Agents (NARA)
..... सदस्य

विशेषज्ञ, रिभर गाईड..... सदस्य

शा.अ., ट्रेकिङ तथा पर्वतारोहण
शाखा..... सदस्य सचिव

५९. **जलयात्रा व्यवसायको ईजाजतपत्र प्राप्त गर्ने:**

घरेलु तथा साना उद्योग विभाग वा कार्यालयमा दर्ता भएपछि महाशाखावाट जलयात्रा व्यवसायको ईजाजतपत्र प्राप्त गर्न देहाय बमोजिमका थप कागजात पेश गर्नु पर्नेछ :-

- (१) उद्योग दर्ता प्रमाणपत्रको प्राणित प्रतिलिपी,
- (२) मन्त्रालयको नाममा जारी गरिएको रु.५००००। (पचास हजार) वरावरको पाँच वर्ष अवधिको बैंक ग्यारेन्टी,
- (३) कम्पनीको हकमा कम्तिमा रु.२,००,०००। (दुई लाख) चुक्ता पुंजी खुल्ने शेयर लगत किताव र फर्मको हकमा कम्तिमा रु.२,००,०००। (दुई लाख) जायजथा भएको कागज प्रमाण,
- (४) ईजाजतपत्र दस्तुर वापत पाँचहजार बुझाएको बैंक भौचर/रसीद ।

६०. जलयात्रा व्यवसायको इजाजतपत्रका शर्तहरू:

- (१) इजाजतपत्रको नवीकरण गराउन चाहेमा म्याद समाप्त हुन अगावै इजाजतपत्र नवीकरण गराइसक्नु पर्नेछ ।
- (२) नेपाल सरकारले तोकिएको क्षेत्रमा मात्र जलयात्रा गराउनु पर्नेछ ।
- (३) जलयात्रा गर्दा, गराउँदा सम्बन्धित कामको लागि नियुक्त कामदारको मात्र सेवा लिनु पर्नेछ ।
- (४) जलयात्रामा संलग्न हुने कामदारहरूलाई करार गराएर मात्र काममा लगाउनु पर्नेछ ।
- (५) जलयात्रामा संलग्न हुने कामदारहरूको नेपाल सरकारद्वारा मान्यता प्राप्त विमा कम्पनी सित विमा गराउनु पर्नेछ ।
- (६) इजाजत अवधिको प्रत्येक वर्षका बाषिक प्रतिवेदन अख्तियार प्राप्त व्यक्तिबाट पेश गर्नु पर्नेछ ।
- (७) आफूले पाएको इजाजतपत्र कार्यालयमा सबैले देख्ने ठाउँमा राख्नु पर्नेछ ।
- (८) जलयात्रा गर्दा, गराउँदा एजेन्सी वा पर्यटकले पालना गर्नुपर्ने वातावरणीय सरसफाई तथा फोहोरमैला व्यवस्थापन सम्बन्धी र अन्य प्रचलित ऐन, नियमले तोकेको अन्य व्यवस्थाहरूको पूर्ण पालना गर्नु पर्नेछ ।
- (९) प्रबन्धपत्रमा जुनसुकै उद्देश्य समावेश भएता पनि जलयात्रा व्यवसायीले गर्न पाउने कार्य मात्र गर्नु पर्नेछ ।
- (१०) इजाजत लिदाका बखत पेश गरेको विवरणमा कुनै हेरफेर वा संशोधन भएमा संशोधन भएको मितिले १५ दिन भित्र सूचना दिनु पर्नेछ ।
- (११) व्यवसाय बन्द गर्नु परेमा बन्द गरेको मितिले १५ दिन भित्र सूचना दिनु पर्नेछ ।
- (१२) आफ्नो सेवा वापत पर्यटकबाट लिईने शुल्कको दरको सूचना नेपाल सरकारलाई दिनु पर्नेछ ।

(१३) पर्यटन ऐन, जलयात्रा नियमावली र नेपाल सरकारले दिएको आदेश निर्देशनको पालना गर्नु पर्नेछ ।

६१. **जलयात्रा व्यवसायको इजाजतपत्र नविकरण :**

जलयात्रा व्यवसायको इजाजतपत्र नविकरण गराउन चाहने जलयात्रा व्यवसायीले इजाजतपत्रको अवधि समाप्त हुनु तीन महिना अगावै देहाय बमोजिमका कागजात संलग्न गरि दरखास्त दिएमा इजाजतपत्र नविकरण गरिनेछ :-

- (क) नवीकरण वापतको रु.५०००/- (पाँचहजार) दस्तुर बुझाएको बैंक भौचर/रसीद,
- (ख) इजाजतपत्रको अवधि समाप्त भएपछि नवीकरण गर्न आएमा दुई महिना भित्र रु. २५००/- (दुईहजार पाँचसय) र त्यसपछिको एक महिनाभित्र रु.५०००/- (पाँचहजार) थप नवीकरण दस्तुर (जरीवाना) बुझाएको बैंक भौचर/रसीद,
- (ग) नवीकरण हुनुभन्दा अघिल्लो आ.व.सम्मको आय विवरण बुझाएको प्रमाण वा कर चुक्ता प्रमाणपत्र,
- (घ) चालु आ.व. को अग्रिम कर तिरेको प्रमाण,
- (ङ) इजाजतपत्र नवीकरण हुनुपर्ने मितिदेखि पाँच वर्ष अवधिको लागि रु.५०,०००/- (पचास हजार) रुपैयाँ वरावरको मन्त्रालयको नाममा जारी गरिएको बैंक ग्यारेण्टी । सो बैंक ग्यारेण्टी अघिल्लो बैंक ग्यारेण्टीको अवधिसँग नटुटी निरन्तरता कायम भएको हुनु पर्नेछ ,
- (च) विगत आ.व.को लेखापरीक्षण प्रतिवेदन,
- (छ) विगत वर्षको वार्षिक प्रतिवेदन,
- (ज) तोकिएको समयमा वार्षिक प्रतिवेदन पेश नभएको भए प्रति वार्षिक प्रतिवेदन नबन्ने दिनभित्र रु.१०००/- (एकहजार) र त्यसपछि भए रु.२०००/- (दुई हजार)का दरले विलम्ब दस्तुर बुझाएको भौचर/रसिद,
- (झ) हाल कायम रहेका शेयर धनीको विवरण (शेयर लगत),
- (ञ) इजाजतपत्रको अवधि समाप्त भएपछिको तीन महिनासम्म पनि नवीकरण नगराएमा त्यस्तो इजाजतपत्र स्वतः रद्द हुनेछ ।
- (ट) कम्पनी वा फर्म अध्यावधिक भएको पत्र
- (ठ) नेपाल राष्ट्र बैंकबाट विदेशी मुद्रा कारोवार गर्न लिएको अनुमतिपत्रको प्रमाणित प्रतिलिपी ।

स्पष्टिकरण:- यस अधि इजाजत लिएका एजेन्सीहरुले इजाजत लिदाका बखत जुनसुकै वर्गका बैंक तथा वित्तीय संस्थाको बैंक ग्यारेण्टी पेश गरेको भएता पनि यो कार्यविधि लागू भएपछि इजाजतपत्र नवीकरण गराउदा ख वर्ग सम्मका बैंक तथा वित्तीय संस्थाको बैंक ग्यारेण्टी पेश गर्नु पर्नेछ ।

६२. विदेशी मुद्रा कारोवार सम्बन्धी सिफारिस गर्ने:

- (१) इजाजत प्राप्त जलयात्रा व्यवसायीलाई विदेशी मुद्राको कारोवार गर्ने प्रयोजनको लागि नेपाल राष्ट्र बैंकलाई महाशाखाबाट सिफारिश गर्न सकिने छ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिम सिफारिस माग गर्ने सम्बन्धित जलयात्रा व्यवसायीले देहाय बमोजिमका कागजात सहित महाशाखामा निवेदन दिनु पर्नेछ:-
  - (क) इजाजतपत्रको प्रमाणित प्रतिलिपी,
  - (ख) इजाजतपत्र लिएको अर्थिक वर्ष भुक्तान भएको भए लेखा परीक्षण प्रतिवेदन,
  - (ग) इजाजतपत्र लिएको आर्थिक वर्ष भुक्तान भएको भए गत आ.व. सम्मको आय विवरण पेश गरेको प्रमाण वा कर चुक्ता प्रमाणपत्रको प्रमाणित प्रतिलिपी,
  - (घ) वार्षिक प्रतिवेदनहरु तोकिएको म्याद भित्र बुझाएको हुनु पर्नेछ । तोकिएको म्याद भित्र प्रतिवेदन नबुझाएमा म्याद समाप्त भएको मितिले साठी दिन भित्र भए रु. १०००/- (एकहजार) र त्यसपछि भए रु.२०००/- (दुईहजार) का दरले जरिवाना बुझाएको भौचर/रसिद ।

६३. जलयात्रा व्यवसायीको नाम वा ठेगाना परिवर्तन गर्ने:

- (१) इजाजत प्राप्त जलयात्रा व्यवसायीको साविकको नाम वा ठेगाना परिवर्तन भएमा परिवर्तन भएको मितिले १५ दिन भित्र हाल साविकको लागि महाशाखामा निवेदन दिनु पर्नेछ ।

- (२) उपदफा (१) बमोजिम स्वीकृत माग गर्ने सम्बन्धित जलयात्रा व्यवसायीले देहाय बमोजिमका कागजात सहित महाशाखामा निवेदन दिनु पर्नेछ :-
- (क) गत आर्थिक वर्ष सम्मको लेखा परीक्षण प्रतिवेदन,
- (ख) गत आ.व .सम्मको आय विवरण पेश गरेको प्रमाण वा कर चुक्ता प्रमाणपत्रको प्रमाणित प्रतिलिपी,
- (ग) वार्षिक प्रतिवेदनहरु तोकिएको म्याद भित्र बुझाएको हुनु पर्नेछ । तोकिएको म्याद भित्र नबुझाएमा तोकिएको म्याद समाप्त भएको मितिले साठी दिनभित्र रु. १०००१- (एकहजार) र त्यसपछि भए रु.२०००१- (दुईहजार) का दरले जरिवाना बुझाएको भौचर/रसिद,
- (घ) कम्पनी रजिष्टारको कार्यालयबाट नाम वा ठेगाना परिवर्तन गर्न स्वीकृति लिएको पत्र,
- (ङ) संशोधित प्रबन्धपत्र र नियमावलीको प्रमाणित प्रतिलिपी,
- (च) नाम वा ठेगाना परिवर्तन दस्तुर वापत लेखा शाखामा रु १००१- (एक सय) बुझाएको भौचर/रसिद ,
- (छ) ठेगाना परिवर्तन भए पछि लिएको घर वहाल संभौताको प्रमाणित प्रतिलिपी र लोकेशन म्याप ,
- (ज) म्याद नाघि निवेदन दिएमा पर्यटन ऐनको दफा ४९ बमोजिम रु २०००१-(दुई हजार) जरिवाना बुझाएको सक्कल बैक भौचर/रसिद ।
- (३) उपदफा (२) बमोजिमका कागजात सहित निवेदन प्राप्त भएपछि नाम वा ठेगाना परिवर्तनको स्वीकृती दिई अभिलेखमा जनाउनु पर्नेछ ।

६४. जलयात्रा व्यवसायीको शेयरधनी परिवर्तन गर्ने:

- (१) इजाजत प्राप्त जलयात्रा व्यवसायीको साविकको शेयरधनी परिवर्तन भएमा परिवर्तन भएको मितिले १५ दिन भित्र हाल साविकको लागि महाशाखामा निवेदन दिनु पर्नेछ ।

- (२) उपदफा (१) बमोजिम स्वीकृत माग गर्ने सम्बन्धित जलयात्रा व्यवसायीले देहाय बमोजिमका कागजात सहित महाशाखामा निवेदन दिनु पर्नेछ :-
- (क) गत आर्थिक वर्ष सम्मको लेखा परीक्षण प्रतिवेदन ,
- (ख) गत आ.व .सम्मको आय विवरण पेश गरेको प्रमाण वा कर चुक्ता प्रमाणपत्रको प्रमाणित प्रतिलिपी,
- (ग) वार्षिक प्रतिवेदनहरु तोकिएको म्याद भित्र बुझाएको हुनु पर्नेछ । तोकिएको म्याद भित्र नबुझाएमा तोकिएको म्याद समाप्त भएको मितिले साठी दिनभित्र रु. १०००१- (एकहजार) र त्यसपछि भए रु.२०००१- (दुईहजार) का दरले जरिवाना बुझाएको भौचर/रसिद,
- (घ) कम्पनी रजिष्टारको कार्यालयबाट शेयरधनी परिवर्तन गरी हाल कायम गरेको शेयर लगत किताबको प्रमाणित प्रतिलिपी ,
- (ङ) स्थायी लेखा नं. (PAN) प्रमाणपत्रमा उल्लेखित व्यक्ति समेत परिवर्तन भएको भए संबन्धित आन्तरिक राजश्व कार्यालयबाट संशोधन गरेको प्रमाणपत्रको प्रमाणित प्रतिलिपी ।
- (च) शेयरधनी परिवर्तन दस्तुर वापत लेखा शाखामा रु १००१-(एक सय) बुझाएको भौचर/रसिद ,
- (छ) नयाँ शेयरधनी थप गरीएको भए देहाय अनुसारको थप प्रमाण पेश गर्नु पर्नेछ :-
- (१) नयाँ शेयरधनीको नागरिकताको प्रमाणपत्रको प्रमाणित प्रतिलिपी ,
- (२) नयाँ शेयरधनीको व्यक्तिगत विवरण (Bio Data) ,
- (३) नयाँ शेयरधनीहरुको फोटो दुई/दुई प्रति ,
- (४) नयाँ शेयरधनी महाशाखामा उपस्थित भई गरेको शर्त सम्बन्धी सनाखत ।
- (ज) म्याद नाघि निवेदन दिएमा पर्यटन ऐनको दफा ४९ बमोजिम रु २०००१ (दुई हजार) जरिवाना बुझाएको सक्कल बैक भौचर/ रसिद ।

- (३) उपदफा (२) बमोजिमका कागजात सहित निवेदन प्राप्त भएपछि, शेयरधनी परिवर्तनको स्वीकृती दिई अभिलेखमा जनाउनु पर्नेछ ।

६५. शाखा कार्यालय खोल्न अनुमति माग गर्ने:

- (१) इजाजत प्राप्त जलयात्रा व्यवसायीले मुख्य कार्यालय सञ्चालन भएको स्थान बाहेकको अन्य स्थानमा शाखा सञ्चालन गर्न पाउने छ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिम अनुमति माग गर्ने सम्बन्धित जलयात्रा व्यवसायीले देहाय बमोजिमका कागजात सहित महाशाखामा निवेदन दिनु पर्नेछ :-
- (क) गत आर्थिक वर्ष सम्मको लेखा परीक्षण प्रतिवेदन,
- (ख) गत आ.व .सम्मको आय विवरण पेश गरेको प्रमाण वा कर चुक्ता प्रमाणपत्रको प्रमाणित प्रतिलिपी,
- (ग) वार्षिक प्रतिवेदनहरु तोकिएको म्याद भित्र बुझाएको हुनु पर्नेछ । तोकिएको म्याद भित्र प्रतिवेदन नबुझाएमा म्याद समाप्त भएको मितिले साठी दिनभित्र रु. १०००१- (एकहजार) र त्यसपछि भए रु.२०००१- (दुईहजार) का दरले जरिवाना बुझाएको भौचर/रसिद,
- (घ) कम्पनी रजिष्ट्रारको कार्यालयबाट शाखा सञ्चालन गर्न दिएको अनुमतिपत्र,
- (ङ) प्रबन्धपत्र र नियमावलीको प्रमाणित प्रतिलिपी ।
- (च) शाखा विस्तार सम्बन्धी कम्पनीको संक्षिप्त Business Plan .

६६. जलयात्रा व्यवसायीको शाखा कार्यालयको शर्तहरु:

- (१) आयकर दर्ता प्रमाणपत्रमा शाखा कार्यालय खोलेको उल्लेख हुनु पर्ने ।
- (२) शाखा कार्यालयको छुट्टै प्रतिवेदन पेश गर्नु पर्नेछ ।

- (३) नेपाल सरकारलाई बुझाउनु पर्ने राजश्व मूख्य कार्यालयबाट बुझाउनु पर्नेछ ।
- (४) कम्पनीको नाम तथा शाखा कार्यालय समेत उल्लेख गरी साईनबोर्ड राख्नु पर्नेछ ।
- (५) अन्य सम्बन्धित निकायबाट स्वीकृति लिनु पर्ने भए स्वीकृति लिएर मात्र शाखा कार्यालय संचालन गर्नु पर्नेछ ।
- (६) शाखा कार्यालय खोल्दा/स्थान चयन गर्दा स्थानिय तहमा सम्बन्धित निकायको स्वीकृति लिनु पर्नेमा लिई शाखा कार्यालय स्थापना/संचालन गर्नु पर्नेछ ।

६७. शाखा सञ्चालन अनुमतिको नवीकरण गर्ने:

- (१) इजाजत प्राप्त जलयात्रा व्यवसायीले शाखा सञ्चालनको लागि लिएको अनुमति पत्रको अवधि समाप्त भएमा सोको नवीकरण गराउनु पर्नेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिम अनुमति माग गर्ने सम्बन्धित जलयात्रा व्यवसायीले देहाय बमोजिमका कागजात सहित महाशाखामा निवेदन दिनु पर्नेछ :-
  - (क) गत आर्थिक वर्ष सम्मको लेखा परीक्षण प्रतिवेदन,
  - (ख) गत आ.व .सम्मको आय विवरण पेश गरेको प्रमाण वा कर चुक्ता प्रमाणपत्रको प्रमाणित प्रतिलिपी,
  - (ग) मुख्य कार्यालयको बार्षिक प्रतिवेदनहरु तोकिएको म्याद भित्र बुझाएको हुनु पर्ने छ । तोकिएको म्याद भित्र प्रतिवेदन नबुझाएमा म्याद समाप्त भएको मितिले साठी दिन भित्र बुझाएमा रु. १००००- (एकहजार) र त्यसपछि भए रु.२००००- (दुईहजार) का दरले जरिवाना बुझाएको भौचर/रसिद,
  - (घ) शाखा कार्यालयहरुको छुट्टाछुट्टै बार्षिक प्रतिवेदनहरु तोकिएको म्याद भित्र बुझाएको हुनु पर्नेछ । तोकिएको म्याद भित्र प्रतिवेदन नबुझाएमा म्याद समाप्त भएका मितिले साठी दिन भित्र बुझाएमा रु. १००००- (एकहजार) र त्यसपछि भए रु.२००००- (दुईहजार) का दरले जरिवाना बुझाएको भौचर/रसिद,

- (ड) आयकर प्रमाणपत्रमा शाखा कार्यालय उल्लेख गरेको प्रमाणपत्रको प्रमाणित प्रतिलिपि,
- (३) उपदफा (२) बमोजिमका कागजात सहित निवेदन प्राप्त भएपछि शाखा सञ्चालन अनुमतिको नवीकरणको स्वीकृती दिई अभिलेखमा जनाउनु पर्नेछ ।

६८. **व्यवसाय वा कारोवार बन्द गर्नु पर्दा सूचना दिनु पर्ने :**

- (१) इजाजत प्राप्त जलयात्रा व्यवसायीले कुनै कारणले व्यवसाय तथा कारोवार बन्द गर्नु परेमा कारण खोली त्यस्तो व्यवसाय बन्द गरेको मितिले १५ दिन भित्र सूचना दिनु पर्नेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिमको सूचना दिदा देहाय बमोजिमका कागजात सहित महाशाखामा दिनु पर्नेछ :-
- (क) व्यवसाय तथा कारोवार बन्द गर्नु परेको कारण सहितको निवेदन,
- (ख) चालु आ.व .सम्मको लेखा परीक्षण प्रतिवेदनहरु,
- (ग) गत आ.व .सम्मको आय विवरण पेश गरेको प्रमाण वा कर चुक्ता प्रमाणपत्रको प्रमाणित प्रतिलिपी,
- (घ) वार्षिक प्रतिवेदनहरु तोकिएको म्याद भित्र बुझाएको हुनुपर्नेछ । तोकिएको म्याद भित्र प्रतिवेदन नबुझाएमा तोकिएको म्याद समाप्त भएको मितिले साठी दिन भित्र रु. १०००/- (एकहजार) र त्यसपछि भए रु.२०००/- (दुईहजार) का दरले जरिवाना बुझाएको भौचर/रसिद,
- (ड) व्यवसाय तथा कारोवार बन्द गरेमा १५ दिन भित्र सूचना दिनु पर्नेमा म्याद नाघि सूचना दिएमा ऐनको दफा ४९ बमोजिम रु २०००/- (दुई हजार) जरिवाना बुझाएको सक्कल बैक भौचर/ रसिद ।
- (३) उपदफा (२) बमोजिमका कागजात सहित निवेदन प्राप्त भएपछि व्यवसाय वा कारोवार बन्द भएको व्यहोरा अभिलेखमा जनाउनु पर्नेछ ।

६९. शाखा कार्यालय बन्द गर्नु पर्दा सूचना दिनु पर्ने :

- (१) इजाजत प्राप्त जलयात्रा व्यवसायीले कुनै कारणले शाखा कार्यालय बन्द गर्नु परेमा कारण खोली बन्द गरेको मितिले १५ दिन भित्र सूचना दिनु पर्नेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिमको सूचना सम्बन्धित जलयात्रा व्यवसायीले देहाय बमोजिमका कागजात सहित महाशाखामा निवेदन दिनु पर्नेछ:-
  - (क) चालु आ.व. सम्मको लेखा परीक्षण प्रतिवेदनहरु,
  - (ख) चालु आ.व. सम्मको कर चुक्ता प्रमाणपत्रको प्रमाणित प्रतिलिपी ,
  - (ग) मूख्य कार्यालय र शाखा कार्यालयको छुट्टाछुट्टै वार्षिक प्रतिवेदनहरु । वार्षिक प्रतिवेदनहरु तोकिएको म्याद भित्र बुझाएको हुनुपर्नेछ । तोकिएको म्याद भित्र प्रतिवेदन नबुझाएमा म्याद समाप्त भएको मितिले साठी दिन भित्र बुझाएमा रु. १०००।- (एकहजार) र त्यसपछि भए रु. २०००। (दुईहजार) का दरले जरिवाना बुझाएको भौचर/रसिद,
- (३) उपदफा (२) बमोजिमका कागजात सहित निवेदन प्राप्त भएपछि शाखा कार्यालय बन्द भएको व्यहोरा अभिलेखमा जनाउनु पर्नेछ ।

७०. स्वच्छाले इजाजतपत्र खारेज गर्न निवेदन दिन सक्ने:

- (१) इजाजत प्राप्त जलयात्रा व्यवसायीले स्वच्छाले जलयात्रा व्यवसायको ईजाजत खारेज गर्न निवेदन दिन सकिने छ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिमको अनुमति माग गर्ने सम्बन्धित जलयात्रा व्यवसायीले देहाय बमोजिमका कागजात सहित महाशाखामा निवेदन दिनु पर्नेछ :-
  - (क) चालु आ.व. को लेखा परीक्षण प्रतिवेदनहरु,
  - (ख) गत आ.व. सम्मको आय विवरण पेश गरेको प्रमाण वा कर चुक्ता प्रमाणपत्रको प्रमाणित प्रतिलिपी,

- (ग) बार्षिक प्रतिवेदनहरु तोकिएको म्याद भित्र बुझाएको हुनुपर्नेछ। तोकिएको म्याद भित्र प्रतिवेदन नबुझाएमा म्याद समाप्त भएको मितिले साठी दिन भित्र रु. १०००।- (एकहजार) र त्यसपछि भए रु. २०००।- (दुईहजार) का दरले जरिवाना बुझाएको भौचर/ रसिद,
- (२) उपदफा (२) बमोजिमका कागजात सहित निवेदन प्राप्त भएपछि स्वच्छाले ईजाजत खारेज भएको व्यहोरा अभिलेखमा जनाउनु पर्नेछ।

७१. बैंक ग्यारेण्टी परिवर्तन/फुकुवा गर्ने:

- (१) इजाजत प्राप्त जलयात्रा व्यवसायीले राखेको बैंक ग्यारेण्टी परिवर्तन र फुकुवा गर्नु पर्ने भएमा कारण खोली निवेदन दिनु पर्नेछ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिमको अनुमति माग गर्ने सम्बन्धित जलयात्रा व्यवसायीले देहाय बमोजिमका कागजात सहित महाशाखामा निवेदन दिनु पर्नेछ :-
- (क) गत आ.व. को लेखापरीक्षण प्रतिवेदन,
- (ख) गत आ.व. सम्मको आय विवरण पेश गरेको प्रमाण वा कर चुक्ता प्रमाणपत्रको प्रमाणित प्रतिलिपी,
- (ग) बार्षिक प्रतिवेदनहरु तोकिएको म्याद भित्र बुझाएको हुनु पर्ने छ। तोकिएको म्याद भित्र प्रतिवेदन नबुझाएमा म्याद समाप्त भएको मितिले साठी दिन भित्र रु. १०००।- (एकहजार) र त्यसपछि भए रु. २०००।- (दुईहजार) का दरले जरिवाना बुझाएको भौचर/रसिद,
- (घ) इजाजतपत्र रद्द वा खारेज भएमा वा कम्पनी वा फर्म दर्ता खारेज गरेमा सम्बन्धित निकायले दर्ता खारेजी गरेको पत्रको प्रमाणित प्रतिलिपी र स्थायी लेखा नं PAN प्रमाणपत्र खारेज वा स्थगन गरेको प्रमाणपत्रको प्रमाणित प्रतिलिपी,
- (ङ) जलयात्रा व्यवसाय सञ्चालन गर्ने उद्देश्य परिवर्तन वा खारेज भएमा सम्बन्धित निकायको उद्देश्य परिवर्तन वा

खारेज गर्न स्वीकृति दिएको पत्रको प्रमाणित प्रतिलिपी,
स्थायी लेखा नं. PAN प्रमाणपत्रमा उद्देश्य परिवर्तन
गरेको प्रमाणपत्रको प्रमाणित प्रतिलिपी,

(च) शेयरधनी परिवर्तन भई एजेन्सीको दायित्व र शेयरमा
परिवर्तन भएमा सम्बन्धित निकायको दायित्व र शेयरमा
परिवर्तन गर्न स्वीकृत दिएको पत्र,

(३) उपदफा (२) बमोजिमका कागजात सहित निवेदन प्राप्त
भएपछि बैंक ग्यारेण्टी परिवर्तन वा फुकुवा भएको व्यहोरा
अभिलेखमा जनाउनु पर्नेछ ,

(४) म्याद समाप्त भएको बैंक ग्यारेन्टी फुकुवाको लागि सिफारिश
गरिने छैन ।

७२. सवारी साधन पर्यटक नम्बर प्लेटमा परिवर्तन गर्न सिफारिस गर्ने:

(१) जलयात्रा व्यवसाय सञ्चालन गर्न इजाजत लिएका
एजेन्सीहरुले आफ्नो नाममा भएका सवारी साधनलाई पर्यटक
नबर प्लेटमा परिवर्तन गर्न सिफारिस माग गरेमा “पर्यटक
यातायात सेवा व्यवसाय दर्ता तथा संचालन कार्य विधि
२०६८” ले तोके बमोजिमको मापदण्ड पुरा गरेका सवारी
साधनलाई पर्यटन नम्बर प्लेट राख्न सम्बन्धित निकायमा
सिफारिश गर्न सकिनेछ :-

७३. सवारी साधनमा भन्सार सुविधाको लागि सिफारिस गर्ने:

(१) प्रत्येक आर्थिक वर्षको बजेट वक्तव्य तथा आर्थिक ऐनमा
उल्लेख भए अनुसार इजाजतप्राप्त जलयात्रा व्यवसायीहरुले
उल्लेखित बजेट वक्तव्य तथा ऐनले तोके बमोजिमका सवारी
साधनमा भन्सार सुविधाको लागि सिफारिस प्राप्त गर्न निवेदन
दिनु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको अनुमति माग गर्ने सम्बन्धित
जलयात्रा व्यवसायीले देहाय बमोजिमका कागजात सहित
रु.१० (दश) को टिकट टाँसी महाशाखामा निवेदन दिनु
पर्नेछ :-

- (क) प्रोफर्मा इन्भ्वाईस र तोकिएको सवारी साधनको क्याटलग,
  - (ख) गत आ.व. सम्मको आय विवरण पेश गरेको प्रमाण वा कर चुक्ता प्रमाणपत्रको प्रमाणित प्रतिलिपी,
  - (ग) वार्षिक प्रतिवेदनहरु तोकिएको म्याद भित्र बुझाएको हुनु पर्ने छ। तोकिएको म्याद भित्र प्रतिवेदन नबुझाएमा म्याद समाप्त भएको मितिले साठी दिन भित्र रु. १०००१-(एक हजार) र त्यसपछि भए रु.२०००१-(दुईहजार) का दरले जरीवाना बुझाएको भौचर/रसिद,
  - (घ) लिन लागिएको सुविधा अनुसार कम्पनी रजिष्ट्रारको कार्यालयबाट अधिकृत पूंजी तथा चुक्ता पूंजी वृद्धि गरेको शेयर लगत,
  - (ङ) निवेदन दिएको मिति भन्दा अघिल्लो ३ आर्थिक वर्षमा आर्जन गरेको विदेशी मुद्राको अङ्क खुलेको बैक स्टेटमेण्ट वा श्रोत खुलेको प्रमाण,
- (२) उपदफा (१) बमोजिमको सुविधा प्राप्त गर्न देहायको मापदण्ड पूरा गरेको हुनु पर्नेछ :-
- (क) इजाजत लिएको तीन वर्ष भुक्तान भएको हुनुपर्ने,
  - (ख) उजुरी परी कारवाहीमा नपरेको हुनुपर्ने,
  - (ग) तीन आर्थिक वर्षमा आर्जन गरेको विदेशी मुद्राको कुल अङ्कको ५० प्रतिशतले हुन आउने रकम बराबरले आर्थिक ऐनमा तोके बमोजिमका सवारी साधन भन्सार सुविधामा आयत गर्न सक्नेछ,
  - (घ) यस अघि भन्सार सुविधामा सवारी साधन भिकाएको भए आर्थिक ऐनले तोके बमोजिमको अवधि व्यतित भैसकेको हुनु पर्नेछ।
  - (ङ) भन्सार सुविधामा भिकाइएको सवारी साधनको बाहिर पट्टी सम्बन्धित एजेन्सीको नाम लेखिएको हुनुपर्ने।

- (च) उक्त सवारी साधन प्रचलित आर्थिक ऐनले तोकेको अवधिसम्म निजि सवारीको रूपमा दर्ता गर्न वा नामसारी गर्न नपाइने ।
- (४) उपदफा (३) को खण्ड (घ) बमोजिमको अवधि भुक्तान नभई नामसारी गरेमा नियमानुसार पूरै भन्सार महशुल लाग्नेछ ।

७४. वाकीटकी तथा अन्य रेडियो यन्त्रको सिफारिस गर्ने:

- (१) जलयात्रा व्यवसाय संचालन गर्न इजाजत लिएका एजेन्सीहरूले आफ्नो आन्तरिक प्रयोजनको लागि वाकीटकी वा अन्य रेडियो यन्त्र खरीद तथा प्रयोग गर्नको लागि लाइसेन्स प्राप्त गर्न सम्बन्धित निकायमा सिफारिस प्राप्त गर्न निवेदन दिनु पर्नेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिमको सिफारिस माग गर्ने सम्बन्धित जलयात्रा व्यवसायीले देहाय बमोजिमका कागजात सहित रु. १० (दश) को टिकट टाँसी महाशाखामा निवेदन दिनु पर्नेछ :-
- (क) रेडियो यन्त्र आवश्यकता पुष्ट्याईको व्यहोरा सहितको निवेदन,
- (ख) अधिल्लो आर्थिक वर्षको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन,
- (ग) मूल्य अभिवृद्धि कर र आय विवरण बुझाएको प्रमाण वा करचुक्ता प्रमाणपत्रको प्रमाणित प्रतिलिपि,
- (घ) वार्षिक प्रतिवेदनहरू तोकिएको म्याद भित्र बुझाएको हुनुपर्ने छ । तोकिएको म्यादभित्र प्रतिवेदन नबुझाएमा म्याद समाप्त भएको मितिले साठी दिनभित्र रु. १०००।- (एक हजार) र त्यसपछि भए रु. २०००।- (दुईहजार) का दरले जरिवाना बुझाएको भौचर/ रसिद,
- (ङ) इजाजतपत्रको प्रमाणित प्रतिलिपि,
- (च) वाकीटकी वा अन्य रेडियो यन्त्र प्रयोग सम्बन्धी स्टिमेट/नक्सा (नेपाल इन्जिनियरिङ काउन्सिलमा दर्ता भएका इलेक्ट्रोनिक एण्ड टेलीकम्युनिकेशन इन्जिनियरबाट तयार गराई सम्बन्धित एजेन्सीको

संचालक वा प्रमुख कार्यकारी अधिकृतबाट प्रमाणित गरिएको कागजातको प्रमाणित प्रतिलिपि ,

- (छ) रेडियो यन्त्रको प्रोफर्मा इन्भ्वाईस,
- (ज) रेडियो यन्त्र विक्री गर्ने कम्पनीको सूचना तथा सञ्चार मन्त्रालयबाट जारी गरिएको लाईसेन्सको प्रमाणित प्रतिलिपि ।

(३) उपदफा (२) बमोजिमका कागजात सहित निवेदन प्राप्त भएपछि वाकीटकी वा अन्य रेडियो यन्त्र खरीद तथा प्रयोग गर्नको लागि लाईसेन्स प्राप्त गर्न सम्बन्धित निकायमा सिफारिस गरी पठाइने छ ।

७५. गैह्र पर्यटक भिषा सिफारिस गर्ने:

(१) जलयान व्यवसाय संचालन गर्न इजाजत लिएका एजेन्सीहरुले विदेशी नागरिकलाई नेपालमा टोली नेताको रुपमा कार्य गर्नको लागि गैरपर्यटक भिषा सिफारिसको लागि अनुरोध गरी निवेदन दिन सक्नेछन् ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको सिफारिस माग गर्ने सम्बन्धित जलयान व्यवसायीले देहाय बमोजिमका कागजात सहित रु.१० (दश) को टिकट टाँसी महाशाखामा निवेदन दिनु पर्नेछ :-

(क) टोली नेता नेपालमा रहने सम्बन्धमा सम्बन्धित स्वदेशी तथा विदेशी ट्राभल/ट्रेकिङ्ग एजेन्सी बीच भएको सम्झौताको प्रमाणित प्रतिलिपि,

(ख) गत आ.व. सम्मको आय विवरण पेश गरेको प्रमाण वा कर चुक्ता प्रमाणपत्रको प्रमाणित प्रतिलिपि,

(ग) वार्षिक प्रतिवेदनहरु तोकिएको म्याद भित्र बुझाएको हुनुपर्ने छ । तोकिएको म्याद भित्र प्रतिवेदन नबुझाएमा म्याद समाप्त भएको मितिले साठी दिन भित्र रु. १०००१-(एक हजार) र त्यसपछि भए रु.२०००१-(दुईहजार) का दरले जरिवाना बुझाएको भौचर/रसिद ,

- (घ) टोली नेताको व्यवस्थावाट व्यवसाय वृद्धि हुन सक्ने Future Plan पेश भएको हुनु पर्नेछ ।
- (ङ) टोली नेताको व्यक्तिगत विवरण, योग्यता र अनुभव पर्यटन क्षेत्रसँग मिल्दोजुल्दो भएको,
- (च) तोकिएको विदेशी मुद्रा आर्जन भएको,
- (छ) भिसा माग गरिएको समयभन्दा सामान्यतया १ महिना अगावै रितपूर्वकको निवेदन पेश भएको,
- (३) उपदफा (२) बमोजिमका कागजात सहित निवेदन प्राप्त भएपछि देहायको अवस्था पुरा भएको अवस्थामा त्यस्तो टोली नेतालाई गैरपर्यटक भिषाको लागि गृह मन्त्रालय/ अध्यागमन विभागमा सिफारिस गरी पठाइने छ :-
  - (क) एजेन्सीले कारोवार गरेको कम्तिमा एक वर्ष पुगेको हुनु पर्नेछ ।
  - (ख) टोली नेताको व्यक्तिगत विवरण, योग्यता र अनुभव पर्यटन क्षेत्रसँग मिल्दोजुल्दो भएको,

७६. जलयात्रा व्यवसायीको इजाजतपत्र हराएमा नया इजाजतपत्र प्रदान गर्ने:

- (१) जलयात्रा व्यवसायीको इजाजतपत्र कुनै कारणले हराएमा प्रतिलिपी लिनको लागि निवेदन दिन सकिने छ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिमको प्रतिलिपि माग गर्ने सम्बन्धित जलयात्रा व्यवसायीले रु.१० (दश) को टिकट टाँसी रु. २००१- (दुईसय) दस्तुर सहित महाशाखामा निवेदन दिनु पर्नेछ ।
- (३) उपदफा (१) बमोजिम प्राप्त निवेदन उपर अभिलेख भिडाई सही ठहरे इजाजतपत्रको प्रतिलिपी दिनेछ ।

७७. रिभर गाइडको अनुमतिपत्र एवं परिचय पत्र जारी गर्ने :

- (१) रिभर गाइडको काम गर्न चाहने व्यक्तिले अनुसूची- १६ बमोजिमको ढाँचामा महाशाखामा निवेदन दिनु पर्नेछ ।

- (२) उपदफा (१) बमोजिमको निवेदन देहायका कागजातहरु संलग्न गरी दिनु पर्नेछ :-
- (क) रु. १०१- (दश) को टिकट टाँसिएको निवेदन,
 (ख) नेपाल पर्यटन तथा होटल व्यवस्थापन प्रतिष्ठानद्वारा प्रदान गरिएको तालीमको प्रमाण पत्रको प्रतिलिपी, नागरिकताको प्रतिलिपी, फोटो ३ प्रति,
 (ग) रु.५००१- (पाँचसय) दस्तुर बुझाएको रसिद,
 (घ) विदेशबाट प्राप्त गरेको रिभर गाइडको तालिम भए जलयात्रा नियमावलीको नियम १४ बमोजिम गठित तीन सदस्यीय समितिले गरेको सिफारिश अनुसार समकक्षता निर्धारण गरी महाशाखाले रिभर गाइडको तालिमलाई मान्यता दिनेछ ।

७८. रिभर गाइडको अनुमतिपत्र एवं परिचय पत्र नवीकरण :

- (१) रिभर गाइडको अनुमतिपत्र प्राप्त व्यक्तिले अनुमतिपत्रको म्याद समाप्त हुनु भन्दा तीन महिना अगावै महाशाखामा निवेदन दिनु पर्नेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिमको निवेदन देहायका कागजातहरु संलग्न गरी दिनु पर्नेछ :-
- (क) रु.१०१- (दश) को टिकट टाँसिएको निवेदन,
 (ख) अनुसूची- १७ बमोजिमको प्रगति प्रतिवेदन, फोटो १ प्रति, पुरानो अनुमतिपत्र र परिचय पत्र,
 (ग) नवीकरण दस्तुर रु. २००१- (दुईसय) बुझाएको रसिद,
 (घ) अनुमतिपत्रको बहाल अवधि समाप्त भएपछिको हकमा थप दस्तुर वापत दुई महिनासम्मको लागि नवीकरण दस्तुरको पच्चिस प्रतिशत, छ महिनासम्मको लागि पचास प्रतिशत, नौ महिनासम्मको लागि पचहत्तर प्रतिशत र एक वर्षसम्मको लागि शत प्रतिशत थप दस्तुर र एक वर्षभन्दा बढी अवधि भुक्तान भएको भए प्रत्येक वर्षको लागि रु.५००१- (पाँच सय) का दरले थप दस्तुर बुझाएको रसिद,
 (ङ) नवीकरणको लागि स्थायी लेखा नं.(PAN) दर्ता प्रमाणपत्रको प्रमाणित प्रतिलिपी,

(च) इजाजतपत्रको नवीकरण गर्ने म्याद एक वर्षभन्दा कम बाँकी रहेको अवस्थामा नवीकरण गर्न सकिनेछ ।

७९. रिभर गाइडको इजाजतपत्र एवं परिचयपत्र हराएमा प्रतिलिपि प्रदान गर्ने:

- (१) रिभर गाइडको अनुमतिपत्र एवं परिचयपत्र कुनै कारणले हराएमा त्यसको पैतीस दिनभित्र सो को प्रतिलिपि प्राप्त गर्न महाशाखामा निवेदन दिनु पर्नेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिमको निवेदन देहायका कागजातहरु संलग्न गरी दिनु पर्नेछ :-
  - (क) रिभर गाइडको अनुमतिपत्र हराएको स्थानको प्रहरी कार्यालयको सिफारिशपत्र,
  - (ख) अनुमतिपत्रको प्रतिलिपि वापत रु. २००।- (दुईसय) दस्तुर बुझाएको रसिद,
  - (ग) फोटो एक प्रति ।

परिच्छेद ८

होटल, लज, रेष्टुराँ, बार, रिसोर्ट तथा होमस्टे सम्बन्धी

८०. उद्योग दर्ता सिफारिस गर्ने:

- (१) होटल, लज, रेष्टुराँ, बार तथा रिसोर्ट दर्ताको सम्बन्धमा उद्योग विभाग वा घरेलु तथा साना उद्योग विभाग वा घरेलु तथा साना उद्योग कार्यालय वा समितिबाट राय प्रतिक्रिया माग भएमा राय प्रतिक्रिया पठाउनु पर्नेछ ।
- (२) होटल, लज, रेष्टुराँ, बार तथा रिसोर्टलाई उद्योगको रूपमा दर्ताको लागि सिफारिस माग गरी सम्बन्धित होटल, लज, रेष्टुराँ तथा बार र रिसोर्ट सञ्चालकले महाशाखामा निवेदन दिन सक्ने छन् ।
- (३) उपदफा (२) बमोजिमको निवेदन देहायका कागजात सहित रु.१०।- दशको टिकट टाँसी महाशाखामा दिनु पर्नेछ :-
  - (क) स्किम वा सम्भाव्यता अध्ययन प्रतिवेदन,
  - (ख) निर्माण कार्यको नक्सा,

- (ग) शेयर धनीको नागरिकता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि र व्यक्तिगत विवरण (बायोडाटा)
- (घ) जग्गाधनी प्रमाणपूजाको प्रतिलिपि,
- (ङ) प्रबन्धपत्र र नियमावलीको प्रतिलिपि (कम्पनीको हकमा मात्र),
- (च) देहाय बमोजिमका कुराहरु भए नभएको बारे स्थलगत निरीक्षण गरि प्रतिवेदन प्राप्त भएको हुनुपर्ने :-
  - (१) व्यवसाय गर्न लागिएको स्थान,
  - (२) जग्गाको क्षेत्रफल र चार किल्ला,
  - (३) भवन निर्माण सम्बन्धी विवरण (भौतिक बनावट, कोठाको संख्या, साइज, स्नानगार र शौचालय व्यवस्था सम्बन्धी),
  - (४) भौतिक पूर्वाधार (खानेपानी, ढल, बत्ती, बाटो) को विवरण,
  - (५) ऐतिहासिक धार्मिक, पुरातात्विक महत्वका वस्तुलाई असर पार्ने, नपार्ने,
  - (६) वातावरण सम्बन्धी विवरण,
  - (७) आवश्यक अन्य कुरा (जस्तै वरिपरिको दृष्य, उपयुक्तता र स्तरीयता आदि),
  - (८) पार्किङको सुविधा भएको र पार्किङको लागि जग्गा भाडामा लिने सम्झौता गरिएको भए सम्झौताको कागजात ।

८१. स्तर वर्गीकरण/निर्धारण गर्ने :

- (१) होटल, लज, रेष्टुराँ, बार तथा रिसोर्ट उद्योगको रूपमा दर्ता भएपछि सो को स्तर वर्गीकरणका लागि अनुसूची २१ बमोजिमको ढाँचामा महाशाखामा निवेदन दिनु पर्नेछ ।
- (२) महाशाखाले तोकिए बमोजिमका सुविधाहरु भए नभएको सम्बन्धमा स्थलगत निरीक्षण जाँच गर्ने गराउने छ ।

- (३) उपदफा (२) बमोजिम जाँच गर्दा गराउँदा नेपाल सरकारबाट स्वीकृत स्तर र सुविधाहरु भएको पाइएमा स्तर निर्धारण/वर्गीकरण गरी प्रमाणपत्र प्रदान गरिनेछ ।
- (४) स्तर वर्गिकरण /निर्धारणको लागि देहाय बमेजिमका कागजातहरु सहित निवेदन दिनु पर्नेछ:-
- (क) ५० शैया देखि १०० शैयासम्मको भए स्वीकृत प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षण (IEE) प्रतिवेदन र १०० शैयाभन्दा माथिको क्षमताको भएमा स्वीकृत वातावरणीय प्रभाव मूल्यांकन (EIA) प्रतिवेदन,
- (ख) घर वा जग्गा भाडामा लिएको भए सो को सम्भौतापत्रको प्रतिलिपि ,
- माथि खण्ड (क) बमोजिम प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षण (IEE) प्रतिवेदन स्वीकृतिको लागि पेश गर्नुभन्दा पहिले IEE को कार्यसूची (ToR) पेश गर्नु पर्नेछ । IEE को कार्यसूची (ToR) स्वीकृतिको लागि पेश गर्दा निम्न कागजात तथा प्रमाण संलग्न राख्नु पर्नेछ :
- (क) रु. १० को टिकट टाँसिएको निवेदन,
- (ख) शेयर धनीको नागरिकता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि र व्यक्तिगत विवरण (बायोडाटा)
- (ग) जग्गाधनी प्रमाणपूजाको प्रतिलिपि,
- (घ) प्रबन्धपत्र र नियमावलीको प्रतिलिपि (कम्पनीको हकमा मात्र),
- (ङ) घर वा जग्गा भाडामा लिएको भए सो को सम्भौतापत्रको प्रतिलिपि,
- (५) IEE को कार्यसूची (ToR) वातावरण संरक्षण नियमावली, २०५४ को अनुसूची ३ बमोजिमको ढाँचामा तयार गरिएको हुनु पर्नेछ ।
- (६) उपदफा (५) बमोजिमको कार्यसूची (ToR) स्वीकृत भए पछि सोको आधारमा IEE को प्रतिवेदन तयार गरी स्वीकृतिको लागि पेश गर्नु पर्नेछ ।

- (७) IEE को प्रतिवेदन तयार गर्दा वातावरण संरक्षण नियमावली, २०५४ को अनुसूची ५ बमोजिमका कुराहरु अनिवार्य रूपमा खुलाईएको हुनु पर्नेछ ।
- (८) उपदफा (५) बमोजिमको IEE को कार्यसूची (ToR) तथा उपदफा (७) बमोजिमको IEE को प्रतिवेदन पेश हुन आएपछि सो उपर छलफल गरी स्वीकृतिको लागि सिफारिस गर्न देहाय बमोजिमको एक IEE मूल्यांकन तथा सिफारिस समिति रहनेछ :-
- (क) सह सचिव, पर्यटन उद्योग
महाशाखा संयोजक
- (ख) उपसचिव, होटल शाखा सदस्य
- (ग) उपसचिव, कानून
महाशाखा सदस्य
- (घ) विज्ञान, प्रविधि तथा
वातावरण मन्त्रालयको
सम्बन्धित क्षेत्र हेर्ने
अधिकृत स्तरको प्रतिनिधि सदस्य
- (ङ) वन क्षेत्रभित्र र आसपासको
क्षेत्रका होटलको हकमा
वन तथा भू-संरक्षण
मन्त्रालयको अधिकृत
स्तरको प्रतिनिधि सदस्य
- (च) वातावरण सम्बन्धी विज्ञ
प्रतिनिधि १ जना सदस्य
- (छ) शाखा अधिकृत, होटल
शाखा सदस्य सचिव
- (९) १०० शैया भन्दा बढी क्षमताको होटल निर्माण तथा सञ्चालनको लागि वातावरण संरक्षण नियमावली अनुसार तयार गरी यस मन्त्रालय समक्ष पेश हुन आउने वातावरणीय प्रभाव मूल्यांकन (EIA) को कार्यसूची (ToR) तथा प्रतिवेदन (EIA Report) समेत माथि उल्लेखित समिति समक्ष पेश गरी

आवश्यक छलफल र परिमार्जन पश्चात मात्र विज्ञान, प्रविधि तथा वातावरण मन्त्रालयमा स्वीकृतिको लागि पठाइनेछ ।

(१०) देहायका सुविधाहरु उपलब्ध भए नभएको सम्बन्धमा स्थलगत निरीक्षण गरी प्रतिवेदन प्राप्त भएको हुनुपर्ने:-

(क) तारे होटल र पर्यटक आवास (रिसोर्ट) का लागि

पर्यटक आवास र तारेस्तरका होटलका हकमा उपलब्ध हुनुपर्ने सुविधाहरु नेपाल सरकारले नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशित गरी जारी आदेशमा तोके अनुसार हुनुपर्ने छ । यसरी तोके अनुसारका सुविधाहरु रहे नरहेको सम्बन्धमा स्थलगत निरीक्षण कार्य देहाय बमोजिमको स्तर निर्धारण समितिबाट हुनेछ ।

(अ) पाँचतारे डिलक्स होटल, पाँचतारे होटल, चारतारे होटल तथा डिलक्स रिसोर्टको हकमा

(१)	सहसचिव, पर्यटन उद्योग महाशाखा	संयोजक
(२)	उपसचिव, होटल तथा ट्राभल शाखा	सदस्य
(३)	प्रतिनिधि, नेपाल पर्यटन तथा होटल व्यवस्थापन प्रतिष्ठान	सदस्य
(४)	प्रतिनिधि, होटल संघ नेपाल	सदस्य
(५)	शाखा अधिकृत, होटल शाखा	सदस्य सचिव

(आ) काठमाण्डौ उपत्यका र आसपासका क्षेत्रका एक देखि तीन तारास्तर सम्मका होटल तथा रिसोर्टका हकमा

(१)	उपसचिव, होटल तथा ट्राभल शाखा	संयोजक
(२)	प्रतिनिधि, नेपाल पर्यटन तथा होटल व्यवस्थापन प्रतिष्ठान	सदस्य
(४)	प्रतिनिधि, होटल संघ नेपाल	सदस्य
(५)	शाखा अधिकृत, होटल शाखा	सदस्य सचिव

(इ) काठमाण्डौ उपत्यका र आसपासको क्षेत्र बाहेकका एक तारा देखि तीन तारास्तर सम्मका होटल तथा रिसोर्टको हकमा

(क) उपसचिव, होटल तथा ट्राभल शाखा संयोजक

(ख) स्थानीय स्तरमा पर्यटन कार्यालय भए सो को कार्यालय प्रमुख सदस्य

(ग) स्थानीय स्तरको उद्योग बाणिज्य संघको प्रतिनिधि

सदस्य

(घ) स्थानीय स्तरको होटल व्यवसायी संघ/संगठनको प्रतिनिधि सदस्य

(ङ) शाखा अधिकृत होटल शाखा सदस्य सचिव माथि जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि जिल्लास्थित पर्यटन कार्यालयहरूले प्रत्यायोजित अधिकार बमोजिम तारेस्तरका होटल तथा रिसोर्टको स्तर निर्धारण गर्दा देहायको स्तर निर्धारण समितिबाट निरीक्षण गरी प्रतिवेदन प्राप्त भएको हुनु पर्नेछ :-

(क) कार्यालय प्रमुख, पर्यटन कार्यालय संयोजक

(ख) स्थानीय स्तरको होटल व्यवसायी संघ/संगठनका प्रतिनिधि सदस्य

(ग) स्थानीय स्तरको उद्योग बाणिज्य संघको प्रतिनिधि सदस्य

(ख) पर्यटकस्तरको साधारण होटलका लागि

(१) सुत्ने कोठा कम्तीमा दश वटा हुनुपर्ने र ती सबैमा पर्याप्त प्राकृतिक प्रकाश आउन सक्ने र हावा चल्ने हुनुपर्ने,

(२) पच्चिस प्रतिशत कोठामा एटेच बाथरुम हुनुपर्ने र अन्य प्रत्येक चार कोठाको निमित्त एकको

- हिसावले आवश्यक संख्यामा स्नानगार तथा शौचालय हुनुपर्ने,
- (३) सबै कोठाहरुमा आधुनिक फर्निचर, विजुलीको उपयुक्त प्रबन्ध हुनुपर्ने,
  - (४) सबै कोठाहरु नेपाली कला र संस्कृति झल्काउने किसिमले सजाइएको हुनुपर्ने,
  - (५) स्नानगार तथा शौचालयमा राम्रा र बलिया साधन जडिएको र पर्याप्त मात्रामा तातो पानी र चिसो पानीको प्रबन्ध हुनुपर्ने,
  - (६) स्वागत कक्ष (Reception Counter) राम्रोसँग सजाइएको र सकभर टेलिफोन युक्त हुनुपर्ने,
  - (७) भोजन गर्ने कोठा (Dining Hall) र भान्सा कोठा आवश्यक सामानसहित सफा सुगधर हुनुपर्ने,
  - (८) लुगा धुने राम्रो प्रबन्ध हुनुपर्ने,
  - (९) अधिकांस कर्मचारीहरु होटल व्यवसायमा अनुभवि र अंग्रेजी बोल्न जान्ने हुनुपर्ने,
  - (१०) कर्मचारीहरुको पोशाक सफा सुगधर र एकनासको हुनुपर्ने,
  - (११) ऋतु अनुसार पंखा र हिटरको व्यवस्था हुनुपर्ने,
  - (१२) प्राथमिक उपचार (फष्ट एड) र आगो निभाउने यन्त्र (फायर फाईटिङ इक्विपमेन्ट) को प्रबन्ध हुनुपर्ने ।

(ग) लजका लागि

- (१) सुत्ने कोठा कम्तीमा पाँचवटा हुनु पर्ने र ती सबैमा पर्याप्त प्राकृतिक प्रकाश आउन सक्ने र हावा चल्ने हुनु पर्ने,
- (३) पच्चीस प्रतिशत कोठामा एटेच वाथरुम तथा शौचालय हुनु पर्ने र अन्य प्रत्येक चार कोठाको निमित्त एकको हिसावले आवश्यक संख्यामा स्नानागार तथा शौचालय हुनुपर्ने,
- (४) सबै कोठाहरुमा आधुनिक फर्निचर र विजुलीको राम्रो प्रबन्ध हुनु पर्ने,

- (५) सबै कोठाहरु नेपाली कला र संस्कृति झल्काउने किसिमले सजाइएको हुनुपर्ने,
- (६) स्नानागार तथा शौचालयमा राम्रा र बलिया साधन जडिएको र पर्याप्त मात्रामा तातो पानी र चिसो पानीको प्रबन्ध हुनु पर्ने,
- (७) स्वागत कक्ष (रिसेप्सन काउण्टर) राम्रोसँग सजाइएको र सकभर टेलिफोनयुक्त हुनुपर्ने,
- (८) लुगा धुने राम्रो प्रबन्ध हुनुपर्ने,
- (९) वरिष्ठ कर्मचारी लज सम्बन्धी ज्ञान भएको र अंग्रेजी बोल्न जान्ने हुनुपर्ने,
- (१०) कर्मचारीहरुको पोशाक सफासुगन्ध र सकभर एकनासको हुनुपर्ने,
- (११) सकभर ऋतु अनुसार पंखा वा हिटरको प्रबन्ध हुनुपर्ने ।

(घ) रेष्टुराँ तथा बारका लागि

- (१) अन्तर्राष्ट्रिय स्तर कायम रहने गरी खानपिनको व्यवस्था हुनुपर्ने,
- (२) राम्रो किसिमका ऋकरी र कटलरी हुनुपर्ने,
- (३) स्वच्छ र स्वास्थ्यकर पिउने पानीको व्यवस्था हुनुपर्ने,
- (४) स्त्री र पुरुषको निमित्त रुमाल, साबुन सहित छुट्टाछुट्टै शौचालयको राम्रो प्रबन्ध हुनुपर्ने,
- (५) एक समयमा कम्तीमा पन्ध्र जना व्यक्तिहरु बसी खान सक्ने व्यवस्था हुनुपर्ने,
- (६) घुइँचो नहुने किसिमको फराकिलो कोठा वा त्यस अनुरूप बस्ने व्यवस्था हुनुपर्ने,
- (७) फर्निचर सफासुगन्ध तथा स्तरयुक्त हुनुपर्ने ।

८२. **दर्ता दस्तर :** तारा स्तरको होटल, पर्यटक स्तरको होटल, पर्यटक आवास, लज, रेष्टुराँ र वारको दर्ता दस्तर देहाय वमोजिम लाग्ने छ
:-

(क)	एक तारा होटेल	एक हजार रुपैयाँ
(ख)	दुई तारा होटेल	दुई हजार रुपैयाँ
(ग)	तीन तारा होटेल	तीन हजार रुपैयाँ
(घ)	चार तारा होटेल	चार हजार रुपैयाँ
(ङ)	पाँच तारा होटेल	पाँच हजार रुपैयाँ
(च)	पर्यटक स्तरको साधारण होटेल	पाँच सय रुपैयाँ
(छ)	पर्यटक आवास (टुरिष्ट रिसोर्ट)	हजार पाँच सय रुपैयाँ
(ज)	पर्यटक स्तरको लज	चार सय रुपैयाँ
(झ)	पर्यटक स्तरको रेष्टुराँ	पाँच सय रुपैयाँ
(ञ)	पर्यटक स्तरको बार	पाँच सय रुपैयाँ

८३. होटल तथा रिसोर्टको स्तर वर्गीकरणको नवीकरण गर्ने:

- (१) नेपाल सरकारले नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशित गरी जारी आदेशले गरेको व्यवस्था अनुसार स्तर वर्गीकरण गरिएका प्रत्येक तारे होटल तथा पर्यटक आवास (रिसोर्ट) हरूले आदेशमा तोकिए बमोजिमका सुविधाहरु तथा पर्यटकस्तरको साधारण होटल, लज, रेष्टुराँ तथा बारले होटल, लज, रेष्टुराँ, तथा रिजर्ट, बार तथा पथ प्रदर्शक नियमावली, २०३८ मा तोकिए बमोजिमका सुविधाहरु उपलब्ध रहे नरहेको सम्बन्धमा प्रत्येक पाँच वर्षमा नवीकरण गराउनु पर्नेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिम नवीकरण गराउनको लागि निम्न कागजातहरु संलग्न गरी स्तर वर्गीकरण गरिएको पाँच वर्षे अवधि समाप्त हुनु अगावै महाशाखामा निवेदन दिनु पर्नेछ । उल्लिखित सुविधाहरु उपलब्ध भए नभएको सम्बन्धमा तारे होटल तथा पर्यटक आवास (रिसोर्ट) को हकमा दफा ८१ को (१०) बमोजिमको स्तर निर्धारण समितिबाट र अन्य होटल, लज, रेष्टुराँ तथा बारको हकमा महाशाखा वा सम्बन्धित पर्यटन कार्यालयबाट निरीक्षण, जाँच गरी तोकिए अनुरूप पाइएमा अर्को पाँच वर्ष अवधिका लागि स्तर वर्गीकरणको नवीकरण गरिनेछ :-

- (क) रु.१०१- दशको टिकट टाँसिएको निवेदन,
- (ख) अधिल्लो आर्थिक वर्षको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन,
- (ग) मूल्य अभिवृद्धिकर र आयविवरण बुझाएको प्रमाण वा करचुक्ता प्रमाणपत्र
- (घ) वि.सं. २०६१ पौष महिनाभन्दा अगाडि देखिनै सञ्चालनमा आई स्तर वर्गीकरण वा नवीकरण नभएकाको हकमा २०६१ पौष सम्मको पर्यटक सेवा शुल्क बुझाएको प्रमाण (सो अवधिपश्चात स्तर वर्गीकरण तथा नवीकरण भएकाको हकमा आवश्यक नपर्ने)
- (ङ) प्रत्येक छ/छ महिनाको आवधिक प्रतिवेदन तोकिएको समय भित्र बुझाएको प्रमाण र समय भित्र नबुझाएको भए ढिलाई वापत प्रति आवधिक प्रतिवेदनको नब्बे दिनभित्र भए रु. एक हजार र त्यसपछिका लागि रु. दुई हजारका दरले लाग्ने जरिवाना बुझाएको बैक भौचर/रसीद,
- (च) हाल कायम रहेका शेयरधनीहरूको प्रमाणित लगत ।

८४. योजना स्वीकृत गर्ने:

तारे होटल तथा पर्यटक आवास (रिसोर्ट) लाई आवश्यक पर्ने सम्बन्धित आर्थिक ऐनमा तोकिए अनुसारका सामानहरू भन्सार सुविधामा आयात गर्ने प्रयोजनको लागि सम्बन्धित होटल तथा रिसोर्टले त्यस्ता सामानहरूको विवरण र देहायका कागजात सहित रु.१०१- दशको टिकट टाँसिएको निवेदन महाशाखामा पेश गर्नु पर्नेछ । प्राप्त निवेदनको व्यहोरा सम्बन्धमा जाँचबुझ र स्थलगत निरीक्षण समेत गरी महाशाखाले त्यस्तो योजनालाई आवश्यक परिमार्जन गर्न आवश्यक देखिए सो समेत गरी स्वीकृति दिन सक्नेछ :-

- (क) तोकिएको ढाँचाको माग फाराम,
- (ख) होटल निर्माण कार्यको नक्सा,

- (ग) आवधिक प्रतिवेदन तोकिएको समय भित्र बुझाएको हुनुपर्ने । समय भित्र नबुझाएको भए लाग्ने जरिवाना बुझाएको प्रमाण,
- (घ) अघिल्लो आर्थिक वर्षको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन,
- (ङ) मूल्य अभिवृद्धिकर र आय विवरण बुझाएको प्रमाण वा करचुक्ता प्रमाणपत्र
- (च) स्तर वर्गीकरण कायम रहेको प्रमाण वा निर्माणाधीन तारे होटल तथा रिसोर्टको हकमा दफा ८१ को (१०) बमोजिमको स्तर निर्धारण समितिले स्थलगत निरीक्षण गरी तारे होटल तथा रिसोर्टको लागि आवश्यक भौतिक पूर्वाधार सहित निर्माण भैरहेको सिफारिस सहितको प्रतिवेदन
- (छ) निर्माणाधीन तारे होटल तथा रिसोर्टको हकमा दफा ८०(३) र दफा ८१(४) बमोजिमका कागजातहरू ।

८५. भन्सार सुविधाको सिफारिस गर्ने:

तारे होटल तथा रिसोर्टहरूले दफा ८४ बमोजिम स्वीकृत भएको योजना अनुसारका सामान भन्सार सुविधामा आयात गर्नका लागि सिफारिस प्राप्त गर्न देहायका कागजातहरू संलग्न गरी रु.१०१-दशको टिकट टाँसिएको निवेदन महाशाखामा पेश गर्नु पर्नेछ :-

- (क) स्वीकृत योजना,
- (ख) एल.सी/टी.टी. खोलेको तथा अन्य भुक्तानी सम्बन्धी प्रमाण,
- (ग) प्रोफर्मा इन्भ्वाईस,
- (घ) आवधिक प्रतिवेदन तोकिएको समय भित्र बुझाएको हुनुपर्ने । समय भित्र नबुझाएको भए लाग्ने जरिवाना बुझाएको प्रमाण,
- (ङ) अघिल्लो आर्थिक वर्षको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन,
- (च) मूल्य अभिवृद्धिकर र आयविवरण बुझाएको प्रमाण वा करचुक्ता प्रमाणपत्र
- (छ) स्तर वर्गीकरण कायम रहेको प्रमाण (स्तर वर्गीकरण भएका होटलको हकमा)

भन्सार सुविधामा आयात गरिएका सामानहरु स्वीकृत योजना अनुसार निर्धारित काममा प्रयोग भए नभएको सम्बन्धमा महाशाखाले समय समयमा स्थलगत निरीक्षण गर्न सक्नेछ। यसरी स्थलगत निरीक्षण गर्दा सामानहरुको प्रयोग निर्धारित काममा भएको नपाईएमा वा दुरुपयोग भएको पाइएमा निर्धारित काममा प्रयोग गर्न सम्बन्धित होटललाई निर्देशन दिईनेछ र त्यसपछि आयात गर्ने कुनै पनि सामानमा भन्सार सुविधाको सिफारिश गरिने छैन।

८६. वाकीटकी तथा अन्य रेडियो यन्त्रको सिफारिश:

स्तर वर्गीकरण भएका कुनै होटल, लज, रेष्टुरा, बार तथा रिसोर्टले आफ्नो आन्तरिक प्रयोजनको लागि वाकीटकी वा अन्य रेडियो यन्त्र खरीद तथा प्रयोग गर्नको लागि लाइसेन्स प्राप्त गर्न सम्बन्धित निकायमा सिफारिस आवश्यक परेमा देहायका कागजातहरु महाशाखामा पेश गरेको आधारमा सिफारिश गरिने छ :-

- (क) रेडियो यन्त्र आवश्यकता पुष्ट्याईको व्यहोरा सहित रु.१०१-दशको टिकट टाँसिएको निवेदन,
- (ख) अधिल्लो आर्थिक वर्षको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन,
- (ग) मूल्य अभिवृद्धि कर र आय विवरण बुझाएको प्रमाण वा करचुक्ता प्रमाणपत्र
- (घ) प्रत्येक छ/छ महिनाको आवधिक प्रतिवेदन तोकिएको समय भित्र बुझाएको प्रमाण र समयभित्र नबुझाएको भए लाग्ने जरिवाना तिरेको प्रमाण,
- (ङ) स्तर वर्गीकरणको म्याद कायम रहेको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि,
- (च) वाकीटकी वा अन्य रेडियो यन्त्र प्रयोग सम्बन्धी स्टिमेट/नक्सा (नेपाल इन्जिनियरिङ काउन्सिलमा दर्ता भएका इलेक्ट्रोनिक एण्ड कम्युनिकेशन इन्जिनियरबाट गराई सम्बन्धित होटलको संचालक वा प्रमुख कार्यकारी अधिकृतबाट प्रमाणित गरिएको हुनुपर्ने),
- (छ) रेडियो यन्त्रको प्रोफर्मा इन्भ्वाईस र क्याटलग,
- (ज) रेडियो यन्त्र विक्री गर्ने कम्पनीको सूचना तथा सञ्चार मन्त्रालयबाट जारी गरिएको लाईसेन्सको प्रतिलिपि।

८७. गैह्र पर्यटक भिसा तथा श्रम स्वीकृतिको लागि सिफारिस:

तारे होटल तथा रिसोर्टहरूले निश्चित अवधिका लागि दक्ष, अनुभवी गैह्र नेपाली नागरिकहरूलाई काममा लगाउन आवश्यक परेमा विज्ञापन र छनौट लगायतका देहायका प्रकृया पूरा गरी त्यस्ता नागरिकहरूका लागि गैह्र पर्यटक भिसा तथा श्रम स्वीकृतिको सिफारिस माग गर्न निम्न कागजात सहित महाशाखामा पेश गर्नु पर्नेछ :-

- (क) रु.१०।- दशको टिकट टाँसिएको निवेदन,
- (ख) सम्बन्धित व्यक्तिको पासपोर्ट, भिषाको प्रतिलिपि र व्यक्तिगत विवरण,
- (ग) आवश्यक प्रतिवेदन तोकिएको समय भित्र बुझाएको हुनुपर्ने । समय भित्र नबुझाएको भए लाग्ने जरिवाना बुझाएको प्रमाण,
- (घ) अघिल्लो आर्थिक वर्षको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन,
- (ङ) मूल्य अभिवृद्धि कर र आय विवरण बुझाएको प्रमाण वा कर चुक्ता प्रमाणपत्र
- (च) विदेशी कामदार राख्नु पर्ने औचित्य तथा पुष्ट्याई पेश गरेको,
- (छ) स्तर वर्गीकरण कायम रहेको प्रमाण,
- (ज) सम्बन्धित होटलको Future Business Plan,
- (झ) पदपूर्तिको लागि निम्न प्रकृया पूरा गरेको विज्ञापन सम्बन्धी कागजात :-
  - (१) पदको लागि चाहिने योग्यता, अनुभव, सो पदले गर्नुपर्ने कार्यको विवरण, वहन गर्नु पर्ने उत्तरदायित्व र अन्य Basic terms and conditions विज्ञापनमा उल्लेख भएको,
  - (२) सो पदको लागि दिइने प्रस्तावित तलव सुविधाको न्यूनतम र अधिकतम सिमा तोकिएको,
  - (३) त्यस्तो विज्ञापनमा नेपाली नागरिकलाई प्राथमिकता दिइने कुरा स्पष्ट उल्लेख भएको,

- (४) त्यस्तो विज्ञापन नेपालका प्रतिष्ठित कुनै दुईवटा राष्ट्रिय अंग्रेजी दैनिकमा सहजै पढ्न सकिने गरी कम्तीमा ३ पटक प्रकाशित गरिएको,
- (५) उम्मेदवारको दरखास्त दिने समय कम्तीमा १५ दिन राखिएको । तर सो अवधिमा ३ भन्दा कम उम्मेदवारको दरखास्त परेमा पुनः ७ दिनको सूचना प्रकाशित गरिएको हुनुपर्ने,
- (६) सो विज्ञापनको आधारमा उपयुक्त नेपाली जनशक्ति उपलब्ध नभएमा दरखास्त दिने मध्येबाट उपयुक्त गैरनेपाली व्यक्ति छनौट गरी पर्न आएका सबै दरखास्त र मूल्यांकन सहित गैर पर्यटक भिसा र श्रम स्वीकृतिका लागि छनौट भएका व्यक्तिको व्यक्तिगत विवरण, सम्भौता पत्र, नियुक्तिको प्रतिलिपि र पासपोर्टको प्रतिलिपि संलग्न राखी पेश गर्नुपर्ने,
- (७) त्यस्तो छनौट भएको व्यक्तिको नियुक्ति गर्दा निम्न प्रकृया अपनाएको हुनुपर्नेछ :-
- (क) नेपाल सरकारबाट समर्थन भएको मितिदेखि नियुक्ति लागु हुने शर्त राखिएको हुनुपर्ने,
- (ख) भिसा तथा श्रम स्वीकृति सम्बन्धी आवेदन सो गैर नेपाली नागरिकलाई काम लगाउने मितिभन्दा सामान्यतया १ महिना अगाडि पर्यटन उद्योग महाशाखामा पेश भएको हुनुपर्ने,
- (ग) त्यस्तो गैर नेपाली नागरिकलाई नियुक्ति गरेपछि निजको स्थानमा प्रतिस्थापन गर्ने नेपाली प्रस्तावित व्यक्तिहरुको नामहरु समेत राखी कति अवधिमा प्रतिस्थापन गरिने हो सो खुलाउनु पर्ने,
- (घ) पर्यटन उद्योग महाशाखाले आवश्यक देखेमा त्यस्तो व्यक्तिको अन्तरवार्ता समेत लिन सक्नेछ,
- (ङ) नियुक्त व्यक्तिको कर सम्बन्धी दायित्व लगायत अन्य क्रियाकलापको जिम्मेवारी सम्बन्धित व्यवसायीले लिने व्यहोरा पेश भएको ।

(द) नियुक्ति पश्चात पालना गर्नुपर्ने शर्तहरू निम्नानुसार हुने छन् :-

- (क) त्यस्तो गैर नेपाली नागरिक स्वयंले तयार गरेको कार्य प्रगति प्रतिवेदन (Progress Report) र सम्बन्धित व्यवसायीले निजका सम्बन्धमा छ/छ महिनाको प्रगति प्रतिवेदन पर्यटन उद्योग महाशाखामा पेश गर्नुपर्ने,
- (ख) कार्य प्रगति प्रतिवेदनको आधारमा निजको मूल्यांकन गरी सन्तोषजनक भएमा मात्र पुनः म्याद थपको सिफारिश गर्न सकिने,
- (ग) बढीमा दुई वर्षको अवधि समाप्त भैसकेपछि पुनः गैर नेपाली नागरिकलाई काममा लगाउनु पर्ने अवस्था भएमा उल्लिखित सबै प्रकृयाहरू पुरा गरेको हुनुपर्ने ।

८८. विदेशी मुद्रा कारोवारको सिफारिस:

स्तर वर्गीकरण भएको होटल, लज, रेष्टुरा, बार तथा पर्यटक आवास (रिसोर्ट) ले विदेशी मुद्राको कारोवार गर्न नेपाल राष्ट्र बैंकबाट इजाजत प्राप्त गर्ने प्रयोजनका लागि सिफारिस प्राप्त गर्न निम्न कागजात पेश गर्नु पर्नेछ :-

- (क) रु.१०।- दशको टिकट टाँसिएको निवेदन,
- (ख) स्तर वर्गीकरण कायम रहेको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि,
- (ग) मूल्य अभिवृद्धि कर र आयकर बुझाएको प्रमाण वा करचुक्ता प्रमाणपत्र (पुरानो होटलको हकमा)

८९. सवारी साधनमा भन्सार सुविधा सिफारिस:

स्तर वर्गीकरण भएका तारे होटल तथा रिसोर्टहरूले विदेशी पाहुनाहरूलाई सुविधा पुऱ्याउने उद्देश्यले भन्सार सुविधामा आर्थिक ऐनले तोकेको संख्या र किसिमका सवारी साधन आयात गर्नका लागि सिफारिस प्राप्त गर्न देहायका कागजात पेश गर्नु पर्नेछ ।

- (क) रु.१०।- दशको टिकट टाँसिएको निवेदन,

(ख) स्तर वर्गीकरण भएको एक वर्ष हुनुपर्ने

(ग) सन्तोषजनक विदेशी मुद्रा आर्जन गरेको हुनुपर्ने

स्पष्टीकरण : यस खण्डको प्रयोजनको लागि सन्तोषजनक विदेशी मुद्रा भन्नाले होटल वा रिसोर्ट स्थापना भई सञ्चालनमा आएपछिको बढीमा तीन आर्थिक वर्षमा होटल तथा रिसोर्टले आर्जन गरेको विदेशी मुद्राको अंक तथा स्रोत खुलेको प्रमाणको आधारमा आर्जन गरेको रकमको पचास प्रतिशत रकमले आयात गर्न चाहेको सवारी साधनको जम्मा मूल्य थग्न सक्ने बराबरको विदेशी मुद्रा सम्भन्नु पर्छ ।

(घ) आवधिक प्रतिवेदन नियमित बुझाएको हुनु पर्ने । समयमा नबुझाएकोमा सो वापत लाग्ने जरिवाना बुझाएको रसीद/प्रमाण,

(ङ) तोकिएको सवारी साधनको क्याटलग र प्रोफर्मा इन्भ्वाइस,

(च) अघिल्लो आर्थिक वर्षको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन,

(छ) मूल्य अभिवृद्धि कर र आय विवरण बुझाएको प्रमाण वा करचुक्ता प्रमाणपत्र

(ज) यस अधि भन्सार सुविधामा सवारी साधन भिकाइएको भए तोकिएको अवधि व्यतित भैसकेको ।

स्पष्टीकरण : यस खण्डको प्रयोजनको लागि तोकिएको अवधि भन्नाले सम्बन्धित आर्थिक वर्षको आर्थिक ऐन वा अन्य प्रचलित कानूनले तोकेको अवधि सम्भन्नु पर्छ ।

(झ) स्तर वर्गीकरण कायम रहेको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि

यसरी भन्सार सुविधामा भिकाइएको सवारी साधनमा बाहिर पट्टी सम्बन्धित होटल वा रिसोर्टको नाम लेखिएको हुनुपर्ने । उक्त सवारी साधन प्रचलित आर्थिक ऐनले तोकेको अवधिसम्म निजि सवारीको रूपमा दर्ता गर्न वा नामसारी गर्न नपाइने र अवधि पूरा नभै नामसारी गरेमा नियमानुसार पूरै भन्सार महशुल लाग्नेछ ।

९०. पर्यटक नम्बर प्लेट (हरियो प्लेट) मा सिफारिस:

स्तर वर्गीकरण भएका होटल, लज, रेष्टुरेण्ट, बार तथा रिसोर्टले आफ्नो नाममा दर्ता भएको निजी सवारी साधनलाई पर्यटक नम्बर प्लेटमा परिवर्तन गर्नको लागि सम्बन्धित निकायमा सिफारिस माग गर्दा देहायका कागजातहरु सहित महाशाखा वा सम्बन्धित पर्यटन कार्यालयमा पेश गर्नु पर्नेछ ।

- (क) रु. १०१-दशको टिकट टाँसिएको निवेदन,
- (ख) अघिल्लो आर्थिक वर्षको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन,
- (ग) मूल्य अभिवृद्धि कर र आय विवरण बुझाएको प्रमाण वा करचुक्ता प्रमाणपत्र
- (घ) प्रत्येक छ/छ महिनाको आवधिक प्रतिवेदन तोकिएको समय भित्र बुझाएको प्रमाण र समय भित्र नबुझाएको भए लाग्ने जरिवाना बुझाएको प्रमाण,
- (च) स्तर वर्गीकरणको म्याद कायम रहेको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि ।

यसरी उल्लेखित कागजात सहित निवेदन प्राप्त भएपछि महाशाखा वा पर्यटन कार्यालयले सम्बन्धित सवारी साधनको निरीक्षण गरी तोकिएको मापदण्ड अनुरूपको पाइएमा पर्यटक नम्बर प्लेटमा परिवर्तनको लागि सिफारिस गर्नेछ । सवारी साधनको मापदण्ड र अन्य आवश्यक कुराहरु पर्यटक यातायात सेवा व्यवसाय दर्ता तथा सञ्चालन कार्यविधि, २०६८ मा उल्लेख भए बमोजिम हुनेछ ।

९१. अनुगमन तथा निरीक्षण सम्बन्धी व्यवस्था:

पर्यटन ऐन, २०३५ (संशोधन सहित) को दफा १२ बमोजिम नेपाल सरकारले होटल, लज, रेष्टुराँ वार तथा रिसोर्टको निरीक्षण वा परीक्षण गर्ने गराउने र सो को आधारमा निम्न बमोजिम गर्न सक्नेछ :-

- (क) कुनै होटल, लज, रेष्टुराँ वार तथा रिसोर्टको निरीक्षण वा त्यसमा प्रयोग हुने सामानहरुको परीक्षण गर्दा तोकिएको स्तर बमोजिमको नपाइएमा त्यस्तो होटल, लज, रेष्टुराँ, वार तथा

रिसोर्टलाई तोकिएको स्तर कायम गर्न मुनासिब माफिकको म्याद दिइने ।

- (ख) तोकिएको म्याद दिंदा पनि स्तर कायम गर्न नसकेमा त्यस्तो होटल, लज, रेष्टुराँ, वार तथा रिसोर्टको दर्ता निलम्बन गर्न वा तल्लो स्तरको उपयुक्त वर्गीकरण तोक्न सकिने ।
- (ग) दर्ता निलम्बन भएको वा तल्लो स्तरको वर्गीकरणमा तोकिएको होटल, लज, रेष्टुराँ, वार तथा रिसोर्टले साविकको तोकिएको स्तर कायम गर्न सफल भएमा सोही स्तरको वर्गीकरणमा दर्ता गर्न वा निलम्बन गरिएकोमा फुकुवा गर्न सकिने ।
- (घ) दर्ता निलम्बन गरिएकोमा एक वर्षसम्म पनि स्तर कायम गर्न नसके होटल, लज, रेष्टुराँ, वार तथा रिसोर्टको दर्ता खारेज गर्न सकिने ।
- (ङ) दर्ता नभएको होटल, लज, रेष्टुराँ, वार तथा रिसोर्टले देहाय बमोजिमका कुनै कार्यहरू गर्न पाउने छैन :-
- (१) पर्यटक स्तरको होटल, लज, रेष्टुराँ, वार तथा रिसोर्ट भन्ने अर्थ लाग्ने गरी कुनै शब्द वा चिन्ह आफ्नो साइनवोर्ड, विज्ञापन वा कारोवारमा प्रयोग गर्न,
- (२) पर्यटकको बसोवास वा खानपिनको प्रबन्ध गर्नको निमित्त कुनै पर्यटक वा ट्राभल एजेन्सीसँग सोभै विदेशमा सम्पर्क राख्न वा विज्ञापन गर्न,
- (३) कुनै तोकिएको वर्गीकरणमा दर्ता भएको होटलले दर्ता भएको स्तरभन्दा माथिल्लो स्तरको अर्थ लाग्ने गरी कुनै शब्द वा चिन्ह आफ्नो साइनवोर्ड, विज्ञापन वा कारोवारमा प्रयोग गर्न ।
- (च) यसमा उल्लेख नभएका अन्य विषयमा मन्त्रालयबाट निर्णय भए अनुसार हुनेछ ।

१२. होमस्टे सम्बन्धी व्यवस्था :

नेपालको ग्रामीण तथा शहरी क्षेत्रमा स्थापना तथा सञ्चालन हुने होमस्टेहरूको दर्ता, वर्गीकरण, नवीकरण, अनुगमन तथा निरीक्षण,

व्यवस्थापन तथा सञ्चालन सम्बन्धी व्यवस्था होमस्टे सञ्चालन कार्यविधि, २०६७ मा उल्लेख भए बमोजिम हुनेछ ।

परिच्छेद -९

साहसिक तथा मनोरञ्जनात्मक पर्यटन व्यवसाय सम्बन्धी व्यवस्था

९३. साहसिक तथा मनोरञ्जनात्मक पर्यटन व्यवसाय सञ्चालन इजाजतपत्र

नेपालका विभिन्न स्थानमा विदेशी पर्यटक तथा नेपाली नागरिकहरूका लागि साहसिक तथा मनोरञ्जनात्मक खेल सञ्चालन गर्न चाहने प्रचलित कानून बमोजिम गठन भएको फर्म वा कम्पनीले इजाजत प्राप्त गर्न देहाय बमोजिमका कागजातहरू संलग्न राखी महाशाखा समक्ष निवेदन दिनु पर्नेछ :

स्पष्टीकरण : यस दफाको प्रयोजनका लागि साहसिक तथा मनोरञ्जनात्मक खेल भन्नाले पर्यटन ऐन, २०३५ को दफा ४५क बमोजिमका बञ्जी जम्पीड, क्यानोनिड, स्काई डाइभिड, जिप फ्लाइड, प्याराग्लाइडिड, बेलुनिड, केवलकार, एम्यूज्मेन्ट पार्क, फन पार्क लगायतका साहसिक तथा मनोरञ्जनात्मक खेल तथा क्रियाकलापहरू सम्भन्नु पर्छ ।

- (क) सम्भाव्यता अध्ययन प्रतिवेदन,
- (ख) साहसिक वा मनोरञ्जनात्मक खेलको प्रकार र सञ्चालन हुने स्थानको विवरण र नक्सा (जग्गाधनी प्रमाण पुर्जा र जग्गासँग सम्बन्धित कागजातहरू तथा अरुको स्वामित्वको जग्गा भए सम्भौता पत्र)
- (ग) शेयर धनीहरूको नागरिकता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि र व्यक्तिगत विवरण (बायोडाटा)
- (घ) कम्पनी दर्ताको प्रमाणपत्र, प्रवन्धपत्र र नियमावलीको प्रतिलिपि,
- (ङ) उद्योग दर्ताको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि,
- (च) प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षण (IEE) वा वातावरणीय प्रभाव मूल्यांकन (EIA) आवश्यक पर्नेमा सो को स्वीकृत प्रतिवेदन,

- (छ) कम्पनीले व्यवस्थापकीय तथा कानूनी पूर्वाधार खडा गर्न गरेको कार्यसम्पादन सम्बन्धी विवरण,
- (ज) साहसिक खेल सम्बद्ध उद्धार सुरक्षा, बीमा एवं अन्य आवश्यक प्रबन्धहरु,
- +(ज१) फर्मको हकमा कम्तिमा बीस लाख रुपैया चालु पूँजी कायम गरेको उद्योग विभाग । घरेलू तथा साना उद्योग विभाग वा कार्यालयको प्रमाणित प्रतिलिपि र फर्म अद्यावधिक रहेको पत्र र कम्पनीको हकमा कम्तिमा पचास लाख चुक्ता पूँजी खुलेको कम्पनी रजिष्ट्रारको कार्यालयको शेयर लगत कितावको प्रमाणित प्रतिलिपि र कम्पनी अद्यावधिक रहेको पत्र,
- (झ) अन्य मन्त्रालय वा निकायको स्वीकृति वा सहमति आवश्यक पर्नेमा सो सम्बन्धी कागजात
- (ञ) मन्त्रालयले आवश्यक ठानी माग गरेका अन्य कागजातहरु ।

९४. इजाजतपत्र तथा अनुमति दिने :

- ⊕(१) दफा ९३ बमोजिम प्राप्त हुन आएको निवेदन उपर आवश्यक जाँचबुझ र साहसिक तथा मनोरञ्जनात्मक खेल सञ्चालन हुने स्थानको स्थलगत निरीक्षण गरी प्रतिवेदन प्राप्त भएपछि सो व्यवसाय सञ्चालन गर्न उपयुक्त देखिएमा मन्त्रालयको नाममा जारी गरिएको दशलाख रुपैया बराबरको पाँच वर्ष अवधिको बैंक ग्यारेण्टी र अनुसूची २२ बमोजिमको दस्तुर लिई मन्त्रालयले इजाजत प्रदान गर्नेछ ।
- (२) उपदफा (१) मा उल्लेख भए बमोजिम स्थलगत निरीक्षणको लागि मन्त्रालयले पर्यटन उद्योग महाशाखा प्रमुख वा महाशाखा प्रमुखले तोकेको अधिकृतको संयोजकत्वमा सम्बन्धित क्षेत्रका प्राविधिक सहितको टोली गठन गर्न सक्नेछ ।
- (३) उपदफा (२) बमोजिम गठित टोलीले स्थलगत निरीक्षण गरी उक्त साहसिक तथा मनोरञ्जनात्मक खेल सञ्चालनको

+ तेश्रो संशोधनद्वारा थप ।

⊕ तेश्रो संशोधनद्वारा संशोधित ।

उपादेयता, त्यसले मुलुकको पर्यटकीय क्षेत्रमा पार्ने सकारात्मक प्रभाव, सुरक्षा सम्बन्धी मापदण्ड तथा प्राविधिक उपयुक्तता लगायतका विषयमा प्रतिवेदन पेश गर्नेछ ।

९५. **इजाजतपत्रको नवीकरण:**

- (१) इजाजतपत्रको अवधि इजाजतपत्र जारी भएको मितिले ५ वर्षको हुनेछ । इजाजतपत्र नवीकरण गराउन चाहने व्यवसायीले इजाजतपत्रको अवधि समाप्त नहुँदै निम्न कागजातहरू संलग्न राखी महाशाखा समक्ष निवेदन दिनु पर्नेछ :
- (क) मूल्य अभिवृद्धि कर र आय विवरण बुझाएको प्रमाण वा करचुक्ता प्रमाणपत्र
- (ख) अघिल्लो आर्थिक वर्षको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन
- (ग) विगत ५ वर्षको अवधिमा साहसिक तथा मनोरञ्जनात्मक खेलमा भाग लिएका पर्यटक तथा नेपाली नागरिकहरूको विवरण र आर्जित विदेशी मुद्राको विवरण ।
- (घ) हाल कायम रहेका शेयरधनीहरूको प्रमाणिक लगत ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिम नवीकरणको लागि निवेदन प्राप्त भएपछि माथि दफा ९४ को उपदफा (२) बमोजिमको टोलीले स्थलगत निरीक्षण गरी नवीकरण गर्न उपयुक्त छ भनी प्रतिवेदन प्राप्त भएपछि महाशाखाले अनुसूची २२ बमोजिमको दस्तुर लिई इजाजतपत्र नवीकरण गर्नेछ ।
- (३) इजाजतपत्रको अवधि समाप्त भएपछि नवीकरणको लागि निवेदन दिने व्यवसायको हकमा तीन महिनाभित्र भए नवीकरण दस्तुरको पचास प्रतिशत र छ महिनाभित्र भए नवीकरण दस्तुरको शत प्रतिशत थप दस्तुर लिई नवीकरण गरिनेछ ।

- (४) इजाजतपत्रको अवधि समाप्त भएको छ, महिनासम्म पनि नवीकरण नगर्ने व्यवसायलाई त्यसपछि नवीकरण गरिने छैन र त्यस्तो व्यवसाय स्वतः खारेज भएको मानिनेछ ।

९६. साहसिक तथा मनोरञ्जनात्मक पर्यटन व्यवसाय सञ्चालन गर्ने व्यवसायीले पालन गर्नुपर्ने शर्तहरू:

साहसिक तथा मनोरञ्जनात्मक पर्यटन व्यवसाय सञ्चालन गर्न चाहने व्यवसायीलाई इजाजत पत्र प्रदान गर्दा निश्चित शर्तहरू तोक्न सकिनेछ । तोकिएका शर्तहरू र दिएका निर्देशनहरूको पालन गर्नु सम्बन्धित व्यवसायीको कर्तव्य हुनेछ ।

९७. अनुगमन, निरीक्षण र निर्देशन:

- (१) साहसिक तथा मनोरञ्जनात्मक पर्यटन व्यवसाय सञ्चालन गर्ने व्यवसायीले सुरक्षा सम्बन्धी मापदण्डहरू पालना गरे नगरेको, इजाजत दिँदाका बखत तोकिएका शर्तहरू पालन गरे नगरेको, प्रचलित कानूनले निषेध गरेका क्रियाकलापहरू गरे नगरेको सम्बन्धमा महाशाखाले समय समयमा अनुगमन तथा स्थलगत निरीक्षण गर्न सक्नेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिम अनुगमन तथा स्थलगत निरीक्षण गर्दा कुनै कैफियत पाईएमा सो सुधार गर्न महाशाखाले सम्बन्धित व्यवसायीलाई निर्देशन दिन सक्नेछ ।
- (३) महाशाखाले दिएको निर्देशन पालना गर्नु सम्बन्धित व्यवसायीको कर्तव्य हुनेछ ।

९८. इजाजतपत्रको खारेजी:

- (१) साहसिक तथा मनोरञ्जनात्मक पर्यटन व्यवसाय सञ्चालन गर्न इजाजत पाएको व्यवसायीले यस कार्यविधिमा उल्लेखित कुनै प्रावधानको उल्लंघन गरेमा तथा दिएको निर्देशन पालना नगरेमा महाशाखाले आवश्यक छानविन गरी त्यस्तो व्यवसायको इजाजतपत्र खारेज गर्न सक्नेछ ।

- (२) उपदफा (१) बमोजिम इजाजतपत्र खारेज गर्नु अघि सम्बन्धित व्यवसायीलाई सफाई पेश गर्ने मुनासिव माफिकको मौका दिईने छ ।
- (३) उपदफा (१) बमोजिम इजाजतपत्र खारेज भएको कारणबाट मात्र त्यस्तो साहसिक तथा मनोरञ्जनात्मक पर्यटन व्यवसायी कानूनी दायित्वबाट मुक्त हुने छैन ।

९९. **सुरक्षा सम्बन्धी व्यवस्था:**

- (१) साहसिक तथा मनोरञ्जनात्मक पर्यटन व्यवसाय सञ्चालन गर्न इजाजत पाएको व्यवसायीले साहसिक तथा मनोरञ्जनात्मक खेलमा भाग लिने प्रत्येक व्यक्ति तथा कर्मचारी एवं कामदारहरुको वीमा एवं सुरक्षाको लागि पर्याप्त व्यवस्था गरेको हुनुपर्नेछ ।
- (२) साहसिक तथा मनोरञ्जनात्मक खेलमा प्रयोग हुने उपकरण तथा सामग्रीहरु अन्तराष्ट्रिय गुणस्तर प्राप्त कम्पनीबाट उत्पादन भएको र सुरक्षा सम्बन्धी सम्पूर्ण मापदण्डहरु पुरा भएको हुनुपर्नेछ । त्यस्ता उपकरण तथा सामग्रीहरु उत्पादक कम्पनी वा दक्ष प्राविधिकबाट समय समयमा जाँच गराएको हुनु पर्नेछ ।
- (३) व्यवसायीले साहसिक तथा मनोरञ्जनात्मक खेलमा भाग लिने प्रत्येक व्यक्ति तथा कामदारलाई कुनै चोटपटक लागेमा उद्धार र उपचारको प्रबन्ध गर्नुपर्ने छ र निजको मुत्यु भएमा प्रचलित कानूनले तोके बमोजिमको क्षतिपूर्ति तथा वीमाको व्यवस्था गर्नुपर्नेछ ।
- (४) साहसिक तथा मनोरञ्जनात्मक खेलमा भाग लिने व्यक्ति र सञ्चालन हुने स्थलमा काम गर्ने कर्मचारी तथा कामदारहरुको व्यक्तिगत दुर्घटना विमा गराएको हुनु पर्नेछ ।
- (५) खेल सञ्चालन हुने स्थलमा प्रत्यक्ष रुपमा खटिने कर्मचारी तथा कामदारहरु स्वीकृत प्राप्त संस्थाबाट तालीम लिएको हुनुपर्नेछ ।

- ✦(६) साहसिक तथा मनोरञ्जनात्मक खेल अन्तर्गत नदी, तलाउ, वा पानीमा खेलिने साहसिक खेल, जेट बोट, स्पीड बोट, मोटर बोट, मरिन, सीप तथा इन्टरटेन्मेन्ट खेलका साधनहरू सम्बन्धित निकायमा दर्ता (रजिष्टर्ड) भई प्राविधिक जाँचपास भएको हुनुपर्नेछ साथै त्यसमा काम गर्ने चालक तथा अन्य कामदार नेपाल सरकारबाट स्वीकृत वा मान्यता प्राप्त संस्थाबाट प्रमाणपत्र हासिल गरेको हुनुपर्छ ।

१००. खारेजी : आन्तरिक कार्यविधि निर्देशिका, २०६४ खारेज गरिएको छ ।

अनुसूचि - १

(दफा ४ को उपदफा (३) सँग सम्बन्धित)

Total number of peaks opened for Mountaineering

S.N	Name	Height	Himal	Region	Latitude	Longitude	Caravan Route
1	Abi *	6097	Mahalangur	Solukhumbu	27° 44' 27"	86° 58' 18"	Ktm-Lukla-Namche-Lobuche-BC
2	Ama Dablam	6812	Khumbu	Sagarmatha	27° 51' 42"	86° 51' 50"	Ktm-Lukla-Namche-Lobuche-BC
3	Amolsang	6392	Damodar	Mustang/Manang	28° 50' 07"	84° 10' 20"	Ktm-Dumre-Besisahar-Koto-Meta-Nar-Phu-BC
4	Amphu Gyabien	5647	Mahalangur	Solukhumbu			Ktm-Lukla-Namche-Tangboche-Dingboche-BC
5	Amphu I	6840	Mahalangur	Solukhumbu	28° 02' 10"	86° 48' 14"	Ktm-Lukla-Namche-Dingboche-BC
6	Anidesh Chuli	6960	Kanchenjunga	Taplejung	27° 51' 16"	88° 11' 52"	Ktm-Taplejung-Ghunsa-BC
7	Annapurna 1	8091	Annapurna	Gandaki	28° 35' 45"	83° 49' 20"	Ktm-Pokhara-Beni-Lete-BC
8	Annapurna 2	7937	Annapurna	Gandaki	28° 32' 05"	84° 07' 30"	Ktm-Pokhara-Dharapani-Chame-BC
9	Annapurna 3	7555	Annapurna	Gandaki	28° 35' 01'	83° 59' 31"	Ktm-Pokhara-Chemrong-Manchhapuchhere-BC
10	Annapurna 4	7525	Annapurna	Gandaki	28° 32' 14"	84° 05' 02"	Ktm-Pokhara-Manang-Homde-Chame-BC
11	Annapurna South	7219	Annapurna	Gandaki	28° 31' 04"	83° 48' 30"	Ktm-Birehanti-Ghandruk-Kharka-BC
12	Api	7132	Gurans	Mahakali	30° 00' 15"	80° 56' 00"	Ktm-Baitadi-Chameli Khola-Ghusa-BC
13	Api West	7100	Byas-Rikhi	Darchula	30° 00'	80° 55'	Ktm-Baitadi-Darchula-Byas-BC
14	Arniko Chuli	6039	Damodar	Mustang	29° 10' 35"	83° 39' 25"	Ktm-Pokhara-Jomsom-Lomangthang-Chharang-Ghami-BC
15	Baden Powell Scout Peak (Urkema Peak) #	5890	Langtang	Bagmati	28° 10' 26"	85° 42' 58"	Ktm-Syabrubesi-Langtang Valley-Kyanjin Gumba-BC
16	Bamongo	6400	Gaurishankar	Dolakha			Ktm-Charikot-Simi Gaon-Lama Bagar-BC
17	Barun Tse	7129	Barun	Koshi	27° 52' 19"	86° 58' 55"	Ktm-Lukla-Mera La-Panchpokhari-BC
18	Baudha	6672	Mansiri	Gandaki	28° 22' 43"	84° 40' 38"	Ktm-Gorkha-BC
19	Bhairab Takura (Madiya Peak) #	6799	Jugal	Bagmati	28° 11' 53"	85° 46' 28"	Ktm-Dhunge-Langtang-BC
20	Bhemdang Ri #	6150	Langtang	Bagmati	28° 16' 25"	85° 39' 56"	Ktm-Dhunge-Langtang-Kyanjin-BC
21	Bhrikuti #	6364	Damodar	Dhaulagiri	29° 53' 37"	84° 13' 04"	Kath-Besisahar-Dharapani-Meta-Phu BC
22	Bobaye +	6808	Gurans/Yoka	Mahakali	29° 57' 33"	81° 01' 21"	Ktm-Baitadi-Chameli Khola-Ghusa-BC
23	Bokta Peak *	6143	Kanchenjunga	Taplejung	27° 37' 15"	88° 00' 27"	Ktm-Taplejung-Ramje-BC or Ghunsa-BC
24	Chabuk (Tsajirip)	6960	Kanchenjunga	Taplejung			Ktm-Taplejung-Ghunsa-BC
25	Chago	6893	Mahalangur	Solukhumbu	27° 55' 34"	87° 03' 17"	Ktm-Lukla-Thangna-West Col-Sherpani Col-Makalu-BC
26	Chako	6704	Peri Himal	Manang	28° 52' 51"	84° 17' 19"	Ktm-Besisahar-Chame-Chechna-Meta-BC
27	Chamar #	7187	Serang	Gandaki	28° 33' 19"	84° 56' 48"	Ktm-Buri Gandaki-Sring Khola-BC
28	Chamlang	7319	Mahalangur	Sagarmatha Barun	27° 46' 30"	86° 58' 57"	Ktm-Chatra La-Tagnak-Merala-Honku Valley-BC

S.N	Name	Height	Himal	Region	Latitude	Longitude	Caravan Route
29	Chandi Himal	6096	Chandi Himal	Humla	30° 21' 30"	81° 57' 10"	Ktm-Nepalgunj-Humla-BC
30	Chang Himal (Ramtang)	6750	Kanchenjunga	Taplejung	27° 45' 00"	88° 05' 06"	Ktm-Taplejung-Ghunsar-BC
31	Changla #	6563	Changla	Karnali	30° 18' 11"	82° 07' 44"	Ktm-Simikot-Dharapani-Kanche-Bhimthaukoti-BC
32	Changwatnang	6125	Chandi Himal	Humla			Ktm-Nepalgunj-Humla-BC
33	Chaw Peak	6404	Kanchanjunga	Janak	27° 54' 34"	87° 56' 37"	Ktm-Taplejung-Pamta-Yamjin-BC
34	Chekigo *	6257	Gaurishankar	Dolakha	27° 54' 23"	86° 24' 48"	Ktm-Charikot-Simi Gaon-Beding-BC or Via Lama Bagar
35	Cheo Himal	6820	Peri	Gandaki	28° 45' 52"	84° 27' 06"	Besisahar-Jagat-Dharapani-Kanche-Bhimthaukoti-BC
36	Chhiv Himal	6581	Damodar	Mustang	28° 52' 19"	84° 09' 30"	Ktm-Jomsom-Kagbeni-Ghami-Charang-Burnathat-BC
37	Chhochenphu Himal	6260	Kanchanjunga	Janak	27° 49' 55"	87° 46' 02"	Ktm-Taplejung-Sekhthung-BC
38	Chhubohe Peak	5603	Annapurna	Manang			Ktm-Besisahar-Koto-BC
39	Chhukung Ri *	5550	Khumbu	Sagarmatha	27° 55' 29"	86° 52' 55"	Ktm-Lukla-Namche-BC
40	Cho Polu	6711	Mahalangur	Sagarmatha	27° 55' 09"	86° 58' 55"	Ktm-Lukla-Namche-Chukung-BC
41	Chobuje	6685	Rolwaling	Janakpur	27° 52' 50"	68° 29' 33"	Ktm-Charikot-Simigaon-Beding-Chorolpa-BC
42	Chota Ri	6934	Khumbu Himal	Solukhumbu			Ktm-Lukla-Thang Na-Amphu Laptse-BC
43	Cholatsé *	6440	Khumbu	Sagarmatha	27° 53' 06"	86° 46' 18"	Ktm-Lukla-Namche-Pheriche-BC
44	Cho-O-You	8201	Khumbu	Sagarmatha	28° 05' 37"	86° 39' 43"	Ktm-Lukla-Namche-Gokyo-BC
45	Chulu East *	6584	Damodar	Gandaki	28° 44' 09"	84° 02' 10"	Ktm-Besisahar-Hongde-Manang-Yak Kharka-BC
46	Chulu West *	6419	Damodar	Gandaki	28° 44' 36"	84° 01' 32"	Ktm-Besisahar-Ngadi-Jagat-Dharapani-BC
47	Churen	7371	Dhaulagiri	Dhaulagiri	28° 43' 55"	83° 12' 54"	Ktm-Kusma-Beni-Dovan-Muri-BC
48	Danfe Sail	6103	Kanjirawa	Dolpa/Karnali	29° 40' 20"	83° 00' 32"	Ktm-Nepalgunj-Dunai-Hanku-BC
49	Danga	6355	Kanchanjunga	Taplejung			Ktm-Taplejung-Thapethok-Ghunsar-Kambachen-BC
50	Dazaney (Dzanaye Peak)	6710	Kanchanjunga	Taplejung			Ktm-Taplejung-Lonak-Lonak Glacier-BC
51	Dhagpahe (Yansa Tsenji)	6567	Langtang	Bagmati	28° 15' 23"	85° 36' 40"	Ktm-Dhunge-Langtang-Kangtengen-BC
52	Dhampus	6012	Mukut	Dhaulagiri	28° 47' 49"	83° 36' 57"	Ktm-Pokhara-Jomsom-Marpha-Yak Kharka-BC
53	Dhaulagiri	6632	Saipal	Bhajang	28° 46' 49"	83° 27' 46"	Ktm-Nepalgunj-Bajhang-Bajura-BC
54	Dhaulagiri I	8167	Dhaulagiri	Dhaulagiri	28° 41' 46"	83° 29' 43"	Ktm-Pokhara-Beni-Marpha-BC
55	Dhaulagiri II	7751	Dhaulagiri	Dhaulagiri	28° 45' 46"	83° 23' 22"	Ktm-Beni-Darbang-BC
56	Dhaulagiri III	7715	Dhaulagiri	Dhaulagiri	28° 45' 16"	83° 22' 46"	Ktm-Beni-Darbang-Naura Bhir-BC
57	Dhaulagiri IV	7661	Dhaulagiri	Dhaulagiri	28° 44' 19"	83° 18' 55"	Ktm-Beni-Darbang-Naura Bhir-BC
58	Dhaulagiri V	7618	Dhaulagiri	Dhaulagiri	28° 44' 04"	83° 21' 56"	Ktm-Beni-Darbang-Naura Bhir-BC
59	Dhaulagiri VI	7268	Dhaulagiri	Dhaulagiri	28° 42' 30"	83° 16' 31"	Ktm-Beni-Darbang-Naura Bhir-BC
60	Dingjung Ri	6249	Gaurishankar	Dolakha			Ktm-Charikot-Simi Gaon-Beding-BC or Via Lama Bagar

S.N	Name	Height	Himal	Region	Latitude	Longitude	Caravan Route
61	Dogari Himal	6536	Dhaulagiri	Dhaulagiri	28° 46' 02"	83° 06' 03"	Ktm-Beni-Darbang-Muna-Gurja Gaon-BC
62	Domekhan	7264	Kanchenjunga	Taplejung	27° 52' 40"	88° 09' 04"	Ktm-Taplejung-Ghunsa-Pangpema-BC
63	Dorje Lhakpa #	6966	Jugal	Bagmati	28° 10' 26"	85° 40' 55"	Ktm-Syabrubesi-Langtang Village-Kharka-BC
64	Dragmorpa Ri (Panaya Tippa)	6185	Langtang	Bagmati	28° 19' 31"	85° 39' 58"	Ktm-Dhunche-Langtang-Kyanjing-BC
65	Drahmo	6855	Kanchenjunga	Mechi	28° 24' 59"	84° 14' 59"	Ktm-Taplejung-Ghunsa-Pangpema-BC
66	Dranganag Ri	6801	Rolwaling	Janakpur	27° 56' 22"	86° 31' 28"	Ktm-Dolakha-Jagat-Simi Gaon-BC
67	Ek Rate Dada	6312	Makalu	Shankhuwasava			Ktm-Lukla-Merala-Thanang-BC
68	Fimkof	6697	Saipal	Bajhang	29° 54'	81° 27'	Ktm-Bajhang-Dulu-BC
69	Fimkof West	6645	Saipal	Bajhang	29° 53'	81° 26'	Ktm-Bajhang-Dulu-BC
70	Gajang	6111	Damodar	Mustang	28° 47' 06"	84° 01' 58"	Ktm-Pokhara-Jomsom-Kagbeni-BC
71	Ganchenpo #	6387	Jugal	Bagmati	28° 10' 08"	85° 40' 55"	Ktm-Trisuli-Dhunche-Syabrubesi-BC
72	Gandharva #	6248	Annapurna	Gandaki	28° 32' 16"	83° 57' 45"	Ktm-Pokhara-Landruk-Bagar-BC
73	Ganesh 1 (Yangra) +	7429	Ganesh	Bagmati	28° 23' 30"	85° 07' 38"	Ktm-Syabrubesi-Chimekhola-BC
74	Ganesh II	7111	Ganesh	Bagmati	28° 22' 46"	85° 03' 32"	Ktm-Arughat-Lapbeshi-Tatopani-BC
75	Ganesh III (Salasungo)	7110	Ganesh	Bagmati	28° 20' 07"	85° 07' 19"	Ktm-Gorkha-Chhekampor-BC
76	Ganesh IV (Pabil)	7052	Ganesh	Bagmati	28° 22' 17"	85° 03' 43"	Ktm-Syabrubesi-BC
77	Ganesh V	6986	Ganesh	Bagmati	28° 19' 53"	85° 09' 49"	Ktm-Syabrubesi-BC
78	Ganesh VI	6480	Ganesh	Gorkha	28° 20' 43"	85° 05' 13"	Ktm-Gorkha-Arughat-Dovan-BC
79	Gangapurna	7455	Annapurna	Gandaki	28° 36' 18"	83° 57' 00"	Ktm-Besisahar-Chame-BC
80	Gaugiri	6110	Damodar	Mustang	29° 12' 45"	84° 11' 16"	Ktm-Pokhara-Jomsom-Lomangthang-BC
81	Gauri Shanker	7134	Rolwaling	Janakpur	27° 57' 57"	86° 20' 07"	Ktm-Dolakha-BC
82	Ghenye Liru	6571	Langtang	Rasuwa/Bagmati	28° 14' 45"	85° 25' 22"	Ktm-Syabrubesi-Lama Hotel-Langtang-BC
83	Ghhanyala Hies	6779	Kanchenjunga	Taplejung			Ktm-Taplejung-Ghunsa-Lonak-Tshima Glacier-BC
84	Ghustung North	6529	Dhaulagiri	Dhaulagiri	28° 40' 50"	83° 14' 52"	Ktm-Beni-Darbang-Gurja Gaon-BC
85	Ghustung South	6465	Dhaulagiri	Dhaulagiri	28° 40' 20"	83° 14' 47"	Ktm-Beni-Darbang-Gurja Gaon-BC
86	Gimigela Chuli	7350	Kanchenjunga	Mechi	20° 49' 12"	88° 10' 35"	Ktm-Dhankuta-Basantapur-Taplejung-Ghunsa-BC
87	Gokyori	5450	Khumbu	Sagarmatha	27° 58' 03"	86° 40' 58"	Ktm-Lukla-Namche-Khumjung-BC
88	Gorkha Himal	6092	Mahalangur	Solukhumbu	24° 49' 00"	82° 18' 50"	Ktm-Lukla-Mera la-Sherpani Col-Makalu-BC
89	Gurja Himal #	7193	Dhaulagiri	Dhaulagiri	28° 40' 26"	83° 16' 37"	Ktm-Beni-Muna-Gurja Gaon-BC
90	Gurkaro Ri #	6891	Jugal	Bagmati	28° 12' 38"	85° 46' 38"	Ktm-Syabrubesi-Langtang-BC
91	Gyachung Kang #	7952	Khumbu	Sagarmatha	28° 05' 53"	86° 44' 32"	Ktm-Lukla-Namche-BC
92	Gyajikang	7038	Peri	Manang	26° 44' 06"	84° 22' 04"	Ktm-Besisahar-Chame-BC
93	Gyajinkang	7038	Namjung Peri Himal	Gandaki	28° 44' 06"	84° 22' 04"	Ktm-Besisahar-Khudi-Kyan-Phu Gaon-BC
94	Gyalzen Peak #	6151	Jugal	Bagmati	28° 11' 00"	85° 50' 17"	Ktm-Chautara-Panch Pokhari-BC

S.N	Name	Height	Himal	Region	Latitude	Longitude	Caravan Route
95	Himachuli West	7540	Mansiri	Gandaki	28° 26' 07"	80° 37' 07"	Ktm-Besisahar-Ngadi-Mimi Pokhari-BC
96	Himalchuli E.	7893	Mansiri	Gandaki	28° 26' 08"	84° 38' 32"	Ktm-Arughat-Namphu-BC
97	Himalchuli N.	7371	Mansiri	Gandaki	28° 26' 59"	84° 36' 23"	Ktm-Arughat-Namphu-BC
98	Himjung	7140	Peri	Manang			Ktm-Besisahar-Ceme-Nar Phu-BC
99	Himlung Himal	7126	Peri	Gandaki	28° 50' 34"	83° 25' 19"	Ktm-Besisahar-Dharapani-Koto-Narphu-BC
100	Hiunchuli *	6441	Annapurna	Gandaki	28° 30' 39"	83° 51' 03"	Ktm-Pokhara-Chomrong-Bamboo Deurali-BC
101	Hongde	6556	Damodar	Mustang	28° 51' 11"	84° 24' 36"	Ktm-Pokhara-Jomsom-French Pass-BC
102	Hongde	6556	Mukut	Mustang	28° 50' 34"	83° 29' 57"	Ktm-Pokhara-Marpha-Thapa Pass-BC
103	Hongu (Sura Peak) *	6764	Mahalangur/Makalu	Chamlang/Makalu	27° 49' 31"	86° 58' 46"	Ktm-Lukla-Merala-Hongu-BC
104	Hunchi	7036	Mahalangur	Sagarmatha	28° 02' 05"	86° 45' 30"	Ktm-Lukla-Namche-Gokyo-BC
105	Hunku	6119	Mahalangur	Solukhumbu			Ktm-Tumlingtar-Numsedewa-BC
106	Imja Tse (Island Peak)	6183	Khumbu	Sagarmatha	27° 55' 15"	86° 56' 14"	Ktm-Lukla-Namche-Dinboche-Chukung-BC
107	Jagdula Peak	5764	Jagdula	Karnali	29° 19' 30"	82° 35' 30"	Ktm-Dunai-Kai Gaon-Toijem-BC
108	Janak	7090	Kanchenjunga	Taplejung	27° 52' 23"	88° 09' 09"	Ktm-Taplejung-Khambachen-Lonak-BC
109	Jethi Bahurani +	6850	Gurans	Mahakali	29° 52' 56"	81° 02' 37"	Ktm-Baitadi-Chamli Khola-Ghusa-BC
110	Jobo Rinjang	6666	Mahalangur	Solukhumbu	28° 01' 20"	86° 48' 03"	Ktm-Lukla-Namche-Thame-Lunak-Nampa-BC
111	Jomsom Himal	6581	Damodar	Mustang	28° 52' 19"	84° 09' 30"	Ktm-Pokhara-Jomsom-Lomangthang-BC or Via Manang
112	Jongsang Peak #	7483	Janak	Mechi	27° 52' 52"	88° 08' 08"	Ktm-Taplejung-Khambachen-Pangpame-BC
113	Kabru	7318	Kanchanjunga	Singalila	27° 36' 29"	88° 06' 45"	Ktm-Taplejung-Yamphudin-Ramche-BC
114	Kagmara	5960	Kanjiroba	Karnali	29° 08' 20"	82° 45' 40"	Ktm-Jufal-Para-Chhia Khola-BC
115	Kalo Parbat	5419	Mukut Himal	Dhaulagiri			Ktm-Pokhara-Jomsom-Muktinath-BC
116	Kambong Peak	6570	Dhaulagiri	Dhaulagiri	28° 39' 34"	83° 18' 24"	
117	Kanchenjunga (Main)	8586	Kanchenjunga	Mechi	27° 42' 09"	88° 09' 25"	Ktm-Taplejung-Mamankhe-Yamphudin-Cheram-BC
118	Kanchenjunga (Sough)	8476	Kanchenjunga	Mechi	27° 41' 31"	88° 09' 25"	Ktm-Taplejung-Mamankhe-Yamphudin-Cheram-BC
119	Kanchenjunga	8476	Kanchenjunga	Mechi	27° 42' 35"	88° 09' 20"	Ktm-Taplejung-Mamankhe-Yamphudin-Cheram-BC
120	Kande Hiunchuli	6627	Patrasi	Karnali	29° 24' 40"	82° 33' 37"	Ktm-Jumla-Talpe-Chaudabise Khola BC
121	Kang Guru	6981	Peri	Gandaki	28° 39' 27"	84° 19' 20"	Ktm-Besisahar-Dharapani-Koto-Meta-BC
122	Kang Kuru	6320	Damodar	Mustang	28° 54' 00"	84° 11' 18"	Ktm-Pokhara-Jomsom-Lomangthang-BC
123	Kang Nagchugo	6735	Gaurishankar	Dolakha			Ktm-Charikot-Simi Gaon Beding-BC or Via Lama Bagar
124	Kangbachen	7903	Kanchenjunga	Mechi	27° 43' 00"	88° 06' 48"	Ktm-Taplejung-Ramche-BC
125	Kangfu Gaton Kanta Gaton	5916	Kanjirawa	Dolpa/Karnali			Ktm-Nepalgunj-Dunai-Honku-BC

S.N	Name	Height	Himal	Region	Latitude	Longitude	Caravan Route
126	Kangja Chuli *	5844	Langtang	Bagmati	28° 09' 00"	85° 35' 50"	Ktm-Dhunche-Syabrubeshi-Kyanjin-BC
127	Kangtega (Kantega)	6779	Khumbu	Sagarmatha	27° 47' 32"	86° 49' 07"	Ktm-Lukla-Namche-Bc
128	Kangtokla	6294	Kanjiroba	Karnali	28° 48' 01"	84° 20' 05"	Ktm-Nepalgunj-Dolpa-Sahastara-BC
129	Kanjerawa	6612	Kanjiroba	Karnali	28° 14' 00"	82° 52' 35"	Ktm-Dunai-Ringmo(Phoksundo)-BC
130	Kanjiroba (Mainpeak)	6883	Kanjiroba	Karnali	29° 22' 23"	82° 38' 35"	Ktm-Jumla-Kai Gaon-Hurikot-Jagdura Khola-BC
131	Kanti Himal	6859	Kanti	Mugu	29° 45' 57"	82° 45' 06"	Ktm-Nepalgunj-Mugu-BC
132	Kaptang	5965	Kanti Himal	Karnali	29° 55' 35"	82° 34' 32"	Ktm-Nepalgunj-Mugu-BC
133	Karyolung #	6511	Rolwaling	Sagarmatha	27° 43' 55"	86° 36' 55"	Ktm-Lukla-Lumding-BC
134	Khang Sar Kang +	7485	Annapurna	Gandaki	28° 36' 50"	83° 52' 29"	Ktm-Besisahar-Manang-Tilicho Lake-BC
135	Khangri Shar	6811	Mahalangur	Sagarmatha	28° 01' 07"	86° 48' 46"	Ktm-Lukla-Namche-Pangboche-BC
136	Khangri West	6773	Mahalangur	Sagarmatha			Ktm-Lukla-Din Kharkha-BC
137	Khatang	6582	Rolwaling	Janakpur	27° 45' 25"	86° 35' 50"	Ktm-Lukla-Lumding-BC
138	Khatung Kang	6484	Patrung Himal	Gandaki/Manang	28° 46' 39"	83° 55' 17"	Ktm-Pokhara-Jomsom-Muktinath-Thorang Pass-BC
139	Khayan	6186	Mansiri	Gandaki	28° 38' 01"	84° 42' 55"	Ktm-Besisahar-Dharapani-Dovan Khola-BC
140	Khiurikala	5806	Saipal	Bajhang			Ktm-Bajhang-Dulu-BC
141	Khongma Tse *	5849	Khumbu	Sagarmatha	27° 56' 37"	86° 50' 30"	Ktm-Lukla-Namche-Machermo-Gokyo-Dughala-BC
142	Khumjung	6699	Damodar	Mustang	28° 53' 22"	84° 07' 40"	Ktm-Da Kharkha-Jomsom-Lomangtang-BC
143	Kirat Chuli (Tent Peak) #	7365	Kangchenjunga	Mechi	27° 47' 10"	88° 11' 55"	Ktm-Ghunsa-Ramtang-Lonak-Pangpame Glacier-BC
144	Kojichwa Chuli	6439	Kanti Himal	Karnali	29° 51' 50"	82° 38' 47"	Ktm-Nepalgunj-Mugu-BC
145	Kokthang	6148	Kanchanjunga	Singalila	27° 33' 49"	88° 04' 54"	Ktm-Taplejung-Yamphudin-BC
146	Korko	6053	Saipal	Bajhang			Ktm-Nepalgunj-Bhajang-Bajura-BC
147	Kumbatse	6639	Mahalangur	Solukhumbu	27° 01' 13"	86° 52' 23"	Ktm-Lukla-Namche-Pumori BC
148	Kumbhakarna (Jannu)	7710	Kanchenjunga	Mechi	27° 40' 58"	88° 02' 45"	Ktm-Taplejung-Tsheram-BC
149	Kusum Kanguru *	6367	Khumbu	Sagarmatha	27° 43' 50"	86° 47' 28"	Ktm-Lukla-Namche-Thame-Khumjung-BC
150	Kwangde *	6011	Rolwaling	Sagarmatha	27° 48' 01"	86° 38' 02"	Ktm-Lukla-Merala-Hunde-BC
151	Kyabura	6332	Kanchenjunga	Taplejung	27° 54' 10"	88° 02' 20"	Ktm-Taplejung-Ghunsa-BC
152	Kyashar	6770	Mahalangur-Makalu	Shankhuwasava	27° 45' 18"	86° 49' 30"	Ktm-Lukla-Mosam Kharkha-Dig Kharkha-Himkushar-Glacier-BC
153	Kyazo Ri *	6186	Mahalangur	Solukhumbu	27° 54' 33"	86° 40' 25"	Ktm-Lukla-Namche-Gokyo-BC
154	Kyungya Ri 1	6599	Langtang	Bagmati	28° 17' 48"	85° 40' 21"	Ktm-Dhunche-Kyanjing-Langsisha Kharka-BC
155	Kyungya Ri 2	6506	Langtang	Bagmati	28° 18' 12"	85° 40' 02"	Ktm-Dhunche-Kyanjing-Langsisha Kharka-BC
156	Lachama Chuli	6721	Changla Himal	Karnali	30° 08' 08"	82° 11' 58"	Ktm-Nepalgunj-Humla-BC

S.N	Name	Height	Himal	Region	Latitude	Longitude	Caravan Route
157	Lahung Kang	6786	Kanchanjunga	Janak	27° 51' 22"	88° 10' 48"	Ktm-Taplejung-Ghunsa-Lonak-BC
158	Lamjung Himal	6983	Annapurna	Gandaki	28° 29' 22"	84° 11' 30"	Ktm-Sisuwa-Chitepani-Sikless-ABC-BC
159	Lang Chung Kang	6475	Kanchenjunga	Taplejung			Ktm-Taplejung-Mamankhe-Yamphudin-Ramche-Ghunsa-BC
160	Langmoche Ri	6617	Mahalangur	Solukhumbu	28° 05' 26"	86° 36' 28"	Ktm-Lukla-Thame-Tashi Lpcha-Bc
161	Langsisa Ri *	6427	Jugal	Bagmati	28° 13' 01"	85° 42' 49"	Ktm-Dhunchu-Kyanging-BC
162	Langtang Lirung	7234	Langtang	Bagmati	28° 15' 22"	85° 31' 10"	Ktm-Syabrubeshi-Lama Hotel-BC
163	Langtang Ri #	7205	Langtang	Bagmati	28° 22' 55"	85° 41' 01"	Ktm-Syabrubeshi-Langtang-Langsisa Kharkha-BC
164	Lanpo Peak	6965	Kanchanjunga	Janak	27° 51' 12"	88° 11' 51"	Ktm-Taplejung-Ghunsa-Pemetemba-BC
165	Larkya Peak	6010	Manaslu	Gorkha	28° 13' 01"	85° 43' 01"	Ktm-Gorkha-Arughat-Samagaon-BC
166	Lemgo Peak *	6954	Kanchenjunga	Mechi	27° 51' 13"	88° 11' 56"	Ktm-Dhankutta-Basantapur-Ghunsa-Pangpema-BC
167	Leonpo Gang #	6979	Jugal	Bagmati	28° 11' 45"	85° 48' 00"	Ktm-Chautara-Lensisha Glacier-BC
168	Lhayul Peak	6397	Api Himal	Humla	29° 58' 36"	80° 52' 06"	Ktm-Nepalgunj-Humla-BC
169	Lhotse	8516	Khumbu	Sagarmatha	27° 57' 45"	86° 56' 03"	Ktm-Lukla-Namche-Pangboche-BC
170	Lhotse Middle	8413	Mahalangur	Sagarmatha			Ktm-Lukla-Namche-Pheriche-BC
171	Lhotse Shar	8400	Khumbu	Sagarmatha	27° 57' 30"	86° 56' 35"	Ktm-Lukla-Namche-Pheriche-BC
172	Linku Chuli1 (Pig Pherago Shar)	6719	Mahalangur	Rolwaling	27° 48' 40"	86° 32' 43"	Ktm-Charikot-Beding-BC
173	Linku Chuli2 (Pig Pherago Nup)	6659	Mahalangur	Rolwaling	27° 48' 18"	86° 31' 35"	Ktm-Charikot-Beding-BC
174	Lintren	6713	Mahalangur	Solukhumbu	28° 01' 39"	86° 51' 71"	Ktm-Lukla-Mera La-West Col-Sherpani Col-Makalu BC
175	Lobuje *	6119	Khumbu	Sagarmatha	27° 58' 08"	86° 47' 05"	Ktm-Lukla-Namche-Thame-Gokyo-Gonghla-BC
176	Lobuje West *	6145	Khumbu	Sagarmatha	27° 53' 23"	86° 46' 45"	Ktm-Lukla-Namche-BC
177	Loshar I	6930	Kanchenjunga	Taplejung			Ktm-Taplejung-Ghunsa-Lonak-Tshima Glacier-BC
178	Loshar II	6860	Kanchenjunga	Taplejung			Ktm-Taplejung-Ghunsa-Lonak-Tshima Glacier-BC
179	Lumba Sumba	5670	Kanchenjunga	Taplejung			Ktm-Taplejung-Tshima Glacier-BC
180	Lumba Sumba Peak	5672	Lumbasumba	Taplejung			Ktm-Taplejung-Tshima Glacier-BC
181	Lung Sampa	6100	Mahalangur	Sagarmatha	28° 03' 33"	86° 42' 16"	Ktm-Lukla-Namche-Gokyo-BC
182	Luza Peak	5726	Mahalangur	Taplejung			Ktm-Lukla-Namche-Dole-Luza-BC
183	Machermo *	6273	Mahalangur	Solukhumbu	28° 04' 35"	86° 43' 01"	Ktm-Lukla-Namche-Gokyo-BC
184	Madri Himal *	5587	Annapurna	Gandaki	28° 56' 15"	86° 50' 1"	Ktm-Pokhara-Hyangja-Dhiprang-Kharka-BC
185	Makalu I	8463	Mahalangur	Koshi	27° 53' 23"	87° 05' 20'	Ktm-Tumlingtar-Chichila-Num-Yak Kharkha-BC
186	Makalu II (Kangchugtse)	7678	Mahalangur	Koshi	27° 54' 57"	87° 04' 44"	Ktm-Tumlingtar-Chichila-Num-Yangle Kharkha-BC

S.N	Name	Height	Himal	Region	Latitude	Longitude	Caravan Route
187	Manapathi	6380	Dhaulagiri	Dhaulagiri	28° 38' 44"	83° 27' 30"	Ktm-Beni-Tatopani-Kalopani-BC
188	Manaslu	8163	Mansiri	Gandaki	28° 32' 58"	84° 33' 43"	Ktm-Arughat-Jagat-Sama gaon-BC
189	Manaslu North	7157	Mansiri	Gandaki	28° 36' 14"	84° 32' 40"	Ktm-Arughat-Jagat-Sama gaon-BC
190	Mariyang	6528	Kanjiroba	Karnali	29° 41' 35"	82° 53' 25"	Ktm-Nepalgunj-Dolpa-BC
191	MDM Peak	6270	Kanchenjunga	Taplejung			Ktm-Taplejung-Ghunsa-Lonak-Tshima Glacier-BC
192	Mera Peak *	6654	Khumbu	Sagarmatha	27° 46' 27"	86° 54' 40"	Ktm-Jiri-Sete-Kharikhola-Kothe-Khare-BC
193	Mera South	6064	Mahalangur	Sagarmatha			Ktm-Lukla-Dig Kharka-Khare-Zentrala-BC
194	Merra	6335	Kanchenjunga	Taplejung	27° 44' 27"	88° 01'	Ktm-Taplejung-Ghunsa-Lonak-Tshima Glacier-BC
195	Mojka Peak	6032	Kanchenjunga	Taplejung	27° 46' 15"	88° 03' 04"	Ktm-Taplejung-Ghunsa-Lonak-Tshima Glacier-BC
196	Nagpai Gosum I	7312	Mahalangur	Solukhumbu			Ktm-Lukla-Namche-BC
197	Nagpai Gosum II	7296	Mahalangur	Solukhumbu			Ktm-Lukla-Namche-Thame-Lunak-BC
198	Nagpai Gosum III	7110	Mahalangur	Solukhumbu			Ktm-Lukla-Namche-Thame-BC
199	Nala Kankar #	6062	Nalakankar	Karnali	30° 21' 27"	81° 23' 58"	Ktm-Jumla-Simikot-BC
200	Nampa	6755	Gurans	Mahakali	30° 00' 30"	81° 00' 00"	Ktm-Batadi-Chamalia Khola-Ghusa-BC
201	Nampa II	6700	Gurans	Darchula/Bajhang	30° 02' 33"	81° 06' 27"	Ktm-Nepalgunj-Bhajang-Darchula-BC
202	Nampa III	6618	Gurans	Darchula/Bajhang	29° 58' 58"	81° 01' 03"	Ktm-Batadi-Chamalia Khola-Ghusa-BC
203	Nampa, South	6580	Byas-Rikhi	Darchula/Bajhang	29° 58'	81° 01'	Ktm-Baitadi-Chamalia Khola-Ghusa-BC
204	Nangamari 1	6547	Kanchanjunga	Janak	27° 54' 38"	87° 52' 05"	Ktm-Taplejung-Ghunsa-BC
205	Nangamari 2	6205	Kanchanjunga	Janak	27° 53' 29"	87° 52' 00"	Ktm-Taplejung-Ghunsa-BC
206	Nar Phu	5748	Peri	Gorkha			Ktm-Gorkha-Arughat-Sama Gaon-BC
207	Naulekh	6240	Mahalangur	Solukhumbu	28° 01' 30"	86° 51' 55"	Ktm-Lukla-Dig Kharka-Khari-Zentrala-BC
208	Nemjung	7139	Manang	Manang/Gandaki	28° 44' 14"	84° 25' 12"	Ktm-Besisahar-Koto-Meta-Kyang-BC
209	Nepal Peak #	6910	Kanchenjunga	Mechi	27° 46' 37"	88° 10' 30"	Ktm-Taplejung-Ghunsa-Lonak-BC
210	Ngadi Chuli (Peak 29 Dakura)	7871	Mansiri	Gandaki	28° 30' 13"	84° 34' 09"	Ktm-Arughat-Jagat-Namru-BC
211	Ngojumbakang	7743	Khumbu	Sagarmatha	28° 06' 22"	86° 42' 22"	Ktm-Lukla-Gokyo-Nagchumba Chowk-BC
212	Nheserku	5927	Mahalangur	Sagarmatha			Ktm-Lukla-Thame-Arya-BC
213	Nilgiri Central	6940	Nilgiri	Dhaulagiri	28° 06' 22"	86° 42' 22"	Ktm-Pokhara-Tatopani-Lete-BC
214	Nilgiri North	7061	Nilgiri	Dhaulagiri	28° 41' 21"	83° 44' 48"	Ktm-Pokhara-Tatopani-Lete-BC
215	Nilgiri South	6839	Nilgiri	Dhaulagiri	28° 39' 15"	83° 43' 58"	Ktm-Pokhara-Beni-Tatopani-Lete-BC
216	Nirekha Peak *	6159	Mahalangur	Solukhumbu	27° 46' 27"	86° 54' 40"	Ktm-Lukla-Namche-Lobuche-BC or Via Gokyo
217	Norbu Kang	6005	Kanjirowa	Dolpa/Karnali	29° 07' 02"	83° 05' 34"	Ktm-Nepalgunj-Dunai-Hanke-BC
218	Numbur	6957	Rolwaling	Sagarmatha	27° 45' 15"	83° 43' 58"	Ktm-Phaplu-Junbesi-Napung-BC
219	Numri	6677	Mahalangur	Sagarmatha	28° 01' 20"	86° 48' 03"	Ktm-Lukla-Namche-Tengboche-Dinboche-BC

S.N	Name	Height	Himal	Region	Latitude	Longitude	Caravan Route
220	Nuptse	7855	Khumbu	Sagarmatha	27° 58' 02"	85° 53' 14"	Ktm-Lukla-Namche-Lobuche-BC
221	Ohmi Kanga #	6829	Janak	Mechi	27° 53' 52"	87° 57' 51"	Ktm-Taplejung-Yamphudin-BC
222	Ombigaichen *	6340	Mahalangur	Solukhumbu	27° 58' 11"	86° 51' 30"	Ktm-Lukla-Namche-Ombigaichen-BC
223	P2	6251	Manaslu Himal	Gandaki	28° 31' 00"	84° 26' 13"	Ktm-Arughat-Soti Khola-Namrung-BC
224	Pabuk Kang (Kangata)	6244	Kanchanjunga	Janak	27° 56' 59"	87° 50' 38"	Ktm-Taplejung-Sekthum-Yangma-BC
225	Paldor Peak *	5896	Ganesh	Bagmati	28° 16' 43"	85° 11' 02"	Ktm-Dhadhing-Ankhu Khola-Sertung-Kharka-Somdang-BC
226	Panalotapa	6687	Mahalangur	Rolwaling	27° 48' 15"	86° 34' 09"	Ktm-Charikot-Simi gaon-BC
227	Panbari	6887	Peri	Manang	28° 43' 08"	84° 28' 57"	Ktm-Dumre-Koto-Nar-Phu-BC
228	Panbuk Ri	6716	Mahalangur	Solukhumbu			Ktm-Charikot-Dolakha-BC
229	Pandra	6850	Kanchanjunga	Taplejung	27° 50' 20"	88° 12' 17"	Ktm-Taplejung-Ghunsa Lunak-Tshima Glacier-BC
230	Panpoche 1 (Pang Phunch)	6620	Mansiri	Gandaki	28° 37' 43"	84° 41' 00"	Ktm-Arughat-Sama Gaon-BC
231	Panpoche 2 (Pang Phunch)	6504	Mansiri	Gandaki	28° 36' 51"	84° 41' 13"	Ktm-Arughat-Sama Gaon-BC
232	Parchamo *	6187	Rolwaling	Janakpur	27° 49' 40"	86° 32' 4"	Ktm-Dolakha-Beding-Kabung-Tashi Lapcha-BC
233	Pasang Lhamu	7351	Mahalangur	Sagarmatha	28° 04' 24"	86° 36' 51"	Ktm-Lukla-Namche-Tengboche-BC
234	Pashuwo	6177	Langtang	Bagmati	28° 31' 54"	85° 09' 54"	Ktm-Syabrubesi-Langtang Valley-BC
235	Pathivara Chuli	7125	Kanchenjunga	Mechi	20° 49' 12"	88° 10' 35"	Ktm-Taplejung-Ghunsa Lonak-BC
236	Patrasi	6450	Patrasi	Karnali	29° 25' 22"	82° 35' 15"	Ktm-Nepalgunj-Jumla-Trikhu-Talphi-Dhouli Daha-BC
237	Peak 38	7590	Mahalangur	Sagarmatha	27° 57' 21"	86° 57' 56"	Ktm-Lukla-Namche-Chhukung-BC
238	Peak 4	6736	Mahalangur/Makalu	Chamlang/Makalu	27° 49' 37"	87° 03' 03"	Ktm-Lukla-Merala-Hunku Glacier-BC
239	Peak 41	6649	Mahalangur	Solukhumbu			Ktm-Lukla-Thalang-BC
240	Peak 43	6779	Mahalangur	Solukhumbu			Ktm-Lukla-Thang Na-Amphu Laptse-BC
241	Pethangtse	6710	Mahalangur	Solukhumbu			Ktm-Lukla-BC or Makalu-BC
242	Phari Lapcha *	6017	Mahalangur	Solukhumbu	27° 55' 45"	86° 41' 00"	Ktm-Lukla-Namche-Thame-BC
243	Phole	6645	Kanchenjunga	Taplejung	27° 41' 13"	88° 00' 37"	Ktm-Taplejung-Ghunsa Pandra Glacier-BC
244	Phu Kang	6694	Peri Himal	Manang	28° 47' 35"	84° 26' 51"	Ktm-Besisahar-Dhara Pani-Phu-BC
245	Phungi	6538	Mansiri	Gandaki	28° 33' 16"	84° 29' 09"	Ktm-Besisahar-Dharapani-Thonje-BC
246	Phurbi Chyachu	6631	Jugal	Bagmati	28° 07' 50"	85° 52' 10"	Ktm-Syabrubesi-Langtang Valley-Kharka-BC
247	Pisang *	6091	Damodar	Gandaki	26° 38' 57"	84° 11' 25"	Ktm-Besisahar-Chamje-Chame-BC
248	Pokhalde *	5806	Khumbu	Sagarmatha	27° 56' 15"	86° 50' 10"	Ktm-Lukla-Namche-Gokyo-Chola Pass-BC
249	Pokharkhan	6348	Damodar	Mustang	28° 42' 22"	84° 29' 35"	Ktm-Dumre-Koto-Nar-Phu-BC
250	Pokharkan	6346	Damodar	Manang/Mustang	28° 54' 00"	84° 11' 18"	Ktm-Besisahar-Chame-BC
251	Putkhang	6120	Damodar	Mustang	28° 48' 54"	83° 59' 33"	Ktm-Besisahar-Chame-Leder-BC
252	Pumori	7161	Khumbu	Sagarmatha	28° 00' 53"	86° 49' 41"	Ktm-Lukla-Namche-Tengboche-BC
253	Punchen Himal	6049	Mansiri	Gandaki	28° 39' 40"	85° 08' 48"	Ktm-Besisahar-

S.N	Name	Height	Himal	Region	Latitude	Longitude	Caravan Route
							Dharapani-Dovan Khola-BC
254	Putha Hiunchuli	7246	Dhaulagiri	Dhaulagiri	28° 44' 56"	83° 08' 55"	Ktm-Juphal-Dunai- tarakot-BC
255	Putrung	6466	Damodar	Mustang	28° 08' 04"	84° 01' 11"	Ktm-Pokhara-Jomsom- Jarkot-BC
256	Raksha Urai	6593	Urai Lekh	Bajhang	29° 57'	81° 07'	Ktm-Nepalgunj- Bajhang-Talkot-Dhulae- Gorongphu-BC
257	Ramchaur	4500	Kanchenjunga	Mechi	27° 35' 45"	88° 01' 42"	Ktm-Basantapur-Helok- Ghunsa-BC
258	Ramdrong	4499	Lamjung	Gandaki	28° 24' 59"	84° 40' 59"	Ktm-Gorkha-Arughat- Jagat-Nyake-BC
259	Ramdung *	5925	Rolwaling	Janakpur	27° 49' 03"	86° 26' 00"	Ktm-Dolakha-Jagat- Simi Gaon-Beding-Na- BC
260	Ramtang	6601	Kanchenjunga	Mechi	27° 45' 03"	88° 05' 45"	Ktm-Tablejung-Ghunsa- Ramtang-Lonak- Pangpeme-BC
261	Rantang Chang	6750	Kanchenjunga	Tablejung	27° 53' 45"	88° 04' 47"	Ktm-Tablejung-Dovan- Mitung-Ghunsa-BC
262	Ratna Chuli	7128	Peri	Manang	28° 51' 53"	84° 22' 02"	Ktm-Besisahar- Dharapani-Koto- Dharmashala-BC
263	Rokapi	5467	Saipal	Bhajang			Ktm-Nepalgunj- Bhajang-Bajura-BC
264	Roma	5407	Saipal	Bhajang			Ktm-Nepalgunj- Bhajang-Bajura-BC
265	Rothong	6682	Kanchanjunga	Singalila	27° 35' 36"	88° 05' 24"	Ktm-Tablejung- Yamphudin-Ramche- BC
266	Sagarmatha	8848	Khumbu	Sagarmatha	27° 59' 17"	86° 55' 31"	Ktm-Lukla-Namche- Pangboche-BC
267	Saipal	7031	Gurans/Saipal	Mahakali	29° 53' 14"	81° 29' 43"	Ktm-Nepalgunj- Bajhang-Dulu-BC
268	Saipal, East	6882	Saipal	Bajhang	29° 53'	81° 31'	Ktm-Nepalgunj- Bajhang-Dulu-BC
269	Salbachum	6707	Langtang	Bagmati	28° 16' 15"	85° 38' 07"	Ktm-Syabru-Lama Hotel-BC
270	Saldim (Peak 5)	6374	Mahalangur/Ma kalu	Chamlang/ Makalu	27° 49' 17"	87° 10' 23"	Ktm-Lukla-Merala-West Col-BC
271	Samdo Peak	6335	Mansiri	Gandaki	28° 38' 10"	84° 41' 49"	Ktm-Arughat-Sama Gaon-BC
272	Saribung	6346	Damodar	Mustang	28° 53' 05"	84° 10' 22"	Ktm-Pokhara-Jomsom- Lomangthang-BC
273	Sat Peak	6220	Kanchenjunga	Tablejung			Ktm-Tablejung-Ghunsa- Lonak-Tshima Glacier- BC
274	Shantishikhar	7591	Mahalangur	Sagarmatha/ Khumbu	27° 57' 21"	86° 57' 56"	Ktm-Lukla-Imja Valley- Chhukung-BC
275	Sharphu I	7070	Kanchenjunga	Tablejung			Ktm-Tablejung-Dovan- Nilung-Sojang-Ghunsa- BC
276	Sharphu II	6154	Kanchenjunga	Tablejung	27° 51' 45"	88° 04' 40"	Ktm-Tablejung-Dovan- Nilung-Sojang-Ghunsa- BC
277	Sharphu III	6885	Kanchenjunga	Tablejung	28° 49' 25"	88° 05' 15"	Ktm-Tablejung-Dovan- Nilung-Sojang-Ghunsa- BC
278	Sharphu IV	6433	Kanchenjunga	Tablejung	27° 52' 44"	87° 59' 13"	Ktm-Tablejung-Dovan- Nilung-Sojang-Ghunsa- BC
279	Sharphu V	6328	Kanchenjunga	Tablejung	27° 54' 10"	88° 02' 20"	Ktm-Tablejung-Dovan- Nilung-Sojang-Ghunsa- BC
280	Sharphu VI	6076	Kanchenjunga	Tablejung	27° 52' 02"	87° 59' 58"	Ktm-Tablejung-Dovan- Nilung-Sojang-Ghunsa- BC
281	Shartse	7459	Khumbu	Sagarmatha	27° 57' 56"	86° 59' 00"	Ktm-Lukla-Gokyo- Chhukung-BC
282	Sherson (Peak 3)	6422	Mahalangur/ma kalu	Chamlang/ Makalu	27° 50' 13"	87° 08' 35"	Ktm-Tumlingtar-Num- Yangri Kharka-BC

S.N	Name	Height	Himal	Region	Latitude	Longitude	Caravan Route
283	Shey Shikhar	6139	Kanjiroba	Karnali	29° 17' 13"	82° 47' 47"	Ktm-Dunai-Phoksund Lake-Shey Gompa-BC
284	Singu Chuli *	6501	Annapurna	Gandaki	28° 35' 15"	83° 53' 06"	Ktm-Pokhara-Tilkedhunga-Ghorepani-Machhapuchre-BC
285	Sisne	5849	Sisne	Karnali	29° 47' 00"	80° 20' 30"	Ktm-Jumla-Lamri-Mahari Gaon-BC
286	Sita Chuchura	6611	Dhaulagiri	Dhaulagiri	28° 47' 00"	83° 29' 07"	Ktm-Jomsom-Marpha-Thapa Pass-BC
287	Sobitongie	6670	Kanchenjunga	Taplejung	27° 41' 11"	88° 01' 42"	Ktm-Taplejung-Ghunsa-Pandra Glacier-BC
288	Surma-Sarovar, North	6523	Surma Saravar Lekh	Bajhang	29° 51'	81° 05'	Ktm-Nepalgunj-Bajhang-Dulu-BC
289	Swaksa Kang	6405	Kanjiroba	Karnali	29° 41' 15"	82° 51' 36"	Ktm-Jumla-Talpi-Chadatse Khola-BC
290	Swelokhan	6180	Mansiri	Gandaki	28° 43' 41"	84° 38' 45"	Ktm-Besisahar-Dhara Pani-Dovan Khola-BC
291	Suyaokang	5960	Kanchenjunga	Taplejung			Ktm-Taplejung-Dovan-Sekher Thum-BC
292	Takargo	6771	Mahalangur	Rolwaling	27° 52' 29"	86° 30' 43"	Ktm-Charikot-Simi Gaon-Beding-BC
293	Takphu Himal	6395	Nalakankar	Karnali	30° 17' 02"	81° 25' 04"	Ktm-Nepalgunj-Simikot-Kerimi-BC
294	Talung	7349	Kanchenjunga	Taplejung	27° 39' 15"	88° 08' 01"	Ktm-Ilam-Taplejung-Yamphudin-BC
295	Taple Sikhar (Cross Peak)	6341	Kanchenjunga	Taplejung	27° 45' 03"	88° 09' 00"	Ktm-Taplejung-Tapethok-Ghunsa-Kambachen-BC
296	Tarek Kang	7193	Annapurna	Gandaki	28° 23' 25"	83° 53' 28"	Ktm-Besisahar-Manang-Khangser Khola-BC
297	Tashi Kang	6386	Mukut Himal	Dhaulagiri/Mustang	28° 51' 06"	83° 37' 55"	Ktm-Pokhara-Jomsom-Thapa Pass-BC
298	Tawoche	6501	Khumbu	Sagarmatha	27° 53' 48"	86° 46' 48"	Ktm-Lukla-Namche-Pangboche-BC
299	Tengi Ragi Tau	6948	Mahalangur	Solukhumbu	28° 02' 12"	96° 46' 17"	Ktm-Lukla-Namche-Thame-BC
300	Tengkangpoche	6500	Mahalangur	Sagarmatha			Ktm-Lukla-Namche-Thame-BC
301	Tengkoma	6215	Kanchenjunga	Mechi	27° 48' 35"	88° 04' 84"	Ktm-Taplejung-Ghunsa-Pangpema-BC
302	Thamserku	6623	Khumbu	Sagarmatha	27° 47' 25"	86° 47' 15"	Ktm-Lukla-Manju-BC
303	Thapa Peak	6012	Dhaulagiri	Dhaulagiri			Ktm-Pokhara-Jomsom-Tukche-Thapa Pass-BC
304	Tharpu Chuli (Tent Peak) *	5663	Annapurna	Gandaki	28° 33' 30"	83° 53' 40"	Ktm-Pokhara-Dhampus-Ghandrung-Kuldi-BC
305	Thorang Peak	5751	Annapurna	Gandaki			Ktm-Pokhara-Jomsom-Muktinath-BC
306	Thulagi Peak	7059	Mansiri	Gandaki	28° 31' 40"	84° 31' 22"	Ktm-Besisahar-Dhara Pani-Dovan Khola-BC
307	Tilicho Peak	7134	Annapurna	Gandaki	28° 49' 58"	83° 48' 50"	Ktm-Pokhara-Manang-Thorang Phedi-BC
308	Tilje	5697	Peri	Manang			Ktm-Dumre-Koto-Nar-Phu-BC
309	Tilkang	6369	Nalakankar	Karnali	30° 16' 12"	81° 24' 53"	Ktm-Nepalgunj-Simikot-Kerimi-Muchu-BC
310	Tobsar Peak	6100	Siringi Himal	Gorkha	28° 35' 41"	85° 00' 19"	Ktm-Gorkha-Arughat-Sama Gaon-BC
311	Tripura Hiunchuli (Hanging Glacier Peak)	6563	Kanjiroba	Karnali	29° 19' 36"	82° 44' 13"	Ktm-Nepalgunj-Jumla-Trikhu-Talphi-BC
312	Tsartse	6398	Mukut Himal	Dhaulagiri/Mustang	28° 51' 37"	83° 38' 59"	Ktm-Pokhara-Jomsom-Thapa Pass-BC
313	Tso Karop Kang	6556	Kanjibora	Humla	29° 22' 07"	82° 46' 54"	Ktm-Nepalgunj-Humla-BC
314	Tso Karpo	6518	Kanjiroba	Dolpa	29° 22'	82° 42'	Ktm-Nepalgunj-Dolpa-BC

S.N	Name	Height	Himal	Region	Latitude	Longitude	Caravan Route
315	Tukuche Peak	6920	Dhaulagiri	Dhaulagiri	28° 44' 45"	83° 33' 43"	Ktm-Beni-Kalopani-Marpha-Yak Kahrkha-BC
316	Tutse (Peak 6)	6758	Mahalangur/Makalu	Chamlang/Makalu	27° 46' 19"	87° 06' 05"	Ktm-Tumlingtar-Tasigaon-Khonarma-BC
317	Urknmang	6151	Jugal	Bagmati	28° 10' 07"	85° 42' 58"	Ktm-Chautara-Panch Pokhari-Dudh Pokhari-BC
318	Varaha Shikhar (Fang)	7647	Annapurna	Dhaulagiri	28° 34' 41"	83° 48' 12"	Ktm-Pokhara-Beni-Lete-BC
319	White Wave	5809	Kanchenjunga	Taplejung			Ktm-Taplejung-Yamphudin-Ramche-Ghunsa-BC
320	Yakawa Kang	6482	Damodar	Mustang	28° 48' 30"	83° 56' 41"	Ktm-Pokhara-Jomsom-Muktinath-Thorang Pass-BC
321	Yala *	5732	Langtang	Bagmati	28° 14' 24"	85° 37' 32"	Ktm-Dhunge-Langtang-Kyanjin-BC
322	Yalung Kang	8505	Kachenjunga	Mechi	27° 45' 15"	88° 08' 25"	Ktm-Taplejung-Yamphudin--Tortong-Ramche-BC
323	Yanme Kang	6206	Kanchanjunga	Janak	27° 56' 46"	87° 51' 02"	Ktm-Taplejung-Ghunsa-BC
324	Yaupa	6432	Mahalangur/Makalu	Chamlang/Makalu	27° 50' 01"	87° 07' 44"	Ktm-Lukia-Merala-BC
325	Yokopahar (Nampa VIII)	6401	Gurans	Darchula/Bajhang	29° 50' 07"	81° 06' 38"	Ktm-Nepalgunj-Bajhang-Bajura-BC
326	Yubra Himal *	6035	Langtang Himal	Bugmati	28° 16' 27"	85° 34' 05"	Ktm-Dhunge-Legbeni-BC

Note:

- * Peaks managed by Nepal Mountaineering Association.
- # Peaks opened for Nepalese expedition or joint Nepalese and foreign expedition consisting at least three Nepalese members.
- + Peaks opened to foreign expeditions only to be climbed by Nepalese and foreign joint Expedition.

अनुसूची - २

पर्वतारोहण अनुमतिको लागि दिइने दरखास्त
(दफा ५को उपदफा (२) को खण्ड (क) सँग सम्बन्धित)

Application to be submitted for mountaineering expedition

To,
The Ministry of Culture, Tourism and Civil Aviation

I hereby submit an application for permit including following details with a desire to climb the .....Mountain, having height of ..... situated in the kingdom of Nepal, from 20..... to .....

1. Name of the mountaineering expedition team:
2. Name, number and passport number of the mountaineering expedition team:
3. Leader of the mountaineering expedition team:
4. Mother- tongue of the team members of the mountaineering expedition team:
5. Name of the country of the member of the mountaineering expedition team:
6. Sponsor of the mountaineering expedition:
7. Purpose of the mountaineering expedition:
8. Name and height of the mountain to be climbed:
9. Caravan route for the mountaineering expedition:
10. Route of mountaineering expedition:
11. Time and duration of the mountaineering expedition:
12. Tentative number of headman, mountain Guide, high altitude worker, base camp worker and local worker:
13. Number of worker and other people going beyond the base camp:
14. Estimated expenditure and financial source of such mountaineering expedition:
15. Approximate weight of the equipment to be used and their number:
16. Medium of contact in Kathmandu:
17. Name and address of the Trekking Agency making necessary arrangement for the mountaineering expedition:
18. Means of transport for the mountaineering expedition equipment,-
(a) Outside the Kingdom of Nepal:
(b) Within the Kingdom of Nepal:
19. Nature of means of communication to be used and their number:
- 18 Other Necessary details:

Applicant's

Signature:-

Name:-

Address:-

Mailing Address:-

Office:-(Phone no., Fax, E-mail)

Residence (Phone no., Fax E mail)

Date:-

Address for correspondence:

Date:

Document to be submitted with application Map of the area where the mountain is situated

अनुसुचि - ३

Schedule-3

दफा १५ को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)

Report to be filled by Liaison Officer

पर्वतारोहण दलको सम्पर्क अधिकृतले भर्ने विवरण

श्री पर्यटन उद्योग मशाहाखा

भृकुटीमण्डप, काठमाण्डौ ।

मलाई खटाइएको दलसंग सम्बन्धित निम्न अनुसारको प्रगति प्रतिवेदन पेश गरेको छु ।

- 1) Name of Peak/Expedition:
(हिमशिखरको नाम/दलको नाम)
- 2) Name of the Leader (दलको नेताको नाम) :
- 3) Expedition Period (आरोहण अवधि) :
- 4) Handling Trekking Agency:
(ट्रेकिङ एजेन्सीको नाम):
- 5) Date of Briefing (ब्रिफिङ भएको दिन) :
- 6) Departure from Kathmandu, Date and Means of Transportation, Submit the ticket (Air/Bus)
काठमाण्डौ बाट प्रस्थान, प्रस्थानको माध्यम, टिकट पेश गर्नुहोस :

S N	First Reached Place	Name of the bus or airlines company	Tickets	Remarks

- 7) Detail of Routes, Places of Night haltage (यात्रा विवरण) :

S.N.	Date	Palce of Night Haltage	No. of Days	Remarks

- 8) Date of Arrival at Base Camp (आधार शिविर पुगेको दिन):

.....

- 9) Other Liaison Officer met at Base Camp (आधार शिविरमा भेटेका अरु सम्पर्क अधिकृतहरूको नाम) :

10) Number of days, spent at Base Camp (आधार शिविरमा बिताएको दिन):.....

11) Up down from base camp (if applicable)

(आधार शिविरबाट तल ओर्लेको भए त्यसको कारण)

S.N.	Places	Days	Informed to Whom in Ministry

12) Returned to Base Camp (आधार शिविर पुनःफर्केको

मिति):.....

13) Absent Days in Base Camp & Reason (आधार शिविरमा अनुपस्थित भएको दिन र कारण):.....

--

14) Date of sending message to Ministry of Tourism & Civil Aviation (Write Serially)

(पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालयमा समाचार पठाएको मितिहरु क्रमवद्ध लेख्ने)

S.N.	Date	Means/Methods	Informed to Whom in Ministry

16) Service available (Hotel/Lodge/Porter etc) on the Route (मार्गमा उपलब्ध सेवाको स्तर):.....

.....

15) Any

Suggestions:.....

16) Climbing Result (आरोहण परिणाम)

S.N.	Summiteers Name	Date	Time	Remarks

17 Abandoned climbing Results (आरोहण परित्याग वा असफल भएको भए)

S.N.	Name	Reached Height	Date	Reasons of Abandoned of climbing

18) Methods of Reporting (आरोहण सम्बन्धी समाचार मन्त्रालयमा कसरी पठाएको) :

19) Departure from Base Camp (आधार शिविरबाट फर्केको) :

S. N.	Date	Palce of Night Haltage	No. of Days	Remarks

20) Arrival Date in Kathmandu: (काठमाण्डौ फर्केको मति).....

S. N.	First Reached Place	Name of the bus or airlines company	Tickets	Remarks

21) (दस्तखत): .....
(सम्पर्क अधिकृतको नाम):.....
(कार्यालय) :.....
फोन नं. :.....
(मिति) :.....

22) पेश गर्नुपर्ने कागजात हरु

सि.नं	विवरण	थान	कैफियत
१.	यात्रा गरेको टिकट		
२.	वाटामा पर्ने ठाँउहरूको फोटो		
३.	आधार शिविरको फोटो		
४.	दलसंग आधार शिविरमाखिचेको फोटो		
५.	दलको नेताको प्रतिवेदन (पाना संख्या)		
६.	अन्य		
७.	आरोहण अवधिभरको दैनिक विवरण		

अनुसूची - ४

Schedule-4

(दफा १५ को उपदफा (२) सँग सम्बन्धित)

Report to be filled by Team Leader

PROFILE OF MOUNTAINEERING TEAM

(Detailed Report of Expedition Activity)

1. Briefing Date:
2. Departure From Kathmandu:
3. Detail of Routes and places of Night Stay:

S.N.	Date	Place of Night Stay	No. of Days	Remarks
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				

4. Date of Arrival at Base Camp:
5. Height of the Base Camp:
6. Camp Pitched

Camps	Height	Date	Remarks
Base Camp			
Camp I			
Camp II			
Camp III			
Camp IV			

7. Result

A. Success

Name of The Summiters	Date	Starting Point	Time	Summit Time	Time Spend on Summit	Oxygen	Time Taken to Return

B. Unsuccessful:

S.N.	Name	Height	Date	Cause

- Any accident:
- Cause:
- Rescue:

8. Climbing Details:
- a. Vertical.....Meters
  - b. Rock.....Meters
  - c. Crevasse.....Meters
  - d. Icefall.....Meters
  - e. Ladder use.....
  - f. Oxygen Used.....
9. Duration:
- a. Kathmandu.....Days
  - b. Base Camp to Summit.....Days
  - c. Summit to Base Camp.....Days

d. Base Camp to Kathmandu.....Days

10. Total Expenditure in Expedition in USD.....

Expenditure:

S.N.	Equipment Allowances	Daily Wages	Tips
1	Liaison Officer		
2	Sirdar		
3	HAW		
4	B.C. Workers		
5	Local Porters		

11. Name of The Handling Agency:

12. Fee Paid to Agency:

13. Garbage Situation:

a. On the High Camp:

b. In and Around Base Camp:

14. Performance of liaison officer: I) Excellent II) Good III) Poor

15. Trekking Agency's Service Standard: I) Excellent II) Good III) Poor

16. Interesting Aspects of Expedition:.....

17. ProblemFaced:.....

18. Suggestions:.....

Date:

Signature of Team Leader

अनुसूची - ५
(दफा १८ सँग सम्बन्धित)
आरोहीको मृत्यु / हराएको प्रमाणित गर्ने फारम

Date: .....

To Whom It May Concern

As per the report of concern team leader/member Mr.....
(P.P.No.....), Liaison officer Mr....., Police
Office.....and handling trekking agency, M/s ....., this is to
certify that Mr. .... (P.P.No.....), team member of ..... has
died/is missing at the height of ..... meter of Mount ..... while
summiting/returning from summit on .....

Ministry of Culture, Tourism and civil Aviation regrets his death/missing.

अनुसूची - ६

सम्पर्क अधिकृतको काम, कर्तव्य र अधिकार,
निजले पाउने सुविधा पेश गर्नुपर्ने विवरण तथा पालना गर्नुपर्ने शर्तहरू

१. सम्पर्क अधिकृतको काम, कर्तव्य र अधिकार:

- (क) पर्वतारोही दललाई परेका समस्या सुल्झाउने प्रयास गर्ने,
- (ख) पर्वतारोही दलसंग जाने कामदारले बोक्ने भारीको तौल तोकिए भन्दा बढी भए नभएको सम्बन्धमा निरीक्षण तथा अनुगमन गर्ने,
- (ग) पर्वतारोहणको अभियान चालू रहेसम्म आधार शिविरमा बस्ने,
- (घ) पर्वतारोहणको प्रगति तथा पर्वतारोहणको क्रममा कुनै दुर्घटना भएमा त्यसको जानकारी छिटो साधनद्वारा मन्त्रालयमा पठाउने,
- (ङ) सरदार, पर्वतीय पथ प्रदर्शक तथा कामदारलाई अनुशासनमा राखी कुनै मनमुटाव वा झगडा हुन नदिन प्रयास गर्ने,
- (च) पर्वतारोही दलका कुनै सदस्य र स्थानीय जनता वा सरदार, पथ प्रदर्शक वा कामदार बीच कुनै अप्रिय घटना वा झगडा भएमा आफैले मिलाउने र मिलाउन नसक्ने भएमा नजिकको प्रहरी चौकी, जिल्ला प्रशासन कार्यालय वा स्थानीय निकायको मद्दत लिई आवश्यक कारवाही गर्ने गराउने,
- (छ) पर्वतारोहण दलले आफूसाथ लिई गएका सम्पूर्ण सरसामानहरू (खाद्य पदार्थहरू तथा औजार उपकरणहरू) को सूची तथा आरोहण समाप्त भएपछि लिई फर्किएको निष्काशित फोहोरमैला तथा अन्य सम्पूर्ण सामानहरूको सूची अनिवार्य रूपमा यस महाशाखामा पेश गर्नुपर्नेछ ।
- (ज) पर्वतारोहण दलले प्रयोग गरी निष्काशन गरेको फोहोरमैला तोकिए बमोजिम व्यवस्थापन गर्न लगाउने र सो बमोजिम नगरेमा सो को जानकारी पर्वतारोहण शाखालाई तत्काल गराउने ।
- (झ) पर्वतारोही दल वा सो दलको कुनै सदस्यले अनधिकृत रूपमा पर्वतारोहण गर्न खोजेमा त्यस्तो कार्य रोक्ने तथा त्यसको सूचना यथाशीघ्र मन्त्रालयमा पठाउने,
- (ञ) पर्वतारोही दलको कुनै सदस्य, सरदार, पथ प्रदर्शक वा कामदारको दुर्घटनामा परी मृत्यु वा अङ्गभङ्ग भएमा वा सो मध्ये कसैले कुनै गम्भीर अपराध गरेमा वा गर्ने सम्भावना भएमा वा पर्वतारोही दलले प्रयोग गरेको सञ्चार साधन वा अन्य सामानहरू हराएमा यथाशीघ्र त्यसको जानकारी सहितको प्रतिवेदन मन्त्रालयमा पठाउने,
- (ट) पर्वतारोही दलका सदस्य र सो दलसंग जाने व्यक्ति बीच दोभाषेको रूपमा काम गर्ने,

- (ठ) पर्वतारोहणको शिविर राख्ने स्थान सम्बन्धमा पर्वतारोही दलको नेतालाई सल्लाह दिने,
- (ड) पर्वतारोही दलमा संलग्न कामदार तथा अन्य व्यक्तिको लगत सो दलको नेताद्वारा प्रमाणित गराई मन्त्रालयमा पठाउने,
- (ढ) पर्वतारोही दलले फेला पारेका दुर्लभ तथा ऐतिहासिक महत्वका मालसामान बुझिलिई नेपाल सरकारले तोकेको ठाउँमा सुरक्षित बुझाउने,
- (ण) मन्त्रालयले दिएको निर्देशन बमोजिम काम गर्ने ।

२. सम्पर्क अधिकृतले पर्वतारोहण नियमावली, २०५९ अनुसार पाउने सुविधा:

- (क) दैनिक भत्ता पाँचसय रुपैयाँ,
- (ख) नयाँ र पर्वतारोही दलका सदस्यले प्रयोग गरेका वा समान गुणस्तरको कम उचाईमा प्रयोग हुने एक र आधार शिविरमा प्रयोग हुने एक गरी स्लिपिंग बैग थान दुई, ऊनी ट्राउजर वा निकर थान दुई, उनी मोजा चार जोर, पञ्जा एक जोर, हिउँमा लगाउने जुता एक जोर, ट्रेकिङ्ग जुता एक जोर, गेटर एक जोर, फेदर ज्याकेट एक, विण्ड ज्याकेट एक, विण्ड ट्राउजर एक, डाउन पेण्ट एक, स्वीटर एक, ऊनी कमीज दुई, ऊनी टोपी एक, हावा वा रवरको डसना एक, रुकस्याक एक, हिउँमा लगाउने चस्मा एक, छाता वा रेनकोट एक,
- (ग) पर्वतारोहण अवधिभर प्रयोग गर्ने पाल थान एक,
- (घ) खाना, औषधि र औषधि उपचारका सरसामान,
- (ङ) भरियाको सुविधा ।

३. पालना गर्नुपर्ने शर्तहरू :

- (क) सम्पर्क अधिकृतमा खटिई जाने प्रत्येक कर्मचारीले कतिमा पनि काठमाडौं छोडेपछिको दोश्रो स्थान वा हवाई अथवा स्थल यातायातको पहुँच भएको स्थान छाडी पैदल यात्रा शुरु गर्नुपूर्व एक पटक, विच बाटोमा पुगेपछि एक पटक, सम्भव भएसम्म बेसक्याम्पबाट र नभएमा बेसक्याम्प नजिकको स्थलबाट आफू बेसक्याम्पमा पुगेको जानकारी एक पटक र पर्वतारोहण सम्पन्न वा परित्याग भएको जानकारी एक पटक गरी जम्मा ४ पटक पर्वतारोहण शाखालाई अनिवार्य रूपमा गराउनु पर्नेछ ।
- (ख) सम्पर्क अधिकृत भई कार्य गर्न काज खटिएको अवधिदेखि दलले पर्वतारोहण अभियान समाप्त गरेको अवधिसम्म कुनै पनि समयमा पर्वतारोहण दलसंग नरहेको कुरा कुनै पनि माध्यमबाट पुष्टी भएमा

दलबाट पाएको सम्पूर्ण सुविधाहरु निजबाट दललाई फिर्ता गराईने छ । सम्बन्धित दलले उक्त फिर्ता गरिएको सुविधाहरु लिन नचाहेमा सरकारी कोषमा आम्दानी बाधने र निजको काज रद्द गरी प्रचलित नियमावली अनुसार विभागीय कारवाही गरिने छ, साथै त्यस्तो जिम्मेवारी पूरा नगर्ने कर्मचारीको अभिलेख राखी पर्वतारोहण दलका साथ पुनः सम्पर्क अधिकृतको रुपमा खटाईने छैन ।

- ग) सम्पर्क अधिकृत भई खटिएको अवधिभरमा काबु बाहिरको परिस्थिति परी आफू आरोहण दलसंग साथमा रहन नसक्ने अवस्था भएमा स्पष्ट कारण सहित सो को जानकारी तत्काल पर्वतारोहण शाखामा गराउनुपर्ने छ ।

४ आरोहण समाप्त भएपछि सम्पर्क अधिकृतले पेश गर्नु पर्ने विवरणहरु :

- क) सम्पर्क अधिकृतका रुपमा खटाई पठाएको स्थानमा जाँदा र फर्कदा प्रयोग गरेको हवाई टिकट ।
- ख) खुम्बु क्षेत्र बाहेक अन्य क्षेत्रमा गएकोमा तथा स्थलमार्गबाट गएको भए आधार शिविर नजिकको कुनै सरकारी निकाय वा गा.वि.स. वा जि.वि.स. को सिफारिश ।
- ख) आधार शिविरमा बसेको प्रमाणका रुपमा त्यहाँ बसेको स्पष्ट भल्किने गरी आरोहण दलका नेता तथा सदस्यहरूसंगै लिएको तस्विर ।
- ग) Team Leader बाट आफू आधार शिविरमा बसेको प्रमाणित गरी दिएको कागज ।
- घ) ट्रेकिङ एजेन्सीबाट आफू आधार शिविरमा बसेको प्रमाणित गरी दिएको कागज ।
- माथि उल्लेख भएबमोजिमका सम्पूर्ण काम, कर्तव्य र शर्तहरु पालना नभएको पाईएमा खटिएको अवधिभरको काज रद्द गरी सम्पर्क अधिकृत भई जाँदा प्राप्त गरेको सम्पूर्ण सुविधा फिर्ता गराउने लगायतका कारवाही हुने छ ।

माथि उल्लेख भएका सम्पूर्ण काम, कर्तव्य, अधिकार र शर्तहरु पढी पूर्ण रुपमा अवगत गरे, उपरोक्त अनुसार गर्न मेरो पूर्ण मन्जुरी छ, सो अनुरूप नगरेमा माथि लेखिए बमोजिमको सजाय भोग्न तयार छु ।

सम्पर्क अधिकृतको

दस्तखत :

नाम :

पद :

मिति:

कार्यालय:

अनुसूची - ७
स्की संचालन अनुमतिको लागि दिइने दरखास्त
(दफा १९ सँग सम्बन्धित)

श्री संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय,
पर्यटन उद्योग महाशाखा ।

नेपाल राज्यको .....क्षेत्रमा स्की संचालन गर्न इच्छा भएकोले अनुमति
पाउनको लागि
देहायका विवरण खुलाई सो इलाकाको नक्शा समेत संलग्न गरी दरखास्त गरेको
छु ।

१. दलको नाम :
२. दलका सदस्यहरुको नाम, राष्ट्रियता, संख्या र राहदानी नम्बर :
३. दलको नेता :
४. सम्बन्धित ट्रेकिङ एजेन्सीको नाम, ठेगाना :
५. स्की संचालन गर्ने स्थान, उचाइ र अवधि :
६. प्रस्थान गर्ने यात्रा मार्ग :
७. काममा लगाइने कामदारको संख्या र नाम :
८. गरिने अनुमानित खर्च र त्यसको श्रोत :
९. काठमाण्डौमा सम्पर्क गर्ने माध्यम :
१०. प्रयोग गर्ने सन्चार साधनको किसिम र संख्या :
११. कुनै दुर्घटना परेको अवस्थामा अपनाइने व्यवस्थाको विवरण र जिम्मेवारी
लिने निकाय :
१२. अन्य आवश्यक कुराहरु :

दरखास्त दिनेको,-
सही :-
नाम :-
ठेगाना :-
फोन नं. :-

अनुसूची - ८

स्कीइङ्ग गर्ने दलसँग खटिने सम्पर्क अधिकृतको काम, कर्तव्य र
अधिकार तथा दिनुपर्ने सुविधा :
(दफा २१ को उपदफा (२) सँग सम्बन्धित)

- क) सम्पर्क अधिकृतको काम, कर्तव्य र अधिकार :
- (१) स्कीइङ्ग दललाई परेको समस्या सुल्झाउने प्रयास गर्ने,
  - (२) स्कीको अभियान चालु रहेसम्म आधार शिविरमा बस्ने,
  - (३) स्कीइङ्गको प्रगति तथा स्कीइङ्गको क्रममा कुनै दुर्घटना भएमा त्यसको जानकारी छिटो साधनद्वारा महाशाखामा पठाउने,
  - (४) वातावरणीय सरसफाइ तथा फोहर व्यवस्थापन सम्बन्धमा आवश्यक कार्य गर्ने, गराउने,
  - (५) स्कीइङ्ग दलले फेला पारेका दुर्लभ तथा ऐतिहासिक महत्वका मालसामान बुझिलिई महाशाखाले तोकेको ठाउँमा सुरक्षित बुझाउने,
  - (६) महाशाखाले दिएको निर्देशन बमोजिम काम गर्ने ।
- (ख) सम्पर्क अधिकृत लाई दिनुपर्ने सुविधा :
- (१) हिमाली क्षेत्रमा प्रयोग गर्नुपर्ने आवश्यक सामग्री
  - (२) दैनिक भत्ता वापत प्रतिदिन रु. ५००।-
  - (३) खाना, औषधि र भरियाको सुविधा
  - (४) भ्रमण खर्च

अनुसूची - ९

स्की दलसंग जाने सम्पर्क अधिकृतले पेश गर्नु पर्ने प्रतिवेदन
(दफा २४ को उपदफा(१) संग सम्बन्धित)

१. स्की सन्चालन गर्ने दलको नाम :
२. दलमा रहेका सदस्यहरूको संख्या :
३. दलका नेताको नाम :
४. काममा लगाइएका कामदारहरूको संख्या :
५. सम्बन्धित ट्रेकिङ एजेन्सीको नाम :
६. स्की संचालन गरेको स्थान :
७. ब्रिफिङ भएको मिति :
८. काठमाण्डौ वाट प्रस्थान गरेको मिति र माध्यम :
९. यात्राको दैनिक विवरण :

ठाउँ	मिति	दिन
------	------	-----
१०. स्की सन्चालन गर्ने स्थानमा पुगेको मिति :
११. स्की सन्चालनको अवधि (यात्रा मार्ग सहित) मा उठेका समस्या र समाधानका प्रयास :
१२. स्की सन्चालन अवधिमा कुनै दुर्घटना भएको भए सो को विवरण :
१३. स्की सन्चालन भएको स्थानमा विताएको दिन :
१४. लस्कर मार्ग तथा पुलपुलेसाहरूको अवस्था :
१५. लस्कर मार्गमा उपलब्ध सेवाको अवस्था र स्तर :
१६. स्की संचालन भएको स्थानवाट प्रस्थान मिति :
१७. काठमाण्डौ फर्केको मिति :
१८. पेश गर्नुपर्ने कागजात :
  - (क) यात्रा गरेको टिकट (आतेजाते)
  - (ख) स्की सन्चालन भएको ठाउँमा दलसंग खिचिएको फोटो
  - (ग) अन्य कुनै सुझाव भए त्यसको प्रतिवेदन ।

प्रतिवेदन पेश गर्ने सम्पर्क अधिकृतको
सही :
नाम :
कार्यालय :
फोन नं. : कार्यालय.....
निवास.....

अनुसूची - १०

स्कीइङ्ग गर्ने दलको नेताले पेश गर्नुपर्ने प्रतिवेदन

(दफा २४ को उपदफा (२) सँग सम्बन्धित)

१. दलको नाम :
२. दलका नेताको नाम :
३. दलमा समावेश सदस्य संख्या र राष्ट्रियता :
४. स्की सन्चालन गरिएको क्षेत्र र उचाइ :
५. अनुमति प्राप्त गरेको मिति :
६. काठमाण्डौ वाट प्रस्थान गरेको मिति :
७. स्की सन्चालन अवधि :
८. दल काठमाण्डौ फर्केको मिति :
९. स्की सन्चालनमा भएको कुल खर्च :
१०. नेपाल राज्यभित्र खर्च भएको कुल रकम :
११. स्की सन्चालन अवधिमा कुनै दुर्घटना परेको भए त्यसको विवरण :
१२. स्की सन्चालन अवधिभर कुनै समस्या परेको भए त्यसको विवरण :
१३. स्की सन्चालन दलमा समावेश भएका सम्पर्क अधिकृत र कामदारहरूको कार्य सम्पादन विवरण :
१४. कुनै सुझाव भए :

स्की सन्चालन दलका नेताको,
सही :
नाम :
मिति :

अनुसूची - ११
हिमतालमा डाइभिङ्ग गर्ने अनुमतिका लागि दिइने दरखास्त
(दफार२ को उपदफा(२) सँग सम्बन्धित)

श्री संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय,
पर्यटन उद्योग महाशाखा ।

नेपाल राज्यको .....क्षेत्रमा रहेको .....हिमतालमा डाइभिङ्ग
संचालन गर्न इच्छा भएकोले अनुमति पाउनको लागि देहायका विवरण खुलाई सो
इलाकाको नक्शा समेत संलग्न गरी दरखास्त गरेको छु ।

१. दलको नाम :
२. दलका सदस्यहरुको नाम, राष्ट्रियता, संख्या र राहदानी नम्बर :
३. दलको नेता :
४. सम्बन्धित ट्रेकिङ एजेन्सीको नाम, ठेगाना :
५. डाइभिङ्ग संचालन गर्ने हिमतालको उचाइ र अवधि :
६. प्रस्थान गर्ने यात्रा मार्ग :
७. काममा लगाइने कामदारको संख्या र नाम :
८. गरिने अनुमानित खर्च र त्यसको श्रोत :
९. काठमाण्डौमा सम्पर्क गर्ने माध्यम :
१०. प्रयोग गर्ने सन्धार साधनको किसिम र संख्या :
११. कुनै दुर्घटना परेको अवस्थामा अपनाइने व्यवस्थाको विवरण र जिम्मेवारी
लिने निकाय :
१२. अन्य आवश्यक कुराहरु :

दरखास्त दिनेको,-
सही :-
नाम :-
ठेगाना :-
फोन नं. :-

अनुसूची - १२

डाइभिङ्ग गर्ने दलसंग जाने सम्पर्क अधिकृतको काम, कर्तव्य, अधिकार
र दिनुपर्ने सुविधा

(दफा २७ को उपदफा(२) सँग सम्बन्धित)

- (क) सम्पर्क अधिकृतको काम, कर्तव्य र अधिकार:-
- (१) हिमतालमा डाइभिङ्ग गर्ने दललाई परेको समस्या सुल्झाउन प्रयास गर्ने ।
  - (२) हिमतालमा डाइभिङ्ग अभियान चालु रहे सम्म निर्दिष्ट शिविरमा बस्ने ।
  - (३) हिमतालमा डाइभिङ्ग सम्बन्धी प्रगति तथा डाइभिङ्ग क्रममा कुनै दुर्घटना भएमा छिटो साधनद्वारा मन्त्रालयलाई सूचना दिने ।
  - (४) वातावरणीय सरसफाइ तथा फोहोरमैला व्यवस्थापन सम्बन्धमा आवश्यक कार्य गर्ने/गराउने ।
  - (५) हिमतालमा डाइभिङ्ग दलले फेला पारेका दुर्लभ तथा ऐतिहासिक महत्वका मालसामानहरु बुझिलिई नेपाल सरकारले तोकेको निकायमा सुरक्षित रूपमा बुझाउने ।
  - (६) मन्त्रालयले दिएको निर्देशन बमोजिम काम गर्ने ।
- (ख) सम्पर्क अधिकृतलाई दिनुपर्ने सुविधा
- (१) खटाइएको अवधिभरका लागि खाना, बस्ने व्यवस्था, मौसम सुहाउँदो पोशाक, औषधि, भ्रमण खर्च, भरियाको सुविधा र अन्य उपकरणका वा सो का लागि उचित रकम ।
  - (ख) दैनिक भत्ता वापत रु.५०० (पाँच सय) प्रतिदिन ।

अनुसूची - १३

डाइभिङ्ग दलसंग जाने सम्पर्क अधिकृतले पेश गर्नु पर्ने प्रतिवेदन (दफा ३० को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)

१. डाइभिङ्ग सन्चालन गर्ने दलको नाम :
२. दलमा रहेका सदस्यहरूको संख्या :
३. दलका नेताको नाम :
४. काममा लगाइएका कामदारहरूको संख्या :
५. सम्बन्धित ट्रेकिङ्ग एजेन्सीको नाम :
६. डाइभिङ्ग संचालन गरेको स्थान :
७. त्रिफिड भएको मिति :
८. काठमाण्डौ वाट प्रस्थान गरेको मिति र माध्यम :
९. यात्राको दैनिक विवरण :

ठाउँ	मिति	दिन
------	------	-----
१०. डाइभिङ्ग सन्चालन गर्ने स्थानमा पुगेको मिति :
११. डाइभिङ्ग सन्चालनको अवधि (यात्रा मार्ग सहित) मा उठेका समस्या र समाधानका प्रयास :
१२. डाइभिङ्ग सन्चालन अवधिमा कुनै दुर्घटना भएको भए सो को विवरण :
१३. डाइभिङ्ग सन्चालन भएको स्थानमा विताएको दिन :
१४. लस्कर मार्ग तथा पुलपुलेसाहरूको अवस्था :
१५. लस्कर मार्गमा उपलब्ध सेवाको अवस्था र स्तर :
१६. डाइभिङ्ग संचालन भएको स्थानवाट प्रस्थान मिति :
१७. काठमाण्डौ फर्केको मिति :
१८. पेश गर्नुपर्ने कागजात :
  - (क) यात्रा गरेको टिकट (आतेजाते)
  - (ख) डाइभिङ्ग सन्चालन भएको ठाउँमा दलसंग खिचिएको फोटो
  - (ग) अन्य कुनै सुझाव भए त्यसको प्रतिवेदन ।

प्रतिवेदन पेश गर्ने सम्पर्क अधिकृतको
सही :
नाम :
कार्यालय :
फोन नं. : कार्यालय.....
निवास.....

अनुसूची - १४
डाइभिङ्ग गर्ने दलको नेताले पेश गर्नुपर्ने प्रतिवेदन
दफा ३० को उपदफा(२) सँग सम्बन्धित)

१. दलको नाम :
२. दलका नेताको नाम :
३. दलमा समावेश सदस्य संख्या र राष्ट्रियता :
४. डाइभिङ्ग सन्चालन गरिएको क्षेत्र र उचाइ :
५. अनुमति प्राप्त गरेको मिति :
६. काठमाण्डौ वाट प्रस्थान गरेको मिति :
७. डाइभिङ्ग सन्चालन अवधि :
८. दल काठमाण्डौ फर्केको मिति :
९. डाइभिङ्ग सन्चालनमा भएको कुल खर्च :
१०. नेपाल राज्यभित्र खर्च भएको कुल रकम :
११. डाइभिङ्ग सन्चालन अवधिमा कुनै दुर्घटना परेको भए त्यसको विवरण :
१२. डाइभिङ्ग सन्चालन अवधिभर कुनै समस्या परेको भए त्यसको विवरण :
१३. डाइभिङ्ग सन्चालन दलमा समावेश भएका सम्पर्क अधिकृत र कामदारहरुको कार्य सम्पादन विवरण :
१४. कुनै सुझाव भए :

स्की सन्चालन दलका नेताको,
सही :
नाम :
मिति :

अनुसूची - १५

ट्राभल / ट्रेकिङ्ग एजेन्सीको इजाजतपत्रको लागि दिइने दरखास्त
(दफा ३५ को उपदफा (२) सँग सम्बन्धित)

श्री संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय,
पर्यटन उद्योग महाशाखां ।

ट्राभल/ट्रेकिङ्ग एजेन्सीको काम गर्न इच्छा भएकोले देहायका विवरण खुलाई यो
दरखास्त गरेको छु ।

१. प्रस्तावित ट्राभल / ट्रेकिङ्ग एजेन्सीको,-

(क) नाम :

(ख) ठेगाना :

(ग) धनी/शेयर धनी / प्रोप्राइटरको नाम र विवरण :

क्र.सं.	नाम	उमेर	ठेगाना	शेयर वा हिस्सा	
				रकम	प्रतिशत

२. ट्राभल / ट्रेकिङ्ग एजेन्सीमा लगानी गरेको पूँजी-

(क) अधिकृत पूँजी :

(घ) स्थिर पूँजी :

(ख) जारी पूँजी :

(ङ) चालु पूँजी :

(ग) चुक्ता पूँजी:

३. ट्राभल/ट्रेकिङ्ग एजेन्सीको शाखा कार्यालय खोल्ने भएमा,-

(क) संख्या :

(ख) नेपाल अधिराज्यभित्र :

(ग) नेपाल अधिराज्य बाहिर :

४. आगामी तीन वर्षमा सेवा पुऱ्याउने अनुमानित पर्यटक संख्या तथा विदेशी
मुद्रा आर्जन सम्बन्धी विवरण :

वर्ष	पर्यटकको संख्या	विदेशी मुद्रा आर्जन	पर्यटक ल्याउने प्रमुख देशहरु
पहिलो			
दोस्रो			
तेस्रो			

५. प्रस्तावित जनशक्तिको विवरण:

संख्या	टिकेटिङ्ग अफिसर	ट्राभल / ट्रेकिङ्ग	प्रशासनिक कर्मचारी	लेखाको कर्मचारी	अन्य	जम्मा

		अफिसर				

६. सवारी साधनको प्रस्तावित व्यवस्था:

सवारी साधन	संख्या	भाडामा लिने	खरिद गर्ने
बस			
मिनिबस			
माइक्रोबस			
जीप			
कार			
अन्य			

७. विदेशी ट्राभल तथा ट्रेकिङ्ग वा अन्य त्यस्तै प्रकृतिका एजेन्सीहरूसँग सम्बद्ध कायम गरिने भएमा त्यसको,-

नाम: फ्याक्स:
 ठेगाना: इन्टरनेट :
 टेलिफोन: इमेल :

८. अन्य कुनै कुरा भए .....

९. संलग्न गर्नु पर्ने कागजात:

- (१) कम्पनीको प्रबन्धपत्र तथा नियमावलीको प्रतिलिपि ।
- (२) फर्म दर्ता भएको प्रमाणपत्र ।
- (३) प्रोप्राइटर, साभेदारी वा संस्थापक शेयर धनीको नागरिकताको प्रमाणित प्रतिलिपि ।

माथि लेखिएको व्यहोरा ठीक साँचो छ, भुट्टा ठहरे कानून बमोजिम सहुंला बुझाउँला ।

दरखास्तवालाको,-

सही :

नाम:

पूरा ठेगाना:

मिति :

अनुसूची - १६
पथप्रदर्शक (टुर/ट्रेकिङ्ग गाइड) को इजाजतपत्रको लागि दिइने
दरखास्त
(दफा ५५ को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)

श्री संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय,
पर्यटन उद्योग महाशाखा ।

विषय : गाईड लाइसेन्स पाउं ।

उपरोक्त विषयमा मैले नेपाल पर्यटन तथा होटल व्यवस्थापन प्रतिष्ठानबाट तालिम लिई प्रमाणपत्र समेत प्राप्त गरेको हुंदा आवश्यक दस्तुरको भौचर साथ निम्न विवरण भरि गाइड लाइसेन्स पाउन अटो साइजको १ र पासपोर्ट साइजको २ प्रति गरि जम्मा ३ प्रति फोटो, नागरिकताको फोटोकपि र प्रमाणपत्रको फोटोकपि यसै निवेदन साथ राखि पेश गरेको छु ।

प्रत्येक ६/६ महिनामा पर्यटकहरूको सम्बन्धमा अनुभवको जानकारी यस महाशाखामा पेश समेत गर्नेछु । श्रीमान्को जो आदेश ।

नाम :

ठेगाना :

क) अस्थायी :

ख) स्थायी :

शैक्षिक योग्यता :

नागरिकता नं.:

उमेर :

बाबुको नाम :

बाजेको नाम

मिति :

दरखास्तवालाको सही

प्रत्येक ६/६ महिनामा पर्यटक सम्बन्धी जानकारी यस महाशाखामा अनिवार्य रुपमापेश गर्नुपर्ने छ ।

नोट: दर्ता गर्ने बेलामानै सबै प्रमाण पत्रहरूको सक्कल ल्याउनु पर्ने छ वा लाइसेन्स लिने वेलामा सक्कल प्रमाण पत्रहरू अनिवार्य ल्याउनु पर्ने छ ।

अनुसूची - १७

पथप्रदर्शक (टुर/ट्रेकिङ्ग गाइड) को अनुभव सम्बन्धी प्रतिवेदन
(दफा ५६ को उपदफा (३) को खण्ड (क) सँग सम्बन्धित)

श्री संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय,
पर्यटन उद्योग महाशाखा ।

मैले टुर/ट्रेकिङ्ग गाइड (पथप्रदर्शक) को रूपमा
मिति.....देखि.....सम्म काम गरेको
अनुभव सम्बन्धमा देहाय बमोजिम खुलाई पेश गरेको छु ।

१. नाम, थर :

२. ठेगाना :

३. इजाजत नम्बर :

४. पथप्रदर्शन गराएको पर्यटकहरुको विवरण

<u>अवधि</u>	<u>क्षेत्र</u>	<u>पर्यटक संख्या</u>	<u>राष्ट्रियता</u>
-------------	----------------	----------------------	--------------------

५. कुनै ट्राभल/ट्रेकिङ्ग एजेन्सीसंग सम्बन्धनमा रही पथ प्रदर्शन गरेको भए
सम्बन्धित एजेन्सी वा संस्थाको नाम, ठेगाना:

६. पथप्रदर्शनको क्रममा कुनै समस्या परेको भए त्यसको विवरण :

७. पथप्रदर्शनको क्रममा पर्यटकहरु वाट कुनै सुझाव प्राप्त भएको भए त्यसको
विवरण :

(क) पूर्वाधारको अवस्था

(ख) व्यवस्थापन सम्बन्धी विषय

(ग) अन्य कुनै कुरा भए

८. आफ्नो कुनै सुझाव भए :

प्रतिवेदनकर्ताको, -

सही:-

मिति:-

अनुसूची - १८
न्याफटिङ्ग एजेन्सीको इजाजतपत्रको लागि दिइने दरखास्त
(दफा ५८ को उपदफा (२) को संग सम्बन्धित)

श्री संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय,
पर्यटन उद्योग महाशाखा ।

विषय: **इजाजतपत्र पाउँ ।**

जलयानको व्यवसाय सञ्चालन गर्न देहायको विवरण खुलाई यो दरखास्त गरेको छु ।

१. जलयान व्यवसायीको,-

(क) नाम :-

(ख) ठेगाना :-

(ग) शेयर धनी / प्रोपाइटरको नाम र विवरण :-

क्र.सं	नाम	उमेर	ठेगाना	शेयर वा हिस्सा	
				रकम	प्रतिशत

२. जलयान व्यवसायमा लगानी गरिने पूँजीको विवरण:

(क) कम्पनीको चुक्ता पूँजी :-

(ख) कम्पनीको जारी पूँजी :-

(ग) कम्पनीको अधिकृत पूँजी :-

(घ) कम्पनीको स्थिर पूँजी :-

(ङ) फर्म भए फर्मको जायजथा:-

३. आगामी तीन वर्षमा सेवा पुऱ्याउने अनुमानित पर्यटक संख्या र विदेशी मुद्रा आर्जन सम्बन्धी विवरण :-

क्र.सं.	वर्ष	पर्यटकको अनुमानित संख्या	अनुमानित विदेशी मुद्रा आर्जन	पर्यटक ल्याउने प्रमुख संभाव्य देशहरू
१.	पहिलो वर्ष			
२.	दोस्रो वर्ष			
३.	तेस्रो वर्ष			

४. प्रस्तावित जनशक्तिको विवरण :-

रिभर गाइड	प्रशासनिक	लेखा	अन्य	जम्मा
. . . . . जना	. . . . . जना	. . . . . जना	. . . . . जना	. . . . . जना

५. जलयात्रा सञ्चालन गर्न आवश्यक हुने साधनहरूको प्रस्तावित विवरण:-

सामग्री	प्रस्तावित संख्या	भाडामा लिने	खरिद गर्ने

६. विदेशी जलयात्रा व्यवसायी वा अन्य त्यस्तै प्रकृतिका व्यवसायीसँग सम्बद्धता कायम गरिने भएमा त्यसको विवरण:

टेलिफोन:- फ्याक्स:-

(क) नाम:-

(ख) पूरा ठेगाना:- इन्टरनेट :-

इमेल:-

७. अन्य आवश्यक कुनै कुरा भए .....

८. संलग्न गर्नु पर्ने कागजात :-

(क) कम्पनी भए कम्पनीको प्रबन्धपत्र र नियमावलीको प्रतिलिपि ।

(ख) फर्म भए फर्म दर्ता भएको प्रमाणपत्र ।

(ग) नेपाली नागरिकताको प्रतिलिपि ।

माथि लेखिएको व्यहोरा ठीक साँचो छ, भुट्टा ठहरे कानून बमोजिम सहुंला बुभाउँला ।

दरखास्तवालाको,-

सही :-

नाम :-

पूरा ठेगाना :-

मिति :-

अनुसूची - १९

रिभरगाइडको अनुमतिपत्रको लागि दिइने दरखास्त
(दफा ७७ को उपदफा(१) को सँग सम्बन्धित)

श्री संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय,
पर्यटन उद्योग महाशाखा ।

विषय: अनुमतिपत्र पाउँ ।

रिभर गाइडको काम गर्न देहायका विवरणहरू खुलाई यो दरखास्त गरेको छु ।

दरखास्तवालाको,-

(क) नाम :-

(ख) पूरा ठेगाना : -

(ग) जन्म मिति :-

(घ) शैक्षिक योग्यता :-

(ङ) बाबुको नाम र ठेगाना :-

(च) बाजेको नाम र ठेगाना :-

(छ) तालीमको प्रमाणपत्र :-

(ज) अनुभव :-

अवधि:-

काम गरेको संस्था र ठाउँ:-

दरखास्तवालाको,-

सही :-

मिति:-

अनुसूची - २०
रिभरगाईडले पेश गर्नुपर्ने अनुभव सम्बन्धी प्रतिवेदन
(दफा ७८ को उपदफा (२) को खण्ड (ख) सँग सम्बन्धित)

श्री संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय,
पर्यटन उद्योग महाशाखा ।

मैले रिभर गाइड (नदी पथप्रदर्शक) को रूपमा मिति.....देखि.....सम्म काम गरेको अनुभव सम्बन्धमा देहाय बमोजिम खुलाई पेश गरेको छु ।

१. नाम, थर :

२. ठेगाना :

३. इजाजत नम्बर :

४ पथप्रदर्शन गराएको पर्यटकहरुको विवरण

<u>अवधि</u>	<u>क्षेत्र</u>	<u>पर्यटक संख्या</u>	<u>राष्ट्रियता</u>
-------------	----------------	----------------------	--------------------

५. सम्बन्धित एजेन्सी वा संस्थाको नाम, ठेगाना :

६. पथप्रदर्शनको क्रममा कुनै समस्या परेको भए त्यसको विवरण :

७. पथप्रदर्शनको क्रममा पर्यटकहरु वाट कुनै सुझाव प्राप्त भएको भए त्यसको विवरण :

- (क) पूर्वाधारको अवस्था
- (ख) व्यवस्थापन सम्बन्धी विषय
- (ग) अन्य कुनै कुरा भए

८. आफ्नो कुनै सुझाव भए :

प्रतिवेदनकर्ताको, -
सही:-
मिति:-

अनुसूची - २१
होटल दर्ता/स्तर वर्गीकरणको लागि दिइने दरखास्त

श्री संस्कृति, पर्यटन तथा नगरिक उड्डयन मन्त्रालय,
पर्यटन उद्योग महाशाखा ।

मैले/हामीहरूले संचालन गरिरहेको ..... लाई होटल, लज, रेष्टुराँ,
बार तथा पथ प्रदर्शक नियमावली, २०३८ को नियम ३ बमोजिम पर्यटक स्तरको
..... होटल/पर्यटक आवास/लज/रेष्टुराँ/बारमा दर्ता/स्तर
वर्गीकरण गरी पाउनको निमित्त दरखास्त दस्तूर वापत दश रूपैयाँ यसैसाथ राखी
निवेदन गर्दछु/गर्दछौं ।

पर्यटन ऐन, २०३५ र होटल, लज, रेष्टुराँ, बार तथा पथ प्रदर्शक नियमावली,
२०३८ को अधिनमा रही आफ्नो कारोबार सन्चालन गर्नेछु/गर्नेछौं ।

निवेदक,

निवेदकको नाम :-

ठेगाना :-

मिति :-

अनुसूची - २२
इजाजत तथा नवीकरण दस्तुर

क्र.सं.	साहसिक क्रियाकलापहरु	इजाजत दस्तुर	नवीकरण दस्तुर
१.	केवलकार	रु. ५०,०००।-	रु. २५,०००।-
२.	एम्पूज्मेन्ट पार्क र फन पार्क	रु. ५०,०००।-	रु. २५,०००।-
३.	केवलकार सहित एम्पूज्मेन्ट पार्क	रु. ७५,०००।-	रु. ३५,०००।-
४.	बञ्जी जम्पिङ	रु. ४०,०००।-	रु. २०,०००।-
५.	जीप फ्लायर	रु. ४०,०००।-	रु. २०,०००।-
६.	क्यानोनिङ	रु. ३०,०००।-	रु. १५,०००।-
७.	अन्य साहसिक गतिविधिहरु	रु. ५०,०००।-	रु. २५,०००।-

